

6(171)

ZIELONA GÓRA czerwiec 2009

UNIWERSYTET ZIELONOGÓRSKI

MIESIĘCZNIK SPOŁECZNOŚCI AKADEMICKIEJ

ISSN 1644-7867

Profesor Jan Węglarz

Doctorem Honoris Causa

Uniwersytetu Zielonogórskiego

JUBILEUSZ
PROFESORA
MICHAŁA
KISIELEWICZA

e-mail: miesiecznikUZ@uz.zgora.pl

**UNIwersYTET
ZIELONOGÓRSKI**

REDAKCJA

ul. Licealna 9
65-417 Zielona Góra
tel. (0-68) 328 2593,
~2592, ~2354, ~2479

REDAKTOR NACZELNA
Ewa Sapeńko

WSPÓŁPRACA

Tomasz Belica, Joanna Borgensztajn, Marek Dankowski,
Agnieszka Gąsiorowska, Renata Grochowalska, Sławek Janusz,
Dorota Krassowska, Pola Kuleczka, Katarzyna Kwiecień-Długosz,
Alicja Lewicka-Szczegóła, Sławomir Piontek, Ilona Politowicz,
Magdalena Steciąg, Anna Urbańska, Janina Wallis,
Krzysztof Witkowski, Kinga Włoch

PROJEKT GRAFICZNY
Lucyna Andrzejewska

ŁAMANIE KOMPUTEROWE
Lucyna Andrzejewska, Mamert Janion

WYDANIE INTERNETOWE
<http://www.uz.zgora.pl/miesiecznikUZ.html>
opr. Krzysztof Jarosiński

ZDJĘCIA
Kazimierz Adamczewski, Angelika Danielak

Wyrażone opinie są osobistymi przekonaniami autorów i nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem kolegium, zespołu redakcyjnego i kierownictwa uczelni. Zachęcamy do wypowiedzi polemicznych.

Redakcja zastrzega sobie prawo nadawania tekstom własnych tytułów, ich skracania i adiustacji; materiałów nie zamówionych nie zwracamy. Za zamieszczane informacje odpowiedzialność ponoszą ich autorzy.

Oddano do druku w czerwcu 2009 r.

Nakład: 800 egz.

Druk: Zakład Poligrafii Uniwersytetu Zielonogórskiego
Okładka: Zakład Poligraficzny „Filip” w Zielonej Górze

» w numerze:

Uroczystość nadania godności Doctora Honoris Causa Profesorowi Janowi Węglarzowi	4
Jubileusz 50-lecia pracy naukowo-dydaktycznej i organizacyjnej oraz 70-lecia urodzin Profesora Michała Kisielewicz	7
Wydawało mi się, że moją pasją jest muzyka - Rozmowa z prof. Michałem Kisielewiczem	9
Z obrad senatu	11
Zarządzenia JM Rektora	13
Nominacja profesorska - prof. dr hab. Beata Gabrys	14
Nowe Habilitacje: - Dr hab. Anna Karczewska - Dr hab. inż. Krzysztof Patan	16 17
Festiwal Nauki Zielona Góra 2009	19
Na szczęście nie padło :))	21
Władze Vinh University (Wietnam) na Uniwersytecie Zielonogórskim	22
Placisz i wymagasz?	25
Zielonogórska pamięć dwudziestolecia	26
Wiadomości wydziałowe	27
Wydział Artystyczny	27
Wydział Ekonomii i Zarządzania	34
Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji	36
Wydział Fizyki i Astronomii	38
Wydział Humanistyczny	39
Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska	40
Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii	43
Wydział Mechaniczny	48
Wydział Nauk Biologicznych	51
Wydział Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu	52
Nowości wydawnicze	56

Ciągle pada....

Niestety, taka jest nasza czerwcową rzeczywistość. Cała mokra! Pogoda niemal pokrzyżowała szyki organizatorom Festiwalu Nauki. Piknik przekładano dwa razy. Okazało się jednak, że ostatecznie natura potraktowała nas łaskawie i w niedzielę festiwalową nie spadła ani kropla deszczu, a i poniedziałkowy Piknik odbył się w promieniach słońca. I to na tyle dobrych, pogodowych wieści z czerwca. Ale mimo kiepskiej aury czerwiec na uczelni obfitował w wydarzenia dużej rangi - wręczono Doktorat Honoris Causa Profesorowi Janowi Węglarzowi (już szósty DHC UZ), prof. Michał Kisielewicz obchodził jubileusz 50-lecia pracy naukowo dydaktycznej i 70 rocznicę urodzin, ostatnie dni miesiąca natomiast to XX-lecie Zielonogórskiego Centrum Astronomii. Jak na jeden miesiąc to aż nadto... Ale za to jakie wakacje będą przyjemne. Wszystkim czytelnikom naszego Miesięcznika życzę więc w czasie nadchodzących wakacji słońca, słońca i jeszcze raz słońca :)

esa

UROCZYSTOŚĆ NADANIA GODNOŚCI DOCTORA HONORIS CAUSA

LAUDACJA POŚWIĘCONA
PROF. DR. HAB. INŻ. JANOWI WĘGLARZOWI

prof. dr hab. Józef Korbicz, czł. koresp. PAN

*Magnificencjo Rektorze,
Wysoki Senacie,
Wysoka Rado Wydziału Elektrotechniki,
Informatyki i Telekomunikacji,
Czcigodny Doktorze Honorowy,
Szanowne Panie i Panowie.*

Mam ogromny zaszczyt i wyróżnienie pełnienia roli promotora w dzisiejszej uroczystości nadania godności *doktora honoris causa* Uniwersytetu Zielonogórskiego jednemu z najwybitniejszych polskich uczonych, naszemu Przyjacielowi Janowi Węglarzowi, członkowi rzeczywistemu Polskiej Akademii Nauk i pracownikowi Politechniki Poznańskiej. Wręczany dziś doktorat honorowy profesorowi Janowi Węglarzowi jest kolejnym po nadanych już przez Politechnikę Szczecińską, Akademię Górniczo-Hutniczą, Politechnikę Częstochowską, Politechnikę Poznańską, Politechnikę Gdańską oraz Uniwersytet Śląski w Katowicach.

Profesor Węglarz urodził się w 1947 roku w Poznaniu (jego ojciec, Józef Węglarz, był profesorem Politechniki Poznańskiej, specjalistą z zakresu maszyn elektrycznych). Tu ukończył z wyróżnieniem 1. Liceum Ogólnokształcące, a następnie podjął równoległe studia na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza (matematyka) i na Politechnice Poznańskiej (Wydział Elektryczny, specjalność: *automatyka i metrologia elektryczna*). Magisterium z matematyki na słynnym seminarium prof. Władysława Orlicza uzyskał w 1969 r., a stopień zawodowy magistra inżyniera w 1971 r. - obydwa z wyróżnieniem.

Ten okres w Jego życiu można scharakteryzować następująco:

mimo tradycji rodzinnych - ojciec pracował na Wydziale Elektrycznym na Politechnice Poznańskiej - Jan Węglarz nie marzył o studiach technicznych.

W liceum ciekawiła go matematyka. Ale polonistka namawiała go na filologię, bo pisał dobre - tak twierdziła - wiersze.

Polonistkę odrzucił, bo bał się, że będzie za bardzo upolityczniona. Od matematyki odciągał go ojciec - To sucha teoria, idź na politechnikę - przekonywał.

Wybrał automatykę, ale równolegle studiował matematykę.

Podjął pracę jako asystent-stażysta w ówczesnym Instytucie Automatyki Politechniki Poznańskiej, ale ponad rok wcześniej, szukając promotora politechnicznej pracy dyplomowej, trafił do Wrocławia, do cieszącego się szerszym rozgłosem, wówczas jeszcze docenta, Zdzisława Bubnickiego. Okazało się, że był to kontakt bardzo owocny. Pod kierunkiem prof. Bubnickiego wykonał nie tylko pracę dyplomową, ale także (wyróżniony nagrodą ministra) doktorat. Nawiązana współpraca trwała na różnych płaszczyznach, aż do śmierci prof. Bubnickiego w 2006 r.

Habilitował się z nauk technicznych (*automatyka*) w 1977 r., tytuł profesora nadzwyczajnego uzyskał w 1983 r., a zwyczajnego w 1988 r. W 1991 r. został wybrany członkiem korespondentem, a w 1998 r. - najmłodszym wówczas i aż do dzisiaj - członkiem rzeczywistym Polskiej Akademii Nauk. Dzisiaj jest członkiem wielu towarzystw naukowych w kraju i zagranicą, w tym członkiem-założycielem Polskiego Towarzystwa Informatycznego, członkiem *American Mathematical Society* oraz *Operations Research Society of America*.

Profesor Węglarz pełnił i pełni szereg ważnych funkcji pochodzących z wyboru w instytucjach decyzyjnych nauki, m. in. jest członkiem Centralnej Komisji ds. Tytułu i Stopni Naukowych, prezesem Oddziału PAN w Poznaniu oraz członkiem Prezydium PAN. W 2007 roku został wybrany przewodniczącym Komitetu Informatyki PAN. Wprowadził Polskę do EURO (Stowarzyszenie Europejskich Towarzystw Badań Operacyjnych) (1982 r.) oraz do IFORS, czyli Międzynarodowej Federacji Towarzystw Badań Operacyjnych (1990 r.). Jest przedstawicielem Polski we władzach obu tych federacji, a w latach 1997-98 pełnił, jako pierwszy z krajów Europy środkowo-wschodniej, funkcję prezydenta

SZÓSTY DHC UNIwersYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO

EURO. Jest redaktorem naczelnym kwartalnika *Foundations of Computing and Decision Sciences* oraz członkiem komitetów redakcyjnych wielu czasopism krajowych i zagranicznych.

Od momentu powstania Instytutu Informatyki (1990 r.) Politechniki Poznańskiej jest jego dyrektorem, pełniąc równocześnie funkcję pełnomocnika dyrektora Instytutu Chemii Bioorganicznej PAN ds. Poznańskiego Centrum Superkomputerowo-Sieciowego, którego był współtwórcą w 1993 r. Centrum to jest nie tylko operatorem miejskiej sieci komputerowej PozMAN, ale także operatorem krajowej, szerokopasmowej sieci naukowej PIONIER, odpowiadającej za łączność całego polskiego środowiska naukowego z Internetem światowym. Rozwój infrastruktury informatycznej nauki w Polsce i jej związków z infrastrukturą światową jest ważnym obszarem aktywności Profesora Węglarza. Jako członek Zespołu Opiniodawczo-Doradczego ds. Infrastruktury Informatycznej KBN od początku jego powstania poświęcał i poświęca tej problematyce wiele czasu i energii. W 2008 roku w czasie obchodów 15-lecia Poznańskiego Centrum Superkomputerowo-Sieciowego i 5-lecia sieci PIONIER, najwybitniejsi przedstawiciele światowego środowiska informatycznego z zakresu sieci nowych generacji, gridów i superobliczeń podkreślali w swoich referatach najwyższy poziom polskiej infrastruktury informatycznej dla nauki i prowadzonych z jej wykorzystaniem prac badawczych i wdrożeniowych.

Walkę o dostęp do Internetu profesor Węglarz traktuje niemalże jak misję, gdy stwierdził w jednym z wywiadów: „My nigdy nie będziemy mieć super sprzętu, ale Internet otwiera nam drogę do korzystania z najnowocześniejszej aparatury oddalanej nawet o tysiące kilometrów, a także umożliwia korzystanie z wyników badań innych naukowców. Dzięki temu polska nauka ma większe szanse w światowym wyścigu”.

Tematyka badawcza prof. Jana Węglarza sytuuje się na styku badań operacyjnych i nauk decyzyjnych oraz infor-

matyki. Jego problematyka obejmuje w szczególności szeregowanie zadań i rozdział zasobów, przy czym przez zadania rozumie się ogólnie pojmowane czynności, a przez zasoby dowolne środki (np. ludzie, maszyny, materiały, pieniądze), o które współubiegają się zadania, jakie w danej chwili mają być realizowane. Problem polega więc na takim sterowaniu przydziałem zasobów pomiędzy zadania, by pewien zbiór zadań został wykonany jak najefektywniej z punktu widzenia danego kryterium, czy zbioru kryteriów. Jest to tematyka o bardzo wielu zastosowaniach praktycznych, istotnych zarówno z technicznego, jak i ekonomicznego punktu widzenia. W zakresie tej problematyki Profesor wraz z zespołem uzyskał szereg oryginalnych wyników naukowych szeroko cytowanych i rozwijanych w kraju i na świecie. Dotyczy to przede wszystkim sformułowania nowych problemów szeregowania zadań, uwzględniających zarówno różnorodne typy zadań (równoległe, wieloprocesorowe), nowe kryteria szeregowania (długość uszeregowania, średni czas przepływu i maksymalne opóźnienie), a także różne kategorie zasobów, np. dyskretno-ciągłe.

Pan prof. Jan Węglarz jest uczonym o uznanym międzynarodowym autorytecie. Posiada bardzo bogaty dorobek naukowy zawierający 16 monografii, wydanych m.in. przez takie prestiżowe światowe wydawnictwa jak *Baltzer*, *Elsevier*, *Kluwer* i *Springer* oraz ponad 200 artykułów opublikowanych m.in. w takich czasopismach rangi światowej, jak np.: *ACM Transaction on Mathematics Software*, *Computer Networks*, *Discrete Applied Mathematics*, *European Journal of Operational Research*, *IEEE Transactions on Computers* oraz w czołowych czasopismach polskich. W ostatnich latach Profesor zainicjował pionierskie badania w zakresie wielokryterialnych problemów zarządzania zasobami w tzw. systemach gridowych i współredagował dla wydawnictwa *Kluwer* pierwszą w literaturze światowej monografię poświęconą zarządzaniu zasobami w tych systemach. W szczególności ważna jest, jak pisze w swojej recenzji Profesor Adam Janiak z Politechniki Wrocławskiej

„monografia pt. *Scheduling under Resource Constraints. Deterministic Models* (Balzer, 1986), która była nie tylko pierwszą pozycją monograficzną z zakresu szeregowania z ograniczeniami zasobowymi w literaturze światowej, ale w ogóle pierwszą książką polskich autorów z zakresu badań operacyjnych, opublikowaną w światowym wydawnictwie. Cykl monografii niejako spina najnowsza pt. *Handbook on Scheduling: From Theory to Application* (Springer, 2007), już uznana przez fachowców za wydarzenie wydawnicze”.

Profesor Jan Węglarz jest twórcą znanej w świecie szkoły naukowej w zakresie teorii szeregowania zadań i rozdziału zasobów. Dziewięciu spośród jego 20 doktorantów uzyskało habilitację, a sześciu – tytuł profesora. Dwóch z nich (prof. Jacek Błażewicz i prof. Roman Słowiński) należą do światowej czołówki w swoich specjalnościach i są członkami korespondentami PAN. Są to osiągnięcia bez precedensu w zakresie rozwoju kadry w dyscyplinie informatyka i nie tylko.

Utrzymuje współpracę naukową z ponad 100 ośrodkami na świecie i był często zapraszany z wykładami do wielu krajów m.in. USA, Japonii i prawie wszystkich krajów europejskich. Jest laureatem wielu prestiżowych nagród naukowych krajowych i zagranicznych, w tym Nagrody Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej (tzw. polski Nobel) w roku 2000 za prace w zakresie dyskretno-ciągłych problemów szeregowania zadań, Złotego Medalu *University of Missouri-Columbia*, a przede wszystkim Złotego Medalu Europejskiej Federacji Towarzystw Badań Operacyjnych EURO (1991). Ten ostatni jest najwyższym wyróżnieniem naukowym z zakresu badań operacyjnych w Europie, jak dotychczas jedynym przyznany zespołowi (prof. Węglarz

otrzymał je wraz z prof. J. Błażewiczem i prof. R. Słowińskim) z krajów Europy Środkowo-Wschodniej.

Profesor Marek Kubale z Politechniki Gdańskiej w swojej recenzji stwierdza: „Jest rzeczą oczywistą, że bogata działalność naukowa, dydaktyczna i organizatorska prof. Jana Węglarza przyczynia się w pierwszym rzędzie do budowania renomy Jego macierzystej uczelni. W Politechnice Poznańskiej stworzył od podstaw szkołę naukową o randze światowej i zorganizował czołowy w kraju i liczący się w świecie, zarówno od strony naukowej jak i dydaktycznej, Instytut Informatyki, którego prawie cała kadra to wychowankowie Mistrza lub Jego uczniów. Liczne prestiżowe nagrody naukowe dla pracowników, absolwentów i studentów tego Instytutu, od lat rozstraiwiają Politechnikę Poznańską w kraju i za granicą”.

Jestem przekonany, że w tym krótkim wystąpieniu nie udało mi się przekazać wszystkich osiągnięć i zalet Profesora o tak szerokiej aktywności naukowej oraz organizacyjnej na rzecz rozwoju nauki, a w szczególności informatyki i infrastruktury sieciowej. Mam jednak głęboką nadzieję, że podane informacje przybliżyły Jego osiągnięcia, a także rolę jaką odgrywał i odgrywa w rozwoju nauki w kraju, w Europie i na świecie.

Wszystkie osiągnięcia Profesora Jan Węglarz
otrzymał je wraz z prof. J. Błażewiczem i prof. R. Słowińskim
Profesor Marek Kubale z Politechniki Gdańskiej w swojej
recenzji stwierdza: „Jest rzeczą oczywistą, że bogata
działalność naukowa, dydaktyczna i organizatorska prof.
Jana Węglarza przyczynia się w pierwszym rzędzie do
budowania renomy Jego macierzystej uczelni. W Politech-
nicie Poznańskiej stworzył od podstaw szkołę naukową o
randze światowej i zorganizował czołowy w kraju i liczący
się w świecie, zarówno od strony naukowej jak i dydak-
tycznej, Instytut Informatyki, którego prawie cała kadra
to wychowankowie Mistrza lub Jego uczniów. Liczne pre-
stiżowe nagrody naukowe dla pracowników, absolwentów
i studentów tego Instytutu, od lat rozstraiwiają Politechnikę
Poznańską w kraju i za granicą”.

JUBILEUSZ

50-LECIA PRACY
NAUKOWO-DYDAKTYCZNEJ
I ORGANIZACYJNEJ
oraz
70-LECIA URODZIN

PROFESORA MICHAŁA KISIELEWICZA

Wystąpienie Dziekana WMliE
prof. Andrzeja Cegielskiego

(7 czerwca 2009 r.)

Wielce Szanowni Państwo,

w tym roku prof. Michał Kisielewicz obchodzi podwójny Jubileusz: 70-lecie urodzin i 50-lecie aktywności naukowo-dydaktycznej. Dzisiejsza uroczystość poświęcona tym dwóm okrągłym rocznicom jest ważnym wydarzeniem nie tylko naszego szacownego Jubilata, ale również dla zielonogórskich matematyków i dla całego Uniwersytetu, bo przecież bez prof. Kisielewicza historia środowiska akademickiego w Zielonej Górze wyglądałaby zupełnie inaczej. Cieszę się, że dzisiejszą uroczystość zaszczyliło tak wielu dostojnych gości, przyjaciół i współpracowników Profesora.

Szanowni Państwo, Profesor Michał Kisielewicz urodził się 22 czerwca 1939 roku, a więc dokładnie za dwa tygodnie będzie obchodził swoje 70. urodziny. Nie będziemy jednak tak długo czekać i już dzisiaj złożymy mu z tej okazji najserdeczniejsze życzenia. Pracę jako nauczyciel rozpoczął w roku 1959 w Technikum Mechanicznym w Zielonej Górze. 6 lat później kończy studia matematyczne na Uniwersytecie Adama Mickiewicza, po kolejnych trzech latach jest już doktorem nauk matematycznych, a po następnych trzech - doktorem habilitowanym. W 19 lat od ukończenia studiów jest już profesorem zwyczajnym nauk matematycznych.

W ciągu tych 19 lat, niezależnie od własnego rozwoju naukowego, stworzył solidne podstawy zielonogórskiego środowiska matematycznego. W roku 1968, dwa lata po rozpoczęciu przez niego pracy nauczyciela akademickiego w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Zielonej Górze, był pierwszym doktorem matematyki na tej uczelni. W roku 1984, gdy dzisiejszy Jubilat otrzymywał tytuł profesora zwyczajnego, na obu zielonogórskich uczelniach pracowa-

to już kilkunastu doktorów matematyki, większość z nich - była wypromowana przez Profesora Michała Kisielewicza. W tym czasie, już od ośmiu lat wydawane było w Zielonej Górze *Discussiones Mathematicae*, czasopismo o zasięgu międzynarodowym, powołane z inicjatywy Profesora. Obecnie wydawane jest ono w postaci 4 niezależnych czasopism.

W czasie dotychczasowej kariery naukowej, Profesor Michał Kisielewicz opublikował ponad 90 artykułów naukowych i 4 monografie matematyczne. Jest uznanym w świecie specjalistą w zakresie inkluzji różniczkowo-funkcyjnych. Jego badania w zakresie inkluzji stochastycznych mają charakter prekursorski w skali światowej. Nie będę tu omawiać szczegółów dotyczących tych badań. Są one opisane w tomie przygotowanym z okazji dzisiejszego Jubileuszu.

Szanowni Państwo, od początku lat dziewięćdziesiątych Profesor Kisielewicz postanowił wzmocnić dobrą już pozycję zielonogórskiego środowiska matematycznego. Bazując na stworzonych wcześniej podstawach i zapraszając do pracy na Politechnice Zielonogórskiej, a potem na Uniwersytecie Zielonogórskim wielu bardzo aktywnych naukowo matematyków, przyczynił się w istotny sposób do uprawnień doktoryzowania w Instytucie Matematyki PZ od roku 1998 i do uprawnień Instytutu Matematyki UZ do nadawania stopnia doktora habilitowanego od roku 2002. UZ stał się tym samym jednym z 9 polskich uniwersytetów posiadających takie uprawnienia w zakresie nauk matematycznych (UW, UJ, UW, UMK, UAM, UŁ, UŚ, UMCS, UZ).

W czasie swojej pracy na zielonogórskich uczelniach piastował Profesor Kisielewicz chyba wszystkie możliwe stanowiska, od kierownika zakładu, przez dyrektora instytutu, dziekana aż do rektora. Tę ostatnią funkcję pełnił z przerwami przez 15 lat. W czasie tych lat podjął wiele inicjatyw i następnie je realizował, wzmacniając pozycję Zielonej Góry na akademickiej mapie kraju. Najważniejszą z nich jest utworzenie Uniwersytetu Zielonogórskiego na bazie dwóch uczelni: Politechniki Zielonogórskiej i Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Tadeusza Kotarbińskiego.

Profesor Kisielewicz nie bał się podejmowania trudnych

inicjatyw w trudnych czasach, powiększających bazę materialną zielonogórskich uczelni. Efekty tych inicjatyw są szczególnie widoczne po utworzeniu Uniwersytetu Zielonogórskiego. Wszystkie one są opisane w książce wydanej z okazji dzisiejszej uroczystości. Jego działalność na tym polu można jednak opisać w jednym zdaniu: zastał Uniwersytet murowany, a zostawił szklany.

Szanowni Państwo, swoich sukcesów w działalności organizacyjnej Profesor Kisielewicz nie byłby w stanie osiągnąć samodzielnie. Bez pomocy zarówno matematyków jak i innych członków zielonogórskiej społeczności akademickiej nie byłoby tak okazałych owoców tej działalności. Mogę śmiało powiedzieć, że owoce te były możliwe dzięki jego darowi do skupiania innych wokół swoich idei służących rozwojowi zielonogórskich uczelni.

Szanowni Państwo, Profesora Kisielewicza znam od ponad trzydziestu lat. Zawsze podziwiałem rzadką umiejętność

łączenia przez niego pracy naukowej z pracą organizacyjną oraz umiejętność łączenia swoich sukcesów z sukcesami zielonogórskiego środowiska akademickiego. Podziwiałem również jego duże zaufanie do swoich współpracowników. Na tym zaufaniu budował razem z nimi sukcesy swoje i sukcesy Uniwersytetu Zielonogórskiego. Jeszcze dzisiaj, nie piastując już tak poważnych funkcji, aktywnie pomaga Uniwersytetowi we wzmacnianiu jego pozycji. Mam tu na myśli jego ostatnią inicjatywę otwarcia uniwersyteckiego Centrum Modelowania Matematycznego, które rozpoczęło swoją działalność w tym roku akademickim.

Szanowny Jubilat, drogi Michale, z okazji Twojego Jubileuszu życzę Ci wielu, wielu lat w zdrowiu. Ja wiem, że nie będziesz spoczywać na laurach i że jeszcze wiele pożytecznego uczynisz dla naszej społeczności akademickiej. Ale życzę Ci również tego, aby Twoi następcy mogli kontynuować rozpoczęte przez Ciebie dzieło.

> Prof. zw.dr hab. Michał Kisielewicz ur. w 1939 r.

- > Studium Nauczycielskie w Zielonej Górze 1957-1959
- > Studia matematyczne - UAM Poznań - 1961-1965 (26 lat)
- > stopień naukowy dr nauk matematycznych - UAM Poznań - 1968 (29 lat)
- > stopień naukowy dr hab. nauk matematycznych - UANI Poznań - 1971 (32 lata)
- > tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego - 1978 (39 lat)
- > tytuł naukowy profesora zwyczajnego - 1984 (45 lat)

Charakterystyka dorobku naukowego:

- > Autor 96 prac naukowych oraz 4 monografii: m.in.
- > „Nonlinear Functional Differential Equations of Neutral Type”, PWN (1984),
- > „Differential Inclusions and Optimal Control”, PWN - Kluwer Academic Publishers (1991), “Stochastic and Partial Differential Inclusions” (2009).
- > Zainteresowania naukowe: teoria równań i inkluzji różniczkowych i stochastycznych.
- > Jest twórcą teorii inkluzji różniczkowo-funkcjonalnych typu neutralnego.
- > Od 1990 r. prowadzi badania tworzące nową teorię inkluzji stochastycznych.

Staże naukowe:

- > Acad. Naz. di Alt. Mat. w Rzymie (1974/75),
- > Uniwersytet we Florencji (1981),
- > Uniwersytet w Karlsruhe (1986, 1989, 1992),
- > Pace University w Nowym Jorku (1988).
- > Beijing University of Technology w Pekinie (2007)
- > Udział w licznych konferencjach naukowych w kraju i za granicą.
- > Jest członkiem Amerykańskiego Towarzystwa Matematycznego.

Osiągnięcia w zakresie kształcenia kadry naukowej:

- > promotor w 14 zakończonych przewodach doktorskich (5 prac doktorskich wyróżnionych zostało Nagrodą Ministra, czterech z wypromowanych doktorów zakończyło przewody habilitacyjne);
- > recenzent 25 prac habilitacyjnych i 24 prac doktorskich,
- > recenzent 8 wniosków o tytuł naukowy profesora
- > organizator i kierownik seminarium naukowego z zakresu teorii równań różniczkowych, teorii sterowania i inkluzji stochastycznych.

Zajmowane stanowiska:

- 1959-1966 nauczyciel szkoły średniej
- 1966-1968 asystent Wyższej Szkoły Inżynierskiej
- 1968-1971 adiunkt Wyższej Szkoły Inżynierskiej
- 1971-1978 docent Wyższej Szkoły Inżynierskiej
- 1978-1984 profesor nadzwyczajny
- od 1984 r. profesor zwyczajny
- 1970-1972 dziekan Wydziału Mechanicznego WSI
- 1972-1976 dyrektor Instytutu Matematyki, Fizyki i Chemii WSI
- 1976-1981 prorektor WSI
- 1981-1987 rektor WSI
- 1987-1993 dziekan Wydziału Podstawowych Problemów Techniki WSI
- 1993-1996 dyrektor Instytutu Matematyki WSI i Politechniki Zielonogórskiej
- 1987-1996 przewodniczący Senackiej Komisji d/s Nauki i Rozwoju Kadry Naukowej
- 1996-2001 rektor Politechniki Zielonogórskiej
- 2001-2005 rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego
- 2009 - przewodniczący Rady Programowej Centrum Modelowania Matematycznego

Udział w projektach badawczych:

- > Kierownik tematów badawczych CPBP 01 01 i CPBP 01 02 w latach 1985-1988.
- > Kierownik projektu badawczego KBN Nr 210809101 w latach 1991-1993.

Członkostwo w komitetach naukowych:

- > 1988-1989 - członek Komitetu Matematyki PAN,
- > 1987-1989 - członek Międzyresortowej Komisji do Oceny Badań Podstawowych,
- > 1989 - członek Komitetu Rozwoju Matematyki Polskiej
- > 1991- członek Komitetu Naukowego Centrum Analizy Nieliniowej im. Juliusza Schaudera,
- > od 1997 r. - 2005 - członek Komitetu Matematyki PAN.

Członkostwo w towarzystwach naukowych:

- > Polskie Towarzystwo Matematyczne; prezes oddziału w latach: 1975-1989,
- > Lubuskie Towarzystwo Naukowe; prezes w okresie od 1978-1985,
- > American Mathematical Society.

Członkostwo w kolegiach redakcyjnych:

- > redaktor czasopisma „Discussiones Mathematicae” (1975-1994),
- > redaktor czasopisma „Discussiones Mathematicae” - Differential Inclusions (od 1995 do 1999),
- > redaktor czasopisma „Discussiones Mathematicae” - Differential Inclusions, Control and Optimization (od 2000 r.),
- > członek Kolegium Redakcyjnego czasopisma „Applied Mathematics and Computer Science”,
- > członek Kolegium Redakcyjnego międzynarodowego czasopisma „Set-Valued Analysis”; Kluwer Acad. Publ. (1995-1998).
- > członek Komitetu Redakcyjnego czasopisma „Commentationes Mathematicae” (od 2000 r.)

Organizacja konferencji naukowych:

- > Krajowy Zjazd PTM, Zielona Góra 1976, przewodniczący komitetu organizacyjnego,
- > przewodniczący komitetu organizacyjnego Functional-Differential Equations and Related Topics, Białejawka (1978, 1979, 1980, 1984),
- > członek komitetu Organizacyjnego Workshop „Optimal Control and Graph Theory”.

Nagrody i wyróżnienia:

- > 4 nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za działalność naukową,
- > Nagroda Ministra Edukacji Narodowej za monografię „Differential Inclusions and Optimal Control”,
- > 10 nagród Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za działalność organizacyjną,
- > 3 nagrody Ministra Edukacji Narodowej za działalność organizacyjną,
- > 4 Nagrody rektora WSI,
- > 2 Lubuskie Nagrody Naukowe za działalność naukową,
- > Tytuł Lubuszanina Roku 2001.

Publikował m. in. w:

Ann. Polon. Math., Bull. Acad. Polon. Sci., Coll. Math. Comment. Math. Journal Math. Anal. Appl., J. Opt. Theory Meth. Appl., Funk. Ekv., Rend. Acad. Lincei, Lect. Notes, Diff. Uravn., Ukr. Math. Zurn., Journal Appl. Math. and Stoch. Anal., Stoch. Anal. Appl.

WYDAWAŁO MI SIĘ, ŻE MOJĄ PASJĄ JEST MUZYKA

ROZMOWA
Z PROF. MICHAŁEM KISIELEWICZEM

> **Panie Profesorze, 50 lat pracy zawodowej to kawał czasu. Ale też okazja do pewnych podsumowań, a więc patrząc wstecz - z czego jest Pan najbardziej zadowolony? Dumny?**

Powtórzę na początku to co powiedziałem na uroczystości jubileuszowej, że czuję dziś prawdziwą satysfakcję z faktu, iż dane mi było być świadkiem i współuczestnikiem narodzin i rozwoju zielonogórskiego środowiska akademickiego. To nasze wspólne dzieło, zarówno pracowników tego środowiska jak i wielu przedstawicieli władz administracyjnych naszego miasta i byłego województwa zielonogórskiego, uważam za historyczny sukces tego regionu. Powołanie w 2001 roku naszego uniwersytetu, przy akceptacji tego faktu przez polskie środowisko akademickie, było doniosłym momentem historycznym, kończącym ważny etap naszego dotychczasowego rozwoju. Ważnym dla mnie osobiście osiągnięciem naszego dotychczasowego rozwoju, jest powstanie w Zielonej Górze liczącego się już w Polsce i za granicą ośrodka matematycznego. Fakt ten jest tym bardziej godnym uwagi, że ośrodek ten w pierwszym etapie jego rozwoju tworzony był przez entuzjastów nie posiadającego żadnego doświadczenia badawczego z zakresu nauk matematycznych. Dopiero poprzez własny rozwój naukowy zdobywaliśmy to doświadczenie. Ten nasz entuzjazm został później dostrzeżony zarówno przez znanych matematyków z innych ośrodków jak i ich młodszych kolegów, którzy zdecydowali się związać z nami podejmując pracę w byłych już dziś zie-

lonogórskich szkołach wyższych. To w efekcie doprowadziło do uzyskania przez nasze środowisko matematyczne uprawnień do nadawania stopni doktora i doktora habilitowanego nauk matematycznych. Warto w tym miejscu wspomnieć, że takie łączne uprawnienia posiada w Polsce tylko 12 wydziałów i instytutów matematycznych, w tym Instytut Matematyczny PAN. Jestem więc w pełni zadowolony, że byłem współuczestnikiem tego doniosłego dla całego naszego środowiska sukcesu. Bez wątplenia powodem do osobistej satysfakcji było zdobywanie wykształcenia w ramach studiów eksternistycznych. Ta forma samokształcenia, mimo dużego obciążenia jako nauczyciela w szkole średniej, pozwoliła mi na znaczne skrócenie okresu moich studiów. Jednocześnie zdobyta umiejętność samodzielnego uczenia się zapoczątkowała w dalszych etapach mego rozwoju naukowego. Oczywiście w czasie minionych 50 lat pracy zawodowej miałem w miarę normalne życie osobiste. Mam dziś wspaniałą rodzinę, z której jestem bardzo dumny. Wychowaliśmy z żoną dwoje wspaniałych dzieci. Od 13 lat z radością obserwujemy rozwój, oczywiście wspaniałego, wnuka. Za cztery lata obchodzić będziemy z moją żoną 50 rocznicę naszej wspólnej drogi życiowej.

> **Gdyby mógł się Pan przenieść w czasie, czy zmieniłby Pan coś w swoim życiu? Czy czegoś Pan żałuje?**

W dzieciństwie i wczesnej młodości wydawało mi się, że jedyną moją pasją jest muzyka. Niestety warunki, w których przypadło mi dorastać nie sprzyjały rozwijaniu tych moich zainteresowań. Na szczęście nie miałem nigdy kłopotów z matematyką. Dlatego w 1957 roku podjąłem naukę na kierunku matematyka w Studium Nauczycielskim w Zielonej Górze. I tu dostrzegłem szansę na realizację moich wcześniejszych marzeń. Zapisalem się do Szkoły Muzycznej. Równocześnie zajmowałem się więc matematyką i muzyką, poświęcając jednak znacznie więcej czasu muzyce. Po dwóch latach tej pracowitej symbiozy uzyskałem dyplom ukończenia Studium Nauczycielskiego i świadectwa ukończenia czterech klas Szkoły Muzycznej. Piątą - ostatnią klasę Szkoły Muzycznej

kończyłem już jako nauczyciel jednej z zielonogórskich szkół średnich. Miałem zamiar w następnym roku powtórzyć przebytą drogę na wyższym poziomie, tzn. rozpocząć studia matematyczne na Uniwersytecie i równocześnie naukę w Średniej Szkole Muzycznej w Poznaniu. Niestety do szkoły muzycznej nie zostałem przyjęty. Zrezygnowałem więc z drugiej części mego planu i podjąłem nową pracę jako nauczyciel fizyki w innej zielonogórskiej szkole średniej. Półtora roku później rozpocząłem studia eksternistyczne i odkryłem, że matematyka może dostarczać podobnych przeżyć estetycznych jak muzyka. Okazało się przy tym, że samodyscyplina i systematyczność nabyta w okresie nauki gry na instrumentach, są połową sukcesu w poznawaniu matematyki. Z przytoczonego opisu mojej drogi rozwoju wynikać może, że niespełnione w pełni marzenia mają często istotny wpływ na ostateczny kształt całej kariery życiowej. Czasami wydaje mi się, że żałuję, że nie udało mi się zrealizować drugiego planu połączonej nauki matematyki i muzyki. Jednak wówczas moje dalsze losy potoczyłyby się zapewne całkiem inaczej. Wydaje mi się, że ta kręta droga mego rozwoju wytyczyła to miejsce, do którego udało mi się dojść. Nie mogę więc, żałować, że miała taki kształt, gdyż przy innym jej przebiegu nie byłoby mi prawdopodobnie dane być współuczestnikiem powstania i rozwoju naszego środowiska akademickiego.

> **Pozostańmy w sferze podsumowań - Czy czuje się Pan spełnionym człowiekiem? Naukowcem?**

Sądzę, że na pewno mogę uważać się za człowieka spełnionego. Mówiłem już przed chwilą, że mam wspaniałą rodzinę, byłem współuczestnikiem rozwoju zielonogórskiego środowiska akademickiego oraz powstania naszego ośrodka matematycznego. Mam grono zdolnych uczniów, którzy już przerastają mistrza. Jeżeli chodzi o spełnienie swoich oczekiwań w zakresie badań naukowych, to dopóki jeszcze dostrzegam nowe problemy, które należałoby rozwiązać, to trudno powiedzieć, że jest się spełnionym. Ale myślę, że jestem już na dobrej drodze by zbliżyć się do momentu, w którym będę mógł powiedzieć, że jako naukowiec jestem również spełniony.

> **Nie sposób ominąć Pańskiego wieloletniego „rektorstwa” - na Politechnice ale też i na Uniwersytecie. Jak dziś, z perspektywy lat, ocenia Pan ten czas kiedy to od Pana zależał kierunek rozwoju uczelni? Czy dziś podejmował by Pan takie same decyzje? A może coś by Pan jednak zmienił?**

Zasadniczymi celami mojej działalności jako rektora było zawsze dążenie do poprawy jakości kształcenia i badań naukowych kierowanej przeze mnie uczelni. Cele te odnoszą się do wielu obszarów działalności uczelni. Obok stanu liczbowego kadry liczy się jej jakość oraz tradycje akademickie związane z kształceniem studentów i młodych pracowników naukowych. Dlatego od samego początku mojej działalności rektorskiej kładłem szczególny akcent na system zapewnienia jakości kształcenia, który zawierał zasady i warunki kształtowania owych tradycji akademickich. Zrozumiałem jest, że jest to proces, który wymaga ciągłej stymulacji. Drugim obszarem, który służy podnoszeniu jakości działalności uczelni, to baza lokalowa i laboratoryjna. Zadanie to zależy niestety od pieniędzy, których szczególnie w naszych byłych uczelniach, a w konsekwencji i w naszym uniwersytecie, ciągle brakowało i brakuje. Fakt ten mógłby być dobrym usprawiedliwieniem na odłożenie zadań inwestycyjnych na „lepsze” czasy.

Ale doświadczenie uczy, że „lepsze” czasy to te, które już minęły. Dlatego z ogromnym samozaparciem i towarzyszącym temu stresem podejmowałem te wyzwania, zdając sobie sprawę, że ciągle odrabiamy zaległości. To oczywiście musiało często pociągać za sobą wyrzeczenia dotyczące innych spraw ważnych dla normalnego rozwoju uczelni. Spotykałem się z zarzutami, że uczelnia to nie mury ale ludzie. Ale trudno nawet wybitnym ludziom pracować w warunkach prowizorycznych, czy też wręcz prymitywnych. Z perspektywy dnia dzisiejszego widać, że zrealizowane już inwestycje były, w porównaniu z dzisiejszymi cenami, prawie dwa razy tańsze, a obecne nakłady finansowe na działalność inwestycyjno - remontową na pewno nie wzrosły. Zatem, gdybyśmy nie zrealizowali z ogromnym trudem i poświęceniem zakończonych już inwestycji, to w dzisiejszych czasach kryzysu gospodarczego byłoby je znacznie trudniej rozpocząć i realizować. Dlatego uważam, że decyzje podejmowane przeze mnie jako rektora dotyczące tej sfery działalności uczelni, były decyzjami koniecznymi, mimo że dla mnie były one źródłem bardzo wielu sytuacji zaburzających, mówiąc delikatnie, mój spokój wewnętrzny. Patrząc dziś z perspektywy moich doświadczeń na dotychczasowy rozwój naszego środowiska akademickiego mogę z satysfakcją powiedzieć, że mimo braku właściwego finansowania naszych byłych uczelni, udało nam się zbudować w Zielonej Górze dobry ośrodek akademicki, posiadający dostatecznie dobrą bazę dydaktyczną.

> **Patrząc na przebieg Pańskiej kariery naukowej, zawodowej - od samego początku był Pan niezwykle aktywnym człowiekiem i tak zostało do dziś. Pańskie ostatnie „dziecko” to Centrum Modelowania Matematycznego. Po co powstało CMM?**

Centrum Modelowania Matematycznego ma być miejscem ułatwiającym integrację badań naukowych, w których w istotny sposób wykorzystuje się metody matematyczne. Oczywiście zakres zadań tego Centrum jest znacznie szerszy. Zaczęliśmy od wzajemnego poznawania się, tzn. zorganizowaliśmy cykl wykładów z różnych dziedzin nauki poświęconych sposobom opisywania zjawisk nie-matematycznych w języku pojęć matematycznych. Od października zamierzamy, oprócz kontynuacji wspomnianego wyżej cyklu wykładów, rozpocząć badania interdyscyplinarne w zespołach złożonych z przedstawicieli różnych dyscyplin naukowych. Mamy nadzieję, że to przyniesie oczekiwane efekty - wspólne interdyscyplinarne projekty badawcze.

> **CMM to na pewno nie koniec Pana działalności - jakie plany na przyszłość?**

Wprawdzie Centrum Modelowania Matematycznego powstało z mojej inicjatywy, ale jego pracami kieruje mój młodszy kolega. Jestem przekonany, że bez mego udziału Centrum będzie dobrze i skutecznie funkcjonować, chociaż na razie nie zamierzam się od tej współpracy uchylać. Jeżeli chodzi o plany to czekam na recenzję mojej nowej monografii, którą chcę wydać w wydawnictwie Springera. Jeżeli wydawnictwo to uzna, że mieści się ona w jego profilu, to czeka mnie długa i drobiazgowa korekta mego tekstu adekwatnie do oczekiwań wydawcy. Niezależnie od tego zamierzam kontynuować moje rozpoczęte badania naukowe.

> **Dziękuję za rozmowę.**

Rozmawiała Ewa Sapeńko

Z OBRAD SENATU

» Senat na zwyczajnym posiedzeniu w dniu 27 maja 2009 r. podjął następujące uchwały:

> **Nr 102 w sprawie działalności konkurencyjnej wobec Uniwersytetu Zielonogórskiego.**

Senat ustalił, że pracownicy zatrudnieni na Uniwersytecie Zielonogórskim winni swe obowiązki wobec Uniwersytetu wykonywać z pełnym zaangażowaniem i dbałością o utrzymanie wysokiego poziomu działalności naukowej, badawczej, dydaktycznej i organizacyjnej. Pracownicy zatrudnieni na Uniwersytecie Zielonogórskim jako podstawowym miejscu pracy są zobowiązani do firmowania na Uniwersytecie studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz firmowania uprawnień do doktoryzowania i habilitowania. Na odstępstwo od powyższego zainteresowany musi uzyskać zgodę Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Podejmowanie przez pracowników Uniwersytetu Zielonogórskiego dodatkowych zadań naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych w innych uczelniach nie może mieć wpływu na należyte wykonywanie obowiązków wobec Uniwersytetu.

Zgodnie z uchwałą działalność konkurencyjną wobec Uniwersytetu Zielonogórskiego stanowi wykonywanie przez pracownika Uniwersytetu pracy w innej szkole wyższej kształcącej na takim samym kierunku studiów lub kierunku realizującym podobny program nauczania oraz zaangażowanie w działania tej uczelni poprzez:

- pełnienie funkcji organizacyjnych,
- afiliację publikacji naukowych,
- wykorzystywanie dorobku Uniwersytetu Zielonogórskiego (bez wskazania, że jest to dorobek Uniwersytetu),
- wspieranie starań o pozyskiwanie środków finansowych na działalność naukowo-badawczą, dydaktyczną i organizacyjną (jeżeli są one konkurencyjne wobec starań Uniwersytetu Zielonogórskiego),
- udział w tworzeniu planów studiów i programów nauczania, organizacji kursów, szkoleń i konferencji,
- użyczanie swojego wizerunku i afiliację wypowiedzi dla celów promocyjnych i reklamowych.

Objęcie funkcji w innej szkole wyższej niż Uniwersytet Zielonogórski może stanowić uzasadnienie dla odwołania z funkcji rektora, prorektora, dziekana, prodziekana, dyrektora instytutu, zastępcy dyrektora instytutu, kierownika katedry i kierownika zakładu pełnionych na Uniwersytecie Zielonogórskim w trybie przewidzianym w przepisach o szkolnictwie wyższym oraz w Statucie Uniwersytetu Zielonogórskiego. Udzielenie zgody na prowadzenie działalności gospodarczej przez pracownika Uniwersytetu Zielonogórskiego uzależnione jest od tego,

czy nie zachodzi konflikt zadań i interesów pomiędzy zadaniami Uniwersytetu Zielonogórskiego a rodzajem podejmowanej działalności gospodarczej. Stwierdzenie faktu działalności konkurencyjnej wobec Uniwersytetu Zielonogórskiego może stanowić podstawę do pozbawienia pracownika Uniwersytetu prawa do uzyskania nagrody i wyróżnienia oraz awansu finansowego.

> **Nr 103 w sprawie wybranych elementów planu rzeczowo-finansowego na lata 2010-2012.**

Senat wyraził pozytywną opinię w sprawie wybranych elementów planu rzeczowo-finansowego Uniwersytetu Zielonogórskiego na lata 2010-2012, stanowiących załącznik do niniejszej uchwały. Ponadto Senat wyraził pozytywną opinię w sprawie przebiegu realizacji inwestycji finansowanych z budżetu Państwa oraz projektów planowanych do realizacji w latach 2009-2013 w ramach programów operacyjnych i inicjatyw wspólnotowych finansowanych ze środków UE.

> **Nr 104 w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony.**

Senat wyraził zgodę na rozwiązanie stosunku pracy z dr. Wojciechem Kołodziejem - nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony, w trybie art. 125 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 121 ust. 2 i ust. 3 pkt 5 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego.

> **Senat, na podstawie uchwał nr 105 - 157 wyraził zgodę na rozwiązanie stosunków pracy z następującymi nauczycielami akademickimi mianowanymi na czas nieokreślony, w trybie art. 125 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 121 ust. 2 i ust. 3 pkt 3 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego:**

- Nr 105 - z mgr. Azmi Al-Shaick;
- Nr 106 - z mgr. Kamillą Banaszak-Słomką;
- Nr 107 - z mgr. Ewą Bielecką;
- Nr 108 - z mgr. Beatą Brzozowską;
- Nr 109 - z mgr. Beatą Burchardt;
- Nr 110 - z mgr. Alicją Camoną-Tyliszczak;
- Nr 111 - z mgr. Danutą Chlebic;
- Nr 112 - z mgr. Wojciechem Ciesińskim;
- Nr 113 - z mgr. Grażyną Czarkowską;
- Nr 114 - z mgr. Julią Czerny;
- Nr 115 - z mgr. Agnieszką Florkowską;
- Nr 116 - z mgr. Heleną Garbowską;
- Nr 117 - z mgr. Małgorzatą Gąsiorowską-Sawką;
- Nr 118 - z mgr. Ewą Jach-Dudzik;
- Nr 119 - z mgr. Bogusławem Jarlaczkiem;
- Nr 120 - z dr. Joanną Kapicą-Curzytek;
- Nr 121 - z mgr. Anną Kubrak;
- Nr 122 - z mgr. Krystyną Kwaśnicką;
- Nr 123 - z mgr. Marzeną Lachowicz;
- Nr 124 - z mgr. Ludwiną Lepak;
- Nr 125 - z mgr. inż. Waldemarem Lewickim;
- Nr 126 - z mgr. Beatą Łapanowską;
- Nr 127 - z mgr. Dawidem Maciarzem;
- Nr 128 - z mgr. Jolantą Macko;
- Nr 129 - z mgr. Donatą Malinowską;
- Nr 130 - z mgr. Marine Margishvili;
- Nr 131 - z mgr. mgr. Ewą Melcer;
- Nr 132 - z mgr. Aleksandrą Michlik;
- Nr 133 - z mgr. Barbarą Mikulską;
- Nr 134 - z mgr. Mirosławem Milczarkiem;
- Nr 135 - z mgr. Beatą Mühler;
- Nr 136 - z mgr. Jadwigą Nikitiuk;
- Nr 137 - z mgr. Mirosławą Nosewicz;

- Nr 138 - z mgr. Dariuszem Nowosadem;
 Nr 139 - z mgr. Regiłą Ostrowską;
 Nr 140 - z mgr. Jolantą Pacewicz-Johansson;
 Nr 141 - z mgr. mgr. Beatą Pakulską;
 Nr 142 - z mgr. Witoldem Peltzem;
 Nr 143 - z mgr. Agatą Poźniak;
 Nr 144 - z mgr. Anną Przyjemską;
 Nr 145 - z mgr. Tomaszem Pusiakiem;
 Nr 146 - z mgr. Krystyną Rećko;
 Nr 147 - z mgr. Genowefą Rutkowską;
 Nr 148 - z mgr. Joanną Simpson;
 Nr 149 - z mgr. inż. Mariolą Szajną;
 Nr 150 - z mgr. Barbarą Szurą;
 Nr 151 - z mgr. Anetą Szymczak;
 Nr 152 - z mgr. Katarzyną Trychoń-Cieślak;
 Nr 153 - z mgr. Rienk Vierstra;
 Nr 154 - z mgr. Krzysztofem Wieliczko;
 Nr 155 - z mgr. Wojciechem Wieluńskim;
 Nr 156 - z mgr. Barbarą Witek;
 Nr 157 - z mgr. Barbarą Wrześniak.

> **Nr 158 w sprawie zmian w Statucie Uniwersytetu Zielonogórskiego.**

Senat wprowadził następujące zmiany w Statucie Uniwersytetu Zielonogórskiego wprowadzonym uchwałą nr 111 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 31 maja 2006 r. w sprawie uchwalenia Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego (z p. zm.) oraz przyjął tekst jednolity Statutu:

1. § 99 ust. 3 otrzymał brzmienie:
 „3. Kierownika pracowni powołuje i odwołuje rektor, na wniosek dyrektora instytutu zaopiniowany przez radę instytutu, spośród wchodzących w skład pracowni nauczycieli akademickich posiadających co najmniej stopień doktora, zatrudnionych na uniwersytecie w pełnym wymiarze czasu pracy.”
2. § 112 ust. 3 otrzymał brzmienie:
 „3. Pracownicy dydaktyczni są zatrudnieni na stanowiskach:
 1) docenta,
 2) starszego wykładowcy,
 3) wykładowcy,
 4) lektora lub instruktora.”
3. § 116 otrzymał brzmienie:
 „1. Na stanowisku docenta można zatrudnić osobę:
 1) posiadającą co najmniej stopień doktora,
 2) spełniającą wymagania określone w § 115 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2,
 3) mającą co najmniej dwudziestoletni udokumentowany staż pracy dydaktycznej na uczelni wyższej.
 2. Senat w drodze odrębnej uchwały może określić dodatkowe warunki zatrudnienia na stanowisku docenta osoby spełniającej warunki określone w ust. 1.
 3. Na stanowisku starszego wykładowcy można zatrudnić osobę:
 1) mającą stopień doktora,
 2) spełniającą wymagania określone w § 115 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2-4.
 4. W szczególnych przypadkach rektor, na wniosek dziekana zaopiniowany przez radę wydziału, może zatrudnić na stanowisku starszego wykładowcy osobę posiadającą znaczący dorobek zawodowy, lecz nieposiadającą stopnia doktora.
 5. Na stanowisku starszego wykładowcy w jednostce ogólnouczelnianej, międzywydziałowej lub pozawydziałowej dopuszcza się zatrudnienie także osoby nieposiadającej stopnia doktora, lecz posiadającej znaczny dorobek zawodowy odpowiadający specyfice tej jednostki.”

4. § 118 ust. 2 otrzymał brzmienie:

„2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do wymagania stopnia doktora, o którym mowa w § 116 ust. 1 i 3.”

5. § 120 ust. 3 otrzymał brzmienie:

„3. Stosunek pracy z nauczycielami akademickimi, o których mowa w § 112 ust. 2 i 3, nawiązuje i rozwiązuje rektor na wniosek dziekana (kierownika jednostki międzywydziałowej, pozawydziałowej lub ogólnouczelnianej) zaopiniowany przez właściwą radę wydziału (radę jednostki międzywydziałowej, pozawydziałowej lub ogólnouczelnianej) albo z własnej inicjatywy, po zasięgnięciu opinii dziekana (kierownika jednostki międzywydziałowej, pozawydziałowej lub ogólnouczelnianej) oraz właściwej rady wydziału (rady jednostki międzywydziałowej, pozawydziałowej lub ogólnouczelnianej). Zatrudnienie na stanowisku docenta osoby nieposiadającej stopnia doktora habilitowanego wymaga dodatkowo zasięgnięcia opinii senatu.”

6. § 166 otrzymał brzmienie

„Liczby miejsc na pierwszym roku studiów dla poszczególnych kierunków i stopni studiów oraz na pierwszym roku studiów doktoranckich (limity przyjęć) ustala rektor po zasięgnięciu opinii dziekana wydziału. W tym samym trybie rektor może uznać studia na niektórych kierunkach za dostępne powszechnie.”

> **Nr 159 w sprawie uchwalenia regulaminu przyznawania nagród Rektora dla nauczycieli akademickich.**

Senat uchwalił regulamin przyznawania nagród Rektora dla nauczycieli akademickich, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

Senat ustalił następujące kategorie nagród:

1. nagrody indywidualne:
 - a) nagroda za całokształt dorobku - I lub II stopnia,
 - b) za uzyskanie tytułu naukowego profesora,
 - c) nagroda za osiągnięcia naukowe lub artystyczne - I lub II stopnia,
 - d) nagroda za doktorat z wyróżnieniem,
 - e) nagroda za osiągnięcia dydaktyczne,
 - f) nagroda za osiągnięcia organizacyjne,
2. nagrody zespołowe:
 - a) nagroda za osiągnięcia naukowe lub artystyczne - I lub II stopnia.

> **Nr 160 w sprawie zatwierdzenia regulaminu organizacyjnego Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska.**

Senat zatwierdził regulamin organizacyjny Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

> **Nr 161 w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej zmiany regulaminu organizacyjnego Centrum Modelowania Matematycznego.**

Senat wyraził pozytywną opinię w sprawie zmiany § 4 ust. 9 regulaminu organizacyjnego Centrum Modelowania Matematycznego, który otrzymał następujące brzmienie:

„9. Prowadzone w ramach Centrum zajęcia dydaktyczne mogą być wliczane do pensum dydaktycznego w danym roku akademickim. Decyzję podejmuje rektor na wniosek dziekana wydziału, na którym zatrudniony jest pracownik prowadzący zajęcia.”

- > **Nr 162** w sprawie przyjęcia regulaminu organizacyjnego studiów podyplomowych.
Senat uchwalił regulamin organizacyjny studiów podyplomowych, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- > **Nr 163** w sprawie wyrażenia opinii o utworzeniu studiów podyplomowych.
Senat wyraził pozytywną opinię w sprawie utworzenia następujących studiów podyplomowych:
 - Controlling w zarządzaniu przedsiębiorstwem - Wydział Ekonomii i Zarządzania,
 - Ekologistyka miasta - Wydział Ekonomii i Zarządzania,
 - Promocja młodej przedsiębiorczości - Wydział Ekonomii i Zarządzania,
 - Nauczanie biologii jako drugiego przedmiotu dla czynnych zawodowo nauczycieli - Wydział Nauk Biologicznych,
 - Kwalifikacje pedagogiczne - Wydział Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu,
 - Komunikacja interpersonalna oraz rozwiązywanie konfliktów poprzez mediacje w środowisku edukacyjnym - Wydział Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu,
 - Budownictwo energooszczędne, auditing i ocena energetyczna budynków - Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska,
 - Telemedycyna - Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji.
- > **Nr 164** w sprawie utworzenia kierunku studiów „biotechnologia”.
Senat wyraził zgodę na utworzenie kierunku studiów „biotechnologia”, prowadzonego w formie stacjonarnych i niestacjonarnych studiów pierwszego stopnia.
- > **Nr 165** w sprawie przyjęcia zasad i trybu rekrutacji na studia w roku akademickim 2010/2011.
Senat przyjął zasady i tryb rekrutacji na studia w roku akademickim 2010/2011, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.
- > **Nr 166** w sprawie dodatkowych uprawnień przyznawanych na Uniwersytecie Zielonogórskim finalistom i laureatom olimpiad przedmiotowych stopnia centralnego w rekrutacji na studia pierwszego stopnia w latach 2010/2011, 2011/2012 oraz 2012/2013.
Senat przyjął dodatkowe uprawnienia przyznawane na Uniwersytecie Zielonogórskim finalistom i laureatom olimpiad przedmiotowych stopnia centralnego w rekrutacji na studia pierwszego stopnia w latach: 2010/2011, 2011/2012 oraz 2012/2013, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały. Jednocześnie utraciła moc uchwała nr 383 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 30 stycznia 2008 r. w sprawie dodatkowych uprawnień przyznawanych na Uniwersytecie Zielonogórskim finalistom i laureatom olimpiad przedmiotowych stopnia centralnego w rekrutacji na studia pierwszego stopnia w latach: 2008/2009, 2009/2010, 2010/2011, w części dotyczącej roku akademickiego 2010/2011.
- > **Nr 167** w sprawie przyjęcia zasad i trybu rekrutacji na studia doktoranckie w roku akademickim 2010/2011.
Senat przyjął zasady i tryb rekrutacji na studia doktoranckie w roku akademickim 2010/2011, stanowiące załączniki do niniejszej uchwały.
- > **Nr 168** w sprawie wyrażenia zgody na zmianę terminu spłaty kredytu.
Senat wyraził zgodę na zmianę umowy o kredyt krótkoterminowy w rachunku bieżącym nr 46/K/02 z dnia 24 października 2002 roku (ostatni aneks nr 13 z dnia 13 czerwca 2008 roku) w wysokości 5.000.000,00 PLN, zaciągniętego w Banku Millennium S.A., polegającą na przedłużeniu terminu spłaty kredytu do dnia 15 czerwca 2010 roku. Kredyt przeznaczony będzie na pokrycie zobowiązań płatniczych z tytułu prowadzonej działalności statutowej.
- > **Nr 169** w sprawie wyrażenia zgody na zabezpieczenie kredytu.
Senat wyraził zgodę na ustanowienie hipoteki kaucyjnej w wysokości 7.000.000 zł na rzecz Banku Millennium S.A. z siedzibą w Warszawie na nieruchomościach dotyczących księgi wieczystej KW nr ZG1E/00078666/9.

ZARZĄDZENIA JM REKTORA

» JM Rektor wydał zarządzenia:

- > **Nr 21** z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie wysokości opłat za postępowanie związane z przyjęciem na studia w roku akademickim 2009/2010.
JM Rektor wprowadził opłaty za postępowanie związane z przyjęciem na studia stacjonarne i niestacjonarne w roku akademickim 2009/2010 w następujących wysokościach:
 - 150 złotych dla osób ubiegających się o przyjęcie na kierunki studiów, na które postępowanie kwalifikacyjne obejmuje sprawdziany uzdolnień artystycznych, a także na kierunek architektura wnętrz oraz architektura i urbanistyka,
 - 100 złotych dla osób ubiegających się o przyjęcie na kierunki studiów, na których postępowanie kwalifikacyjne obejmuje sprawdziany sprawności fizycznej,
 - 85 złotych dla osób ubiegających się o przyjęcie na studia na pozostałe kierunki studiów,
 - 85 złotych dla osób ubiegających się o przyjęcie na studia doktoranckie.
 Kandydaci na studia drugiego stopnia legitymujący się dyplomami ukończenia studiów na Uniwersytecie Zielonogórskim wnoszą opłaty rekrutacyjne o 30 zł niższe niż określone powyżej.
- > **Nr 22** z dnia 26 maja 2009 r. w sprawie przeniesienia Sekcji ds. Obsługi Audiowizualnej Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz zmiany regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Sekcja ds. Obsługi Audiowizualnej Uniwersytetu Zielonogórskiego została przeniesiona ze struktury organizacyjnej Pionu Prorektora ds. Rozwoju do Działu Technicznego w strukturze organizacyjnej Pionu Kanclerza - Zastępcy Kanclerza ds. Technicznych.

- > **Nr 23** z dnia 28 maja 2009 r. w sprawie szczegółowych unormowań dotyczących postępowania rekrutacyjnego w roku akademickim 2009/2010.

JM Rektor wprowadził szczegółowe unormowania dotyczące postępowania rekrutacyjnego w roku akademickim 2009/2010, stanowiące załącznik nr 1 do zarządzenia.

- > **Nr 24** z dnia 28 maja 2009 roku w sprawie zmiany regulaminu organizacyjnego Centrum Modelowania Matematycznego oraz wprowadzenia tekstu jednolitego regulaminu.

Zmieniony został § 4 ust. 9 regulaminu organizacyjnego Centrum Modelowania Matematycznego, który otrzymał następujące brzmienie:

„ 9. Prowadzone w ramach Centrum zajęcia dydaktyczne mogą być wliczane do pensum dydaktycznego w danym roku akademickim. Decyzję podejmuje rektor na wniosek dziekana wydziału, na którym zatrudniony jest pracownik prowadzący zajęcia.”

Jednocześnie wprowadzony został tekst jednolity regulaminu Centrum Modelowania Matematycznego, stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

- > **Nr 25** z dnia 3 czerwca 2009 roku w sprawie wysokości nagród Rektora dla nauczycieli akademickich.

Zgodnie z tym zarządzeniem nagrody Rektora dla nauczycieli akademickich za osiągnięcia uzyskane w poprzednim roku kalendarzowym mogą być przyznane w następujących wysokościach:

1. Nagroda za całokształt dorobku:
 - I stopnia 12.000 zł,
 - II stopnia 8.000 zł.
2. Nagroda za uzyskanie tytułu naukowego profesora 12 000 zł.
3. Nagroda indywidualna za osiągnięcia naukowe lub artystyczne:
 - I stopnia 12.000 zł,
 - II stopnia 8.000 zł.
4. Nagroda zespołowa za osiągnięcia naukowe lub artystyczne:
 - I stopnia 12.000 zł,
 - II stopnia 8.000 zł.
5. Nagroda za doktorat z wyróżnieniem 6.000 zł.
6. Nagroda za osiągnięcia dydaktyczne 6.000 zł.
7. Nagroda za osiągnięcia organizacyjne 6.000 zł.

Agnieszka Gąsiorowska
Biuro Prawne

NOMINACJA PROFESORSKA

> PROF. DR HAB. BEATA GABRYŚ

Prof. dr hab. nauk biologicznych Beata Gabryś jest pracownikiem Wydziału Nauk Biologicznych. Prowadzone przez prof. Beatę Gabryś badania naukowe wpisują się w jeden z nurtów studiów ekologicznych, określany jako ekologia biochemiczna. Jest to stosunkowo młody dział ekologii, opisujący biochemiczne aspekty interakcji między organizmami oraz między organizmami a środowiskiem. Wyjątkowo interesujące są biochemiczne oddziaływania pomiędzy organizmami stanowiącymi kolejne ogniwa w łańcuchu troficznym. Przedmiotem badań są przede wszystkim oddziaływania między mszycami i ich roślinami żywicielskimi, allelozwiązki roślinne jako element biochemicznych podstaw odporności roślin na żerowanie mszyc, a także proekologiczne metody ograniczania żerowania fitofagów, a w szczególności wykorzystanie syntetycznych antyfidantów - substancji ograniczających żerowanie - w ochronie roślin.

Odporność roślin na żerowanie fitofagów jest wynikiem wzajemnego oddziaływania na siebie rośliny i roślinożercy. Poszukiwanie nowych sposobów zwalczania szkodliwych gatunków owadów prowadzi między innymi do prób wykorzystania mechanizmów naturalnej odporności roślin chroniących je przed żerowaniem fitofagów. Uprawa odmian odpornych może być doskonałym uzupełnieniem innych sposobów zwalczania szkodników, a nawet stanowić główną metodę ochrony danej rośliny. Obecnie hodowla i wprowadzanie odpornych odmian roślin jest jednym z ważnych ogniw integrowanego zwalczania szkodników roślin uprawnych. Postęp badań nad hodowlą odmian odpornych zależy od stopnia poznania czynników warunkujących wybór danej rośliny żywicielskiej, jej akceptacji przez szkodnika, jak i zrozumienia wpływu związków chemicznych występujących w roślinie na zachowanie się i rozwój owada.

Mszyce (Homoptera: Aphidodea) są owadami o wyjątkowo swoistym sposobie żerowania. Posiadają wysoko wyspecjalizowany klująco-ssący aparat gębowy, który umożliwia im pobieranie pokarmu - soku roślinnego - bezpośrednio z rurek sitowych wchodzących w skład tkanki przewodzącej roślin. Mimo, że odżywiają się wyłącznie sokiem floemowym większość gatunków mszyc wykazuje dużą specjalizację pokarmową. Zasadnicze znaczenie dla procesu selekcji roślin żywicielskich przez te owady ma zatem smakowa ocena pokarmu. Ich narządy gębowe pozbawione są jednak zewnętrznych chemoreceptorów kontaktowych, a organ smaku mszyc znajduje się w ścianie nadgębia. Rozpoznanie rośliny, jak również dotarcie do źródła pokarmu możliwe jest więc dopiero podczas penetracji sztyletów aparatu gębowego w tkankach roślinnych.

Teksty uchwał i zarządzeń dostępne są na stronie internetowej Uniwersytetu Zielonogórskiego pod adresem: <http://www.uz.zgora.pl/ap/>

Wpływ jakości pokarmu na rozwój i zachowanie się mszyc oceniany jest przy pomocy szeregu parametrów uzyskanych w trakcie hodowli poszczególnych osobników na określonych roślinach lub sztucznych pożywkach (czas rozwoju larwalnego, długość życia, płodność, przyrost masy ciała, śmiertelność). Dokładniejszych informacji dostarcza analiza chemiczna materiału roślinnego oraz bezpośredni elektroniczny monitoring zachowania się mszyc w trakcie próbnego i właściwego (ciągłego, permanentnego) żerowania na roślinach. Metody te pozwalają nie tylko na stwierdzenie istnienia czynników stymulujących lub deterentnych (zniechęcających do żerowania) w danej roślinie (gatunku, odmianie), ale umożliwiają również ich tkankową lokalizację. Wizualna obserwacja penetracji kłujki w tkankach roślinnych jest niemożliwa ponieważ droga sztyletów nie może być śledzona przy pomocy dostępnych technik mikroskopowych. Wprowadzenie **techniki elektronicznej rejestracji żerowania (EPG = Electrical Penetration Graph technique)** umożliwiło rejestrację zachowania się owada przed i podczas penetracji tkanek roślinnych, a zwłaszcza mechanicznych ruchów sztyletów, wydzielania śliny oraz pobierania płynów z elementów floemu i ksylemu. System EPG składa się z obwodu elektrycznego, którego częściami są owad i jego roślina żywicielska (lub sztuczna pożywka). Owad połączony jest z obwodem przez złotą elektrodę (druć o średnicy 10-20µm) przyczepioną do strony grzbietowej za pomocą srebrnej farby. Roślina podłączona jest do drugiej elektrody i z chwilą nakłucia rośliny przez mszycę obwód zostaje zamknięty. Dwa kanały - ślinowy i pokarmowy - utworzone przez sztylety są jedynymi przewodami łączącymi mszycę z rośliną, stąd wszelkie zmiany we właściwościach elektrycznych tego układu wywołują zmiany napięcia w punkcie pomiaru. EPG stanowi więc zapis zmian napięcia w określonym czasie, które są wynikiem aktywności mszyc podczas penetracji

sztyletów aparatu gębowego. Określone modele fal odpowiadają różnym aktywnościom mszyc.

Poznanie mechanizmu żerowania mszyc w zależności od ich przynależności systematycznej oraz kręgu roślin żywicielskich, przyczynia się do wzbogacenia wiedzy o koewolucji roślin i owadów o kłująco-ssącym aparacie gębowym.

Droga naukowa profesor Beaty Gabryś rozpoczęła się w październiku 1979 roku, kiedy to uzyskawszy świadectwo dojrzałości w Liceum Ogólnokształcącym nr V w Gliwicach, podjęła studia na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach na kierunku *biologia*. Studia ukończyła w 1984 roku uzyskując tytuł zawodowy magistra biologii na podstawie pracy „Szata roślinna doliny potoku Łubie”. Pracę wykonała pod kierunkiem prof. Stanisława Cabały w Katedrze Geobotaniki i Ochrony Przyrody UŚ. W okresie studiów, będąc członkiem Koła Naukowego Biologów uczestniczyła w wyprawie naukowej - poznawczej do Iranu i Pakistanu. 1 października 1986 roku podjęła pracę jako asystent w Katedrze Entomologii Rolniczej (obecnie: Katedra Ochrony Roślin) Akademii Rolniczej we Wrocławiu (obecnie: Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu), skierowując swoje zainteresowania naukowe w stronę ekologicznych podstaw ochrony roślin przed szkodnikami, co stanowiło główny profil badawczy zespołu. Efektem kilku lat badań prowadzonych pod kierunkiem prof. Michała Hureja w warunkach naturalnych i laboratoryjnych była rozprawa doktorska „Afidofauna gorczyca białej” i stopień doktora nauk przyrodniczych w zakresie biologii uzyskany 23 kwietnia 1991 roku na Wydziale Rolniczym Akademii Rolniczej we Wrocławiu. 15 marca 2000 roku, na podstawie monografii „Semiozwiązki w biologii i ekologii mszycy kapuścianej *Brevicoryne brassicae* (L.)”, Beata Gabryś uzyskała stopień doktora habilitowanego

nauk biologicznych w zakresie biologii - zoologii. Obecnie kontynuuje badania nad powiązaniem mszyc z roślinami żywicielskimi, koncentrując się głównie nad biochemicznymi aspektami tych relacji. Owocem badań naukowych jest 68 publikacji (monografie, rozdziały w monografiach i artykuły w czasopiśmie naukowych), a także trzy patenty. Wyniki prac naukowych prezentowane były również na ponad trzydziestu konferencjach krajowych i międzynarodowych.

Zakres obowiązków profesor Beaty Gabrys obejmuje również kształcenie studentów i młodej kadry naukowej: prof. Beata Gabrys była opiekunem kilkudziesięciu prac licencjackich i magisterskich, oraz wypromowała jednego doktora. Obecnie prowadzi wykłady i seminaria dla studentów kierunków *biologia* oraz *ochrona środowiska* (m. in. ekologia, biologia roślin, biologia zwierząt, entomologia, toksyny roślinne i grzybowe, biochemiczne oddziaływania środowiskowe).

Profesor Beata Gabrys, pracując na Uniwersytecie Zielonogórskim (począwszy od 1 lutego 2001 roku) pełniła i pełni nadal różne funkcje organizacyjne: od 1 kwietnia 2001 r. do 31 sierpnia 2007 r. była kierownikiem Zakładu Biologii Instytutu Biotechnologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Zielonogórskiego (IBiOŚ UZ), a od 1 września 2007 r. jest kierownikiem Katedry Biologii Wydziału Nauk Biologicznych UZ. Od 1 października 2001 r. do 31 sierpnia 2002 r. była zastępcą Dyrektora IBiOŚ UZ, a od 1 września do 31 sierpnia 2007 r. pełniła funkcję Prodziekana do spraw Nauki Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska Uniwersytetu Zielonogórskiego. Od 1 września 2007 r. pełni obowiązki Prodziekana do spraw Nauki Wydziału Nauk Biologicznych UZ. Brała czynny udział w pracach organizacyjnych na rzecz powstania Wydziału Nauk Biologicznych UZ.

W latach 1995-1998, prof. Beata Gabrys była członkiem Zarządu międzynarodowej organizacji naukowej International Society of Chemical Ecology. Obecnie jest członkiem Rady Naukowo-Społecznej Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Bory Lubuskie”, a także członkiem różnych organizacji społecznych: LOP, PTPP „pro Natura”, Stowarzyszenia dla Natury „Wilk”. Działając w ramach tych organizacji uczestniczyła i uczestniczy w różnych programach na rzecz ochrony przyrody: „Ochrona ptomków i nietoperzy w obiektach sakralnych województwa lubuskiego”, „Ochrona najcenniejszych miejsc rozrodu płazów w krajobrazie kulturowym województwa lubuskiego”.

Leszek Jerzak

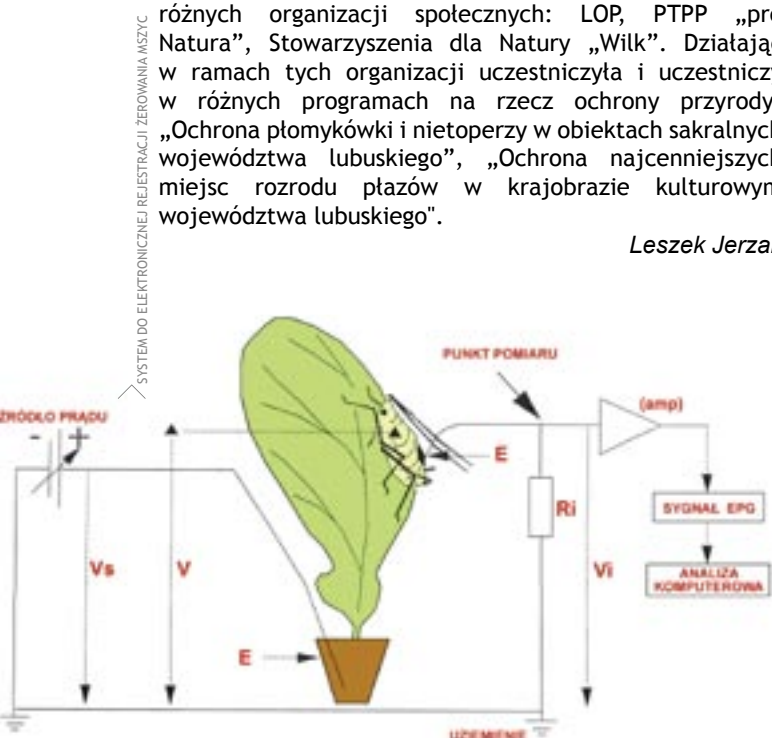
NOWE HABILITACJE

> DR HAB. ANNA KARCZEWSKA

Dr hab. Anna Karczewska jest związana z zielonogorską uczelnią od 2000 roku. Wcześniej pracowała w Instytucie Matematyki Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Anna Karczewska jest „niespokojnym duchem” - urodzona w Szczecinie, szkoły skończyła w Lublinie, studiowała w Warszawie na Wydziale Fizyki Technicznej i Matematyki Stosowanej Politechniki Warszawskiej, pracowała na UMCS w Lublinie, zaś doktorat (z wyróżnieniem) obroniła na Wydziale Matematyki i Fizyki Uniwersytetu Jagiellońskiego w 1998 roku. W trakcie promocji doktorskiej ówczesny prorektor UJ, późniejszy rektor, znany z poczucia humoru prof. Franciszek Ziejka, zapytał publicznie: „Gdzie pani planuje zrobić habilitację i starać się o profesurę? Przypuszczam, że w nowym miejscu?”. Jak się potem okazało, były to „prorocze” słowa. Na jedno z pytań prof. Ziejki znamy już odpowiedź - habilitacja została przeprowadzona w Zielonej Górze na Wydziale Matematyki, Informatyki i Ekonometrii UZ.

Zainteresowania naukowe dr hab. Anny Karczewskiej koncentrują się wokół stochastycznych równań różniczkowych

i całkowitych oraz ich zastosowań. W rozprawie habilitacyjnej, która podsumowuje wyniki badań przeprowadzonych w ciągu ostatnich lat, doktor Karczewska wykazała między innymi: istnienie mocnych rozwiązań stochastycznych równań Volterry typu spłotowego w przestrzeni Hilberta, w przypadku, gdy jądro jest funkcją absolutnie dodatnią; istnienie mocnych rozwiązań stochastycznych ułamkowych równań Volterry w przestrzeni Hilberta; regularność oraz postać miary granicznej rozwiązań stochastycznych równań Volterry typu spłotowego w przestrzeni dystrybucji temperowanych; regularność rozwiązań stochastycznych równań Volterry z nieskończonym opóźnieniem w przestrzeni dystrybucji.

Opublikowany dorobek naukowy doktor Karczewskiej obejmuje 24 pozycje w języku angielskim, z czego połowa z tak zwanej listy filadelfijskiej. Doktor Karczewska brała udział w kilku projektach badawczych jako wykonawca. Obecnie jest zaproszonym wykładowcą zagranicznym w projekcie ministerstwa nauki w Chile: Laboratorio de Análisis Estocástico, PBCT-ACT13 (2007-2010).

Doktor Karczewska brała udział w wielu konferencjach naukowych, na których prezentowała swoje wyniki. W ostatnich trzech latach były to:

- > 6th AIMS International Conference on Dynamical Systems and Differential Equations, Poitiers, 2006
- > 31st International Conference on Stochastic Processes and their Applications, Paris, 2006
- > International Workshop on Applied Evolution Equations, Budapest, 2007, zaproszony wykład, przewodniczenie sesji
- > Linear and Non-linear Theory of Generalized Functions, Będlewo, 2007, przewodniczenie sesji
- > Sixth Congress on Stochastic Analysis and Mathematical Physics, Santiago de Chile, 2008, zaproszony wykład plenarny, pełny koszt pokryli organizatorzy
- > 7th AIMS International Conference, Arlington, 2008, przewodniczenie sesji
- > 3rd IFAC Workshop on Fraction Differentiation and its Applications, Ankara, 2008, przewodniczenie sesji.

Dr hab. Anna Karczewska wygłosiła wykłady w następujących uniwersytetach (pełne koszty pobytu i podróży pokrywała strona zapraszająca):

- > University of Illinois, Chicago, USA, 1992
- > University of Southern California, Los Angeles, USA, 1992
- > Universität Wien, Wiedeń, Austria, 1993
- > University of Wyoming, Laramie, USA, 2004
- > Universidad de Santiago de Chile, Chile, 2008

Ciekawym epizodem w życiu dr hab. Anny Karczewskiej była praca w zespole starającym się o fundusze na komputeryzację bibliotek uczelni w Lublinie. Jako koordynator działań z ramienia UMCS, miała duży wkład w uzyskanie grantu 1 000 000 USD z Fundacji Mellona (Nowy York) oraz 200 000 USD z Fundacji Sorosa (Budapeszt) w 1993 roku.

Doktor Karczewska jest członkiem American Mathematical Society oraz wieloletnim recenzentem Mathematical Reviews (ponad 60 recenzji). Ponadto recenzowała prace dla kilkunastu czasopism naukowych, w tym dla tak wysoko notowanych jak Journal of Mathematical Analysis and Applications (Elsevier) oraz Journal of Evolution Equations (Birkhäuser).

Anna Karczewska ma jedną córkę, która jest doktorantką na Wydziale Neofilologii Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Dorota Krassowska

> DR HAB. INŻ. KRZYSZTOF PATAN

13 maja 2009 roku odbyło się przed Radą Wydziału Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji Uniwersytetu Zielonogórskiego kolokwium habilitacyjne dr. inż. Krzysztofa Patana, adiunkta tego wydziału. W czasie kolokwium habilitant zaprezentował główne osiągnięcia naukowe zawarte w rozprawie habilitacyjnej, opublikowanej przez prestiżowe wydawnictwo Springer-Verlag pt. *Artificial Neural Networks for the Modelling and Fault Diagnosis of Technical Processes* (tłum. Sztuczne Sieci Neuronowe w Modelowaniu i Diagnostyce Uszkodzeń Procesów Technicznych). Recenzentami przewodu habilitacyjnego byli:

- > Prof. dr hab. inż. Teresa Orłowska-Kowalska, Politechnika Wrocławska,
- > Prof. dr hab. inż. Marian Pasko, Politechnika Śląska,
- > Prof. dr hab. inż. Leszek Rutkowski, Politechnika Częstochowska,
- > Prof. dr hab. inż. Dariusz Uciński, Uniwersytet Zielonogórski

W ramach kolokwium, habilitant wygłosił również wykład pt. *Przekształcenia Falkowe w Analizie Danych Geofizycznych*.

Rada Wydziału Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji Uniwersytetu Zielonogórskiego nadała dr. inż. Krzysztofowi Patanowi stopień naukowy doktora habilitowanego w dyscyplinie elektrotechnika, specjalność systemy informatyczne w elektrotechnice.

Dr hab. inż. Krzysztof Patan urodził się 26 lutego 1971 r. w Zielonej Górze. W 1991 r. rozpoczął studia na Wydziale Elektrycznym Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Zielonej Górze, które ukończył w 1996 r. broniąc pracę magisterską przygotowaną pod kierunkiem prof. Józefa Korbicza. Po ukończeniu studiów, w lipcu 1996 r. został zatrudniony na stanowisku asystenta w Instytucie Robotyki i Inżynierii Oprogramowania Politechniki Zielonogórskiej. Pracę doktorską pt. *Artificial dynamic neural networks and their application in modelling of industrial processes* realizował pod kierunkiem prof. Józefa Korbicza. Obronił ją z wyróżnieniem w czerwcu 2000 r. na Wydziale Mechatroniki Politechniki Warszawskiej. Po uzyskaniu stopnia doktora nauk technicznych, został zatrudniony na stanowisku adiunkta w Instytucie Sterowania i Systemów Informatycznych Uniwersytetu Zielonogórskiego, gdzie kontynuował pracę naukowo-badawczą oraz dydaktyczną.

Po uzyskaniu stopnia doktora, Krzysztof Patan opublikował 54 prace, w tym m.in.: 1 monografię, 8 rozdziałów w książkach i 15 artykułów w czasopismach (w tym 10 z tzw. listy filadelfijskiej) oraz wiele artykułów opublikowanych w materiałach konferencji międzynarodowych i krajowych.

Dr hab. inż. Krzysztof Patan uczestniczył również w realizacji wielu projektów badawczych krajowych i międzynarodowych, między innymi w dwóch grantach Unii Europejskiej:

- > INCO-COPERNICUS (Integration of Quantitative and Qua-

litative Fault Diagnosis Methods within the Framework of Industrial Application),

- > DAMADICS (Development and Application of Methods for Actuator Diagnosis in Industrial Control Systems).

Krzysztof Patan brał udział w pracach komitetów naukowych konferencji:

- > *International Conference on Agents and Artificial Intelligence, ICAART 2009,*
- > *IEEE World Congress on Computational Intelligence, WCCI 2008, International Joint Conference on Neural Networks, IJCNN 2008.*

Był również:

- > Przewodniczącym komitetu organizacyjnego konferencji *Diagnostyka Procesów i Systemów DPS 2007* w Słubicach,
- > Przewodniczącym komitetu organizacyjnego konferencji *Diagnostyka Procesów Przemysłowych DPP 2002* w Łagowie Lubuskim,
- > Członkiem komitetu organizacyjnego *IFAC Symposium on Fault Detection, Supervision and Safety of Technical Processes SAFEPROCESS 2006* w Pekinie, Chiny,
- > Członkiem komitetu organizacyjnego *Krajowej Konferencji Automatyki, KKA 2002* w Zielonej Górze.

Sławomir Piontek

Notka wydawnicza:

» Artificial Neural Networks for the Modelling and Fault Diagnosis of Technical Processes
Series: Lecture Notes in Control and Information Sciences ,
Vol. 377 Patan, Krzysztof
2008, XXII, 206 p. 93 illus., Softcover; ISBN: 978-3-540-79871-2

Monografia habilitacyjna Krzysztofa Patana została opublikowana przez wydawnictwo Springer-Verlag w serii Lecture Notes in Control and Information Sciences, poświęconej prezentacji najnowszych wyników badań z zakresu nowoczesnej automatyki i informatyki. Stanowi ona podsumowanie ośmioletnich oryginalnych badań autora w dziedzinie projektowania systemów diagnostyki uszkodzeń dla systemów nieliniowych za pomocą sztucznych sieci neuronowych.

Monografia habilitacyjna została podzielona na dziewięć rozdziałów. Rozdział pierwszy stanowi wstęp do tematyki modelowania i diagnostyki uszkodzeń procesów przemysłowych. Rozdział drugi jest wprowadzeniem do teorii diagnostyki procesów oraz przedstawia zadanie jakie pełni model diagnozowanego obiektu w procesie diagnostycznym. Opisano zadanie modelowania obiektu na potrzeby układu diagnostycznego ze wskazaniem na rolę sztucznych sieci neuronowych w tym procesie. W rozdziale trzecim zaprezentowano i porównano do tychczas opracowane struktury sztucznych sieci neuronowych o charakterze dynamicznym i na tym tle przedstawiono rozważaną w monografii dynamiczną sieć neuronową należącą do klasy sieci lokalnie rekurencyjnych globalnie jednokierunkowych. Uwagę skupiono przede wszystkim na analizie właściwości pojedynczego modelu neuronu obejmującej analizę punktów równowagi oraz opracowania warunków sterowności i obserwowalności. Ponadto, do uczenia sieci lokalnie rekurencyjnej zastosowano metody optymalizacji globalnej:

algorytm adaptacyjnego przeszukiwania losowego ARS (ang. *Adaptive Random Search*) oraz algorytm stochastycznej aproksymacji o nazwie SPSA (ang. *Simultaneous Perturbation Stochastic Approximation*). W rozdziale przedstawiono także reprezentację rozważanych modeli neuronowych w przestrzeni stanów niezbędną do przeprowadzenia analizy stabilności i zbadania właściwości aproksymacyjnych modelu. Kolejny rozdział zawiera dowód, że sieć lokalnie rekurencyjna z dwiema warstwami ukrytymi jest zdolna do zaproksymowania trajektorii stanu wygenerowanej przez dowolną ciągłą funkcję Lipschitza z zadaną dokładnością. Dowód został oparty na twierdzeniu o uniwersalnym aproksymatorze dla sieci wielowarstwowych jednokierunkowych. Na podstawie uzyskanych wyników przeprowadzono analizę struktury sieci neuronowej oraz dokonano jej uproszczenia. Nowo otrzymana topologia ma postać kaskadową o analogicznych właściwościach aproksymacyjnych co model podstawowy, co także zostało udowodnione. W rozdziale piątym zaprezentowano rozważania na temat stabilności i stabilizacji modeli lokalnie rekurencyjnych w trakcie uczenia. Wyznaczono warunki stabilności globalnej i lokalnej dla rozważanej klasy sieci lokalnie rekurencyjnych z jedną i dwiema warstwami ukrytymi. Niestety, na podstawie warunków globalnej stabilności niemożliwe jest określenie ograniczeń jakie należy nałożyć na parametry sieci lokalnie rekurencyjnej z dwiema warstwami ukrytymi, aby zapewnić stabilność modelu neuronowego. W związku z powyższym nie można zdefiniować algorytmu uczenia jako procedury optymalizacyjnej z ograniczeniami. Problem został rozwiązany wykorzystując warunki lokalnej stabilności. W oparciu o wyznaczone zakresy parametrów zdefiniowano algorytmy uczenia z ograniczeniami wykorzystujące metody projekcji gradientu i projekcji minimalno-odległościowej. Opracowane algorytmy stabilizujące gwarantują stabilność nauczonego modelu neuronowego. W rozdziale zaprezentowano szereg eksperymentów komputerowych, które wykazały użyteczność zaproponowanych rozwiązań. W rozdziale szóstym zaproponowano metodę określenia optymalnych sekwencji uczących dla sieci lokalnie rekurencyjnych. Metody optymalnego planowania eksperymentu dla modeli liniowych zostały w odpowiedni sposób zmodyfikowane i rozszerzone, aby możliwe było ich zastosowanie do sieci lokalnie rekurencyjnej, która jest systemem nieliniowym. Uzyskane metody planowania eksperymentu dla sieci neuronowej zostały zweryfikowane na przykładzie uczenia pojedynczego neuronu dynamicznego. Uzyskane wyniki okazały się bardzo obiecujące, a opracowane algorytmy można w łatwy sposób rozszerzyć na większe struktury neuronowe. W kolejnym rozdziale zaprezentowano różne techniki podejmowania decyzji o stanach awaryjnych. Opisano zasady wyznaczania progów stałych, jak też adaptacyjnych. W celu ograniczenia liczby fałszywych alarmów zaproponowano dwie techniki: metodę estymacji rozkładu prawdopodobieństwa sygnału residuum oraz wyznaczanie odpornego modelu neuronowego za pomocą modelowania błędu modelu. W rozdziale ósmym przedstawiono w sposób kompleksowy przykłady zastosowań opracowanych technik do realizacji układów diagnostycznych dla procesów przemysłowych. Eksperymenty zostały wykonane przy użyciu danych rzeczywistych pobranych w aparacie wyparnym Cukrowni Lublin S.A. w trakcie kampanii cukrowniczej, danych pobranych z laboratoryjnego silnika prądu stałego AMIRA DR300 oraz danych symulacyjnych wygenerowanych z symulatora procesu krakingu katalitycznego. Rozdział dziewiąty stanowi podsumowanie wyników badań, przedstawiając oryginalne osiągnięcia autora w dziedzinie modelowania i diagnostyki uszkodzeń oraz wskazuje dalsze kierunki badań.

FESTIWAL NAUKI

ZIELONA GÓRA 2009

Szanowni Państwo,

w dniach 7-8 czerwca 2009 r. odbył się *Festiwal Nauki, Zielona Góra 2009*. Impreza okazała się niezwykle udana i obfitująca w wiele ciekawych projektów i działań. Uważam, że stanowiła atrakcyjną formę promocji naszej Uczelni w regionie i przyczyniła się do popularyzacji nauki wśród mieszkańców naszego województwa.

Z tej okazji pragnę podziękować koordynatorom wydziałowym oraz wszystkim kierownikom projektów zrealizowanych podczas niedzielnego festynu na zielonogórskim deptaku oraz pokazów i wykładów w kampusach uczelni. Wkład pracy i poświęcony czas sprawił, że Festiwal stał na wysokim poziomie i stanowił niewątpliwą atrakcję dla mieszkańców regionu.

Wyrażam również głębokie uznanie i serdecznie podziękowanie dla sponsorów tegorocznego Festiwalu Nauki. W gronie tym znaleźli się:

- > Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
- > Prezydent Miasta Zielona Góra - Janusz Kubicki
- > ENEA S.A. Poznań - sponsor strategiczny
- > Kopalnia Węgla Brunatnego „Konin” w Kleczewie - sponsor strategiczny
- > Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. w Warszawie - oddział Zielona Góra
- > Provimi Polska Sp. z o.o., Zakład Rolny Bieganów

> Elektrociepłownia „Zielona Góra” S.A.

> JM Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego - prof. Czesław Osękowski.

To dzięki Państwu mogliśmy w znacznej mierze uatrakcyjnić formę projektów i zrealizować Festiwal na wysokim poziomie.

Dziękuję również wszystkim patronom honorowym, którzy włączyli się w ideę Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz patronom medialnym, dzięki którym impreza nasza zyskała rangę ważnego wydarzenia w regionie.

Na szczególnie podziękowania i uznanie zasługują pracownicy administracyjni Uniwersytetu Zielonogórskiego. Bez ich zaangażowania i pracy zespołowej nie byłoby okazji do tak udanej prezentacji uczelni. Dla nich praca nad Festiwalem trwa nadal, aż do końcowego rozliczenia tegorocznej imprezy. Bardzo dziękuję: Ewie Sapeńko - koordynatorowi imprezy, Działowi Promocji, Działowi Nauki. Bez pomocy i zaangażowania Działów: Zaopatrzenia, Transportu, Gospodarczego, Technicznego, Socjalnego oraz Studium Wychowania Fizycznego i Kwestury impreza po prostu nie doszła by do skutku. Dziękuję również pracownikom Działu Współpracy z Zagranicą, Pionu Prorektora ds. Jakości Kształcenia oraz studentom zaangażowanym w pomoc przy organizacji imprezy.

Festiwal Nauki, Zielona Góra 2009 był wyjątkowy. Oby następne edycje przyniosły podobną satysfakcję z dobrej zabawy mieszkańcom Zielonej Góry i okolic.

prof. Tadeusz Kuczyński
Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą

Ps. Cały sztab organizacyjny dziękuje prof. Tadeuszowi Kuczyńskiemu - Prorektorowi ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą za zaufanie oraz okazaną pomoc i wsparcie podczas realizacji Festiwalu Nauki 2009.

48 projektów w niedzielę i 105 pokazów, wykładów i warsztatów w poniedziałek, to bilans tegorocznego Festiwalu Nauki, który tradycyjnie już odbywa się w dniu „urodzin” Uniwersytetu Zielonogórskiego, czyli 7 czerwca. Tego dnia, 8 lat temu Sejm RP przyjął ustawę o powołaniu Uniwersytetu Zielonogórskiego. Festiwal Nauki jest więc urodzinowym prezentem uczelni dla Lubuszan. A odwiedziło nas w tym roku naprawdę wiele osób. Zważywszy, że w ciągu minionego miesiąca był tylko jeden dzień bez deszczu, a była to akurat festiwalowa niedziela, to frekwencję na plenerowej imprezie można uznać naprawdę za bardzo wysoką. A przecież tylko tydzień wcześniej ulewny deszcz i zimno pokrzyżowały plany organizatorom Dnia Województwa. Organizatorzy FN mogą więc z czystym sumieniem powiedzieć, że mieli szczęście - wyszło słońce i pogoda sprzyjała spacerom wśród stoisk naszych naukowców. A trzeba przyznać, że program w tym roku był bardzo atrakcyjny, zarówno dla dzieci jak i dla dorosłych. Było co oglądać.

Projekty fizyków jak zwykle gromadziły tłumy, pokazy Wydziału Mechanicznego również cieszyły się dużą popularnością, nie mówiąc już o Wydziale Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji, który pokazał publicznie „swój” samochód elektryczny i nie tylko. Wydział Inżynie-

rii Lądowej i Środowiska przygotował na niedzielę niewiele projektów, bo tylko dwa, ale nie ilość się liczy tylko jakość. W tym roku były to naprawdę efektowne projekty i cieszyły się dużą popularnością wśród widzów. Trudno nie wspomnieć Zaułka filozofów, gdzie przez 3 godziny trwało nieustanne głośne czytanie *Uczty Platona*, a była to tylko jedna z wielu propozycji humanistów. Nie można ominąć biologów, matematyków ani pedagogów - Festiwal bez ich pokazów byłby bardzo niepełny. No i Wydział Artystyczny - osoby które przyszły specjalnie na Festiwal i te, które tylko przechodziły przez deptak, miały niepowtarzalną okazję obejrzenia wystawy rzeźby instrumentów muzycznych, udziału w warsztatach plastycznych i innych działaniach przygotowanych przez uniwersyteckich artystów plastyków. Muzycy natomiast, tradycyjnie już na zakończenie Festiwalu dali koncert jazzowy.

Nie było w tym roku projektów statycznych czy pokazujących wyłącznie prezentacje multimedialne. Były za to doświadczenia, sprzęt laboratoryjny, którego na co dzień nie można nigdzie zobaczyć, no i przede wszystkim naukowcy, którzy odpowiadali na każde pytanie, pokazywali, wyjaśniali, czyli robili wszystko to, czego można się spodziewać po takiej imprezie jak Festiwal Nauki.

Dziękuję wszystkim za współpracę przy tegorocznej imprezie.

Ewa Sapeńko

Organizator:

Sponsorzy strategiczni:

Sponsor-partner:

Sponsorzy:

Patronat honorowy:

Współpraca:

Patronat medialny:

NA SZCZĘŚCIE NIE PADAŁO :)

Studium Wychowania Fizycznego UZ jak zwykle stanęło na wysokości zadania i zorganizowało nam świetną imprezę!

Tegoroczny piknik pracowniczy miał pecha. Pogodowego pecha. Bo żaden inny nie wchodził w grę:) Mimo dwukrotnego przekładania imprezy, mimo tego, że piknik odbył się w poniedziałek a nie w sobotę - to można powiedzieć, że był bardzo udany. Tak jak dzień wcześniej na Festiwalu, tak i w czasie poniedziałkowej imprezy zaświeciło słońce, pomimo, że przed południem postraszyło trochę deszczem. Po meczu piłkarskim pracowników UZ przeciwko pracownikom Urzędu Miasta, na stadionowej murawie stworzyła się prawdziwa piknikowa, rodzinna atmosfera. Największą radość i zabawę miały dzieci, które niezależnie od wieku, mogły dla siebie znaleźć wiele atrakcji. Rodzicom też niczego nie brakowało - była to okazja do towarzyskich spotkań, rozmów z kolegami z pracy ale nie o pracy i oczywiście do nawiązania nowych znajomości. Po takiej imprezie zupełnie inaczej odnajdujemy się w naszej uniwersyteckiej rzeczywistości. Jesteśmy dla siebie bardziej życzliwi i przyjaźni, i chciałoby, się żeby takich integracyjnych imprez było na uczelni więcej.

esa

WŁADZE VINH UNIVERSITY (WIETNAM) NA UNIWERSYTECIE ZIELONOGÓRSKIM

Oficjalna delegacja władz Vinh University (Wietnam) w składzie: prof. Dinh Xuan Khoa - prorektor ds. Nauki i Współpracy Międzynarodowej, dr Vu Ngoc Sau - dziekan Wydziału Technologii, Vinh University, dr Nguyen Huy Bang - koordynator ds. współpracy z Polską przybyła do Zielonej Góry 9 czerwca w późnych godzinach wieczornych. Na dworcu powitali ich przedstawiciele Uniwersytetu Zielonogórskiego: prof. Cao Long Van - prodziekan Wydziału Fizyki i Astronomii UZ, prof. Jacek Leluk - przedstawiciel Wydziału Nauk Biologicznych UZ.

Obaj panowie są jednocześnie koordynatorami ds. Współpracy z Uczelniami Wietnamskimi, działając w pionie Prorektora ds. Nauki i Współpracy Zagranicznej, prof. Tadeusza Kuczyńskiego.

Goście zostali przewiezieni do Hotelu Śródmiejskiego w Zielonej Górze, gdzie mieszkali przez czas ich pobytu w naszym mieście.

10 czerwca najpierw złożyli wizytę na Wydziale Fizyki i Astronomii, a potem na Wydz. Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji. Na obu Wydziałach przedyskutowano szczegóły realizacji programu studiów dla studentów wietnamskich w ramach współpracy z naszą uczelnią.

Tego samego dnia delegacja została przyjęta przez Rektora prof. Czesława Osękowskiego. Podczas tego spotkania omówiono szczegóły rozpoczęcia realizacji studiów dla studentów wietnamskich na wydziałach UZ, ze szczególnym uwzględnieniem Wydziału Fizyki i Astronomii. Spotkanie zakończyło się oficjalnym obiadem z udziałem JM Rektora UZ. W godzinach wieczornych odbyła się oficjalna kolacja w Zielonogórskiej Palmiarni z udziałem Prorektora UZ ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą, prof. T. Kuczynskiego oraz obu koordynatorów do spraw Współpracy z Uczelniami Wietnamskimi.

11 czerwca delegacja w asyście koordynatorów ds. Współpracy z Uczelniami Wietnamskimi wybrała się na wycieczkę krajoznawczą do Łagowa. W drodze powrotnej wjechano na terytorium Niemiec aby pokazać gościom obecną komfortową sytuację w komunikacji między krajami członkowskimi Unii Europejskiej.

12 czerwca (piątek) był dniem intensywnych wizyt i rozmów na kilku wydziałach UZ. Na wstępie przeprowadzono próbę testową połączenia wideokonferencyjnego z Vinh University. Próba wypadła pomyślnie i w jej ramach wygłoszono zdalnie dwa wykłady przez pracowników Wydziału Fizyki i Astronomii UZ dla licznych studentów i pracowników Uniwersytetu w Vinh. Wykłady poprzedzone były powitalnym wystąpieniem dyrektora Instytutu Fizyki prof. Mirosława Dudka.

Tego samego dnia delegacja spotkała się z władzami trzech kolejnych wydziałów UZ:

- > Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii - reprezentowany przez dziekana Wydziału, prof. Andrzeja Cegielskiego oraz prodziekana ds. nauki, prof. Krzysztofa Przestawskiego
- > Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska - reprezentowany przez dziekana Wydziału, prof. Jakuba Marcinowskiego
- > Wydział Ekonomii i Zarządzania - reprezentowany przez p. dDziekana Wydziału, prof. Magdalenę Graczyk, p. prodziekana ds. jakości kształcenia, prof. Ilonę Poltowicz oraz prodziekana ds nauki, prof. Daniela Fica.

Podczas wszystkich tych wizyt delegacji towarzyszyli koordynatorzy UZ ds. Współpracy z Uczelniami Wietnamskimi, prof. Cao Long Van i prof. Jacek Leluk.

> U JM REKTORA W GABINECIE

> NA WYDZIALE EKONOMII I ZARZĄDZANIA

Podczas wizyt omawiano szczegóły prowadzenia studiów dla studentów wietnamskich, formę ich realizacji, termin rozpoczęcia i szczegóły techniczne prowadzenia zajęć. Przedyskutowano konieczność utworzenia i wyposażenia sali wideokonferencyjnej na terenie UZ o podobnym standardzie jak istniejąca już sala wideokonferencyjna w Vinh University.

Dalszą część dnia delegacja z Vinh University spędziła na Wydziale Fizyki i Astronomii, skąd udała się na obiad w towarzystwie koordynatorów UZ ds. Współpracy z Uczelniami Wietnamskimi.

13 czerwca był dniem przeznaczonym na wycieczkę do Berlina. Delegacja zwiedziła miasto i jego atrakcyjne obiekty pod opieką koordynatora ds. Współpracy z Uczelniami Wietnamskimi, prof. Cao Long Van.

14 czerwca delegacja spotkała się z dziekanem Wydziału Nauk Biologicznych, prof. Leszkiem Jerzakim oraz dr Beatą Machnicką. Również w tym spotkaniu uczestniczyli obaj koordynatorzy do spraw Współpracy z Uczelniami Wietnamskimi. Na spotkaniu omówiono podobne tematy jak podczas rozmów na innych Wydziałach. Podkreślano istotną wagę przygotowania sali wideokonferencyjnej, która będzie niezbędna w pierwszym etapie realizacji procesu kształcenia studentów wietnamskich. Po oficjalnej rozmowie, oprowadzono delegację po Wydziale prezentując sale naukowo-badawcze wyposażone w nowoczesny sprzęt specjalistyczny.

Po spotkaniu delegacja udała się na wycieczkę do Międzyrzeckiego Rejonu Umocnień z okresu II wojny światowej.

15 czerwca delegacja ponownie spotkała się w JM Rektorem UZ, prof. Czesławem Osękowskim przy udziale dziekana Wydz. Fizyki i Astronomii, prof. Piotra Rozmeja oraz obu koordynatorów do spraw Współpracy z Uczelniami Wietnamskimi. Uzgodniono ostatecznie szczegóły współpracy, które zostaną opisane w aneksie do zawartej umowy. Ustalono program działania na najbliższy czas po obu stronach, mający na celu uruchomienie programu studiów jeszcze w tym roku. Po zakończeniu tej wizyty, delegacja z Vinh University spędziła krótki czas na Wydziale Fizyki i Astronomii, po czym udała się do Warszawy.

Podczas spotkań z władzami sześciu Wydziałów Uniwersytetu Zielonogórskiego omówione zostały terminy rozpo-

częcia i forma realizacji programu studiów dla studentów wietnamskich, problematyka zaplecza technicznego niezbędnego w poszczególnych etapach nauczania, sprawy związane z przygotowaniem kadry do prowadzenia zajęć oraz liczba studentów mogących uczestniczyć w programie. Na wszystkich Wydziałach przewidywane jest otwarcie studiów I, II i III stopnia (studia doktoranckie). W zależności od realizowanego obecnie programu dydaktycznego, stopnia rozwoju, przygotowania i zaangażowania poszczególnych Wydziałów do rozpoczęcia nowego programu studiów będą one zróżnicowane dla każdego Wydziału. Studia I stopnia (licencjackie) odbywać się będą w systemie 2+2. pierwszy dwuletni okres studiów odbywać się będzie na Uniwersytecie w Vinh, a kolejne 2 lata - na Uniwersytecie Zielonogórskim. Przez pierwsze dwa lata realizacja programu na Uniwersytecie w Vinh odbywać się będzie pod ścisłym nadzorem kadry Uniwersytetu Zielonogórskiego. Nadzór ten będzie miał także miejsce już przy samej rekrutacji studentów, poprzez oddelegowanego pracownika UZ oraz kontrolę zdalną prowadzoną przez komisję rekrutacyjną UZ. W tym okresie zastosowana zostanie w dużym zakresie technologia zdalnego nauczania i prowadzenie wykładów i seminariów w formie wideokonferencji. Część zajęć prowadzona będzie w sposób konwencjonalny przez pracowników oddelegowanych do Wietnamu w ramach podpisanej umowy między uczelniami. Dopuszcza się także prowadzenie części zajęć przez kadrę wietnamską. Dotyczy to głównie przedmiotów podstawowych, przewidzianych w standardach nauczania zgodnych z wymogami naszego systemu edukacji. W związku z tym istnieje pilna konieczność wydzielienia sali wykładowej na terenie UZ, wyposażonej w profesjonalny i niezawodny sprzęt audio-wizualny oraz ścisła współpraca z uczelnianym Centrum Komputerowym, które zatroszczy się o sprawne i wydajne łącze między uczelniami. Koszt przygotowania takiej sali w odpowiednie zaplecze techniczne nie przekroczy 10 000 PLN. Na Uniwersytecie w Vinh taka sala już istnieje. Może pomieścić ok. 200 słuchaczy, wyposażona jest w 4 kamery, monitory, duży ekran, sprzęt nagłaśniający, a przy każdym stanowisku słuchacza zainstalowany jest mikrofon. W naszych warunkach nie ma potrzeby przydzielania tak dużej sali, jako że z naszej strony prowadzone będą wykłady i transmitowany będzie jedynie obraz wykładowcy, tablicy

> U REKTORA

> NA WYDZIALE INŻYNIERII ŁADOWEJ I ŚRODOWISKA

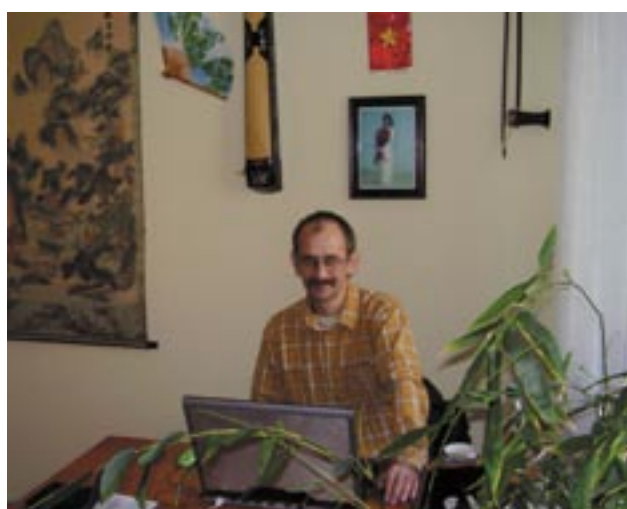

PROF. CAO LONG VAN

i plansz dydaktycznych. Planowane jest więc zakupienie dwóch wysokiej jakości kamer, sprzętu nagłaśniającego, jednego ekranu i przynajmniej jednego monitora szerokoelekranowego. Ustalono, że najodpowiedniejszą lokalizacją sali videokonferencyjnej jest budynek A-29 na Kampusie przy ul. Podgórznej, w którym mieści się Wydział Fizyki i Astronomii oraz Wydział Matematyki Informatyki i Ekonometrii. Głównym powodem takiego wyboru jest rola Instytutu Fizyki, który już w tym roku rozpocznie studia dla studentów wietnamskich. Alternatywną lokalizacją sali videokonferencyjnej jest nowoczesny budynek A-8 na kampusie przy ul. Podgórznej, w którym mieszczą się dwa wydziały uczestniczące w programie: Wydział Nauk Biologicznych oraz Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska. Drugi etap studiów I stopnia realizowany będzie przez 2 lata już na Uniwersytecie Zielonogórskim. Studenci wietnamscy, którzy pozytywnie zaliczą pierwszy dwuletni etap i przejdą przez procedurę kwalifikacyjną, będą kontynuować studia na naszej uczelni. Etap ten obejmuje program 2-go i 3-go roku studiów I stopnia i kończyć się będzie egzaminem licencjackim. Wszystkie zajęcia będą prowadzone w języku angielskim.

Studia II stopnia (magisterskie), odbywać się będą wg systemu 1+1, lub 0+2, w zależności od stopnia rozwoju programu oraz konkretnego Wydziału. Zajęcia zdalne w przypadku konieczności ich prowadzenia, odbywać się będą w podobny sposób jak na studiach I stopnia i z wykorzystaniem tego samego zaplecza technicznego. Prace magisterskie wykonywane będą i finalizowane już na Uniwersytecie Zielonogórskim. Największa swoboda i różnicowanie dotyczy realizacji studiów doktoranckich, które z natury mają charakter bardziej indywidualny. Sposób ich realizacji bardzo zależy od charakteru Wydziału, na którym będą prowadzone. Możliwość modyfikacji szczegółów będzie więc w tym przypadku największa.

Pionierską rolę w rozpoczęciu studiów międzynarodowych dla studentów wietnamskich na naszej Uczelni odgrywa Wydział Fizyki i Astronomii, a konkretnie Instytut Fizyki. Tam właśnie studenci z Uniwersytetu w Vinh rozpoczną studia już w tym roku (rok akademicki 2009/2010). Przewiduje się przyjęcie 10-15 studentów na studia I stopnia, ok. 5 studentów na studia II stopnia, oraz 2-3 doktorantów (przy czym jeden doktorant już rozpoczął realizację swojego tematu na Wydziale Nauk Biologicznych UZ). Pozosta-

PROF. JACEK LEŁUK

łe Wydziały zgłosiły gotowość przystąpienia do programu w przyszłym roku. Na przykład Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii oraz Wydział Ekonomii i Zarządzania będą gotowe dokonać pierwszego naboru na początku roku akademickiego 2010/2011, a Wydział Nauk Biologicznych przewiduje gotowość do przeprowadzenia naboru już w lutym 2010. Warto podkreślić, że Wydział Nauk Biologicznych już w tej chwili dysponuje kompletnym materiałem zdalnego nauczania (e-learning) obejmującym 41 przedmiotów. Obecnie istnieje on w wersji polskiej i przez okres najbliższych miesięcy zostanie przetłumaczony na język angielski. Wykorzystywany jest z powodzeniem od 2 lat w programie dydaktycznym na kierunkach ochrony środowiska i biologii (studia I i II stopnia). Obecnie rozpoczęły się intensywne prace przygotowawcze nad opracowaniem podobnego materiału na Wydziale Ekonomii i Zarządzania. Pracami tymi koordynuje prodziekan wydziału ds. jakości kształcenia prof. Ilona Politowicz. Charakter studiów na tym Wydziale pozwala na prowadzenie znaczącej części zajęć w systemie videokonferencyjnym, co bardzo ułatwia i przyspiesza czas przygotowania kadry do rozpoczęcia programu dla studentów wietnamskich. Podobne ułatwienie odnosi się do wydziałów o charakterze ścisłym (np. Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii), gdzie opracowanie materiału e-learningowego w ogóle nie jest koniecznością. Taka konieczność istnieje w przypadku Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska, którego program ma charakter bardziej praktyczny i aplikacyjny i gdzie zajęcia laboratoryjne stanowią ważny element procesu dydaktycznego. Niemniej dziekan Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska, prof. Jakub Marcinowski podchodzi do problemu z entuzjastycznym optymizmem, przewidując również gotowość przystąpienia do pierwszej rekrutacji studentów wietnamskich w przyszłym roku.

Studenci wietnamscy będą posiadali pełny status studentów Uniwersytetu Zielonogórskiego, przez co liczba studentów naszej uczelni znacznie się powiększy. Absolwenci otrzymają dyplomy UZ, co będzie dla nich bardzo cenne z uwagi na honorowanie naszych dyplomów w krajach członkowskich Unii Europejskiej. Dla naszej Uczelni natomiast program ten stanowić będzie nową drogę rozwoju jako uczelni o randze międzynarodowej.

Jacek Lełuk

PŁACISZ I WYMAGASZ?

Wiesław Hładkiewicz
(Wydział Humanistyczny)

Uniwersytet Zielonogórski istnieje dopiero od ośmiu lat. Długo zatem przyjdzie nam czekać na okazały jubileusz - 25 lecia chociażby jego istnienia. Ale tradycja zobowiązuje. Dobre maniere też!

Czy płatne mogą być nadal tylko studia zaoczne? Chyba nie! Jakies zobowiązania finansowe powinny także być związane ze studiami stacjonarnymi. Uczelniom brakuje coraz bardziej pieniędzy, co zatem zrobić!

We wrześniu 2004 r. pracownicy naukowcy z Uniwersytetu Jiao Tong w Szanghaju ogłosili ranking najlepszych uczelni wyższych na świecie. Czołowe miejsca zajęły w nim następujące uczelnie: 1. Harvard (USA), 2. Stanford (USA), 3. Cambridge (Wielka Brytania), 4. Kalifornia w Berkeley (USA), 5. Massachusetts Ins. Tech. (USA), 6. Kalifornia Ins. Tech. (USA), 7. Princeton Univ. (USA), 8. Univ. Oxford (Wielka Brytania), 9. Columbia Univ. (USA), 10. Univ. Chicago (USA).

Pierwsze miejsca zajęły w rankingu zamożne uniwersytety ze Stanów Zjednoczonych z Kalifornii i Wschodniego Wybrzeża. Nauka w tych uczelniach jest płatna, ale za to ich absolwenci mogą wybierać spośród wielu ofert pracy. Na liście 50 najbardziej prestiżowych uniwersytetów świata znalazło się aż 37 uczelni amerykańskich. Ranking odzwierciedla również fakt, że wyższy poziom naukowy prezentują zasobne finansowo placówki naukowe takie jak np. Harvard. Ma trzy razy mniej studentów w porównaniu do Uniwersytetu Warszawskiego, zaś budżet jej jest siedemnaście razy większy od warszawskiej uczelni.

Jedną z dróg prowadzących do przyczynienia się do możliwości polskich uczelni są - płatne studia. Tak jest w Wielkiej Brytanii, gdzie studenci spoza Unii Europejskiej (UE) zobowiązani są do płacenia od 7 do 19 tys. funtów. Studentów z UE kosztuje to od 1200 do 3 tys. funtów.

W samej Wielkiej Brytanii studentom państwo oferuje pomoc finansową w sytuacji, kiedy dochód w rodzinie nie przekracza 21,475 tys. funtów. Wówczas można otrzymać rządową pożyczkę w całości pokrywającą koszt nauki. Jest ona nieoprocentowana. Spłaca się ją po ukończeniu studiów, ale jedynie wtedy, gdy podejmie się pracę wysoko wynagradzaną.

Ponadto można ubiegać się o różnorodne stypendia oferowane przez rząd brytyjski za pośrednictwem British Council (NGO).

Poza tym każda ceniona uczelnia dysponuje własnym systemem stypendialnym. Dla przykładu można podać, że Uniwersytet Oxford oferuje sześć form stypendiów finansowych przez absolwentów tej uczelni. W ten sposób byli

studenci uniwersytetu finansują młodym osobom stypendia umożliwiające im naukę.

Podobnie jak w Wielkiej Brytanii funkcjonuje system stypendialny w Stanach Zjednoczonych. Tam jednak nie rząd a prywatne podmioty gospodarcze oferują stypendia. Działa też quasi-rządowa i bardzo zamożna instytucja Fulbrighta. Finansuje ona np. stypendia dla uzdolnionych amerykańskich studentów i dla osób pragnących uczyć się w USA. Do pozarządowych organizacji zaliczyć można między innymi American Association of University Women International Fellowship. Dysponuje ona budżetem wynoszącym 4 miliardy rocznie.

Badaniom naukowym i rozwojowi technologicznemu przyznana jest w Komisji Europejskiej od początku lat dziewięćdziesiątych XX w. waga „superpriorytetu”. W obliczu poważnych technologicznych braków wynikających w porównaniu z konkurencją amerykańską i południowoazjatycką, za niezbędne uznano podjęcie szeroko zakrojonych działań badawczych mających za zadanie zachowanie konkurencyjności w skali międzynarodowej.

Słabsza pozycja przedsiębiorstw europejskich na rynku światowym dotyczy zarówno dziedzin tradycyjnych, jak i opartych na rozwiniętych technologiach. U podstaw działań ze strony Unii Europejskiej leży słaby wzrost gospodarczy oraz uwarunkowany strukturalnie problem zatrudnienia. Sytuacja ta spowodowała pilną potrzebę działania. Formalne ramy zmienionej polityki w zakresie badań naukowych i rozwoju technologicznego stanowi Jednolity Akt Europejski z 1986 r. oraz Traktat z Maastricht, w którym w artykule 130f do 130p określono cel umocnienia naukowych i technologicznych podstaw przemysłu europejskiego.

Projekt Traktatu Amsterdamskiego przenosi przedsięwzięcia planowane na podstawie art. 130k i 130l Traktatu o WE z obszaru „współpracy” dodatkowo na obszar „współdecydowania” Parlamentu Europejskiego. Pod koniec 1993 r. Komisja, reagując na sytuację ekonomiczną, przedłożyła Białą Księgę dotyczącą wzrostu gospodarczego, konkurencyjności i zatrudnienia. Jest ona rozumiana jako podstawa rozważań przy podejmowaniu koniecznych decyzji na szczeblu lokalnym, narodowym i Wspólnoty, umożliwiających zbudowanie bazy dla rozwoju gospodarek narodowych, umocnienie ich pozycji w konkurencji międzynarodowej i stworzenie niezbędnych miejsc pracy.

W tym kontekście Biała Księga wymienia sferę badań naukowych i rozwoju technologicznego, a także telekomunikację jako te dziedziny, które w przyszłości będą coraz bardziej zyskiwały na znaczeniu i w celu wzmocnienia konkurencyjności przemysłu muszą zostać znacznie rozbudowane. Zintensyfikowane przedsięwzięcia badawcze wymienione są również explicite w programie Komisji Europejskiej Agenda 2000. Rozwiązania podjęte przez Komisję znalazły swą kontynuację w „Czwartym Programie Ramowym ds. Badań Naukowych, Rozwoju Technologicznego i Demonstracji”, uchwalonym w grudniu 1993 r. przez Radę Europejską oraz Parlament Europejski¹.

PRZYPISY:

¹ Podano za: W. Weidenfeld, W. Wessels, *Europa od A do Z. Podręcznik integracji europejskiej*, Gliwice 1999, s. 247-248.

ZIELONOGÓRSKA PAMIĘĆ DWUDZIESTOLECIA

17 czerwca w sali Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego odbyła się Konferencja *Zielonogórska pamięć dwudziestolecia*, która była otwartą debatą na temat ostatnich 20. lat Zielonej Góry. Organizatorami konferencji byli: Uniwersytet Zielonogórski, Oddział Telewizji Polskiej Gorzów Wielkopolski i Gazeta Lubuska. Patronat nad konferencją objął Prezydent Miasta Zielona Góra, Janusz Kubicki. Uczestniczyli w niej również radni minionych i aktualnej kadencji, pracownicy naukowcy, samorządowcy i mieszkańcy miasta.

Do debaty zaproszono wszystkich prezydentów pełniących ten urząd w ciągu minionych 20. lat: Romana Doganowskiego (1990-1994), Henryka Masternaka (1994-1998), Zygmunta Listowskiego (1998-2002), Bożenę Ronowicz (2002-2006) i Janusza Kubickiego (od 2006). W konferencji wzięło udział troje ostatnich - prezydenci R. Doganowski i H. Masternak w tym dniu przebywali za granicą i nie mogli uczestniczyć w tym wydarzeniu. Konferencję otworzył Rektor prof. Czesław Osękowski, który zwrócił szczególną uwagę na brak ciągłości władzy w naszym mieście. Część debaty, w której prezydenci prezentowali swój punkt widzenia na minione 20 lat naszego miasta, zakończyło wystąpienie prof. Marii Zielińskiej *Zielona Góra i jej mieszkańcy w latach 1989-2009. Ciągłość i zmiana w perspektywie socjologicznej*.

Prezentacje poszczególnych prezydentów były do przewidzenia. Każdy z nich mówił przede wszystkim o sukcesach i osiągnięciach swojej ekipy w czasie trwania swojej kadencji. Ciekawsza okazała się dyskusja z udziałem publiczności, w trakcie której, padały różne głosy. Wszyscy uczestnicy konferencji byli jednak zgodni, że debata ta była potrzebna, a dla dobra miasta takie rozmowy powinny odbywać się nie tylko raz na 20 lat.

esa

WIADOMOŚCI WYDZIAŁOWE

> WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY

48 GALERIA grafiki Biblioteki Sztuki

ANDRZEJ JAROSZ

> LABORATORIUM WSPOMNIEŃ

Obrazy Andrzeja Klimczaka-Dobrzanieckiego wypełnione są widokami, zakątkami, miejscami - konkretnymi i określonymi, choć dla niezorientowanego widza trudnymi do zlokalizowania. Zobaczony gdzieś fronton antycznej świątyni, fasada wczesnochrześcijańskiej bazyliki „przeniesiona” z miejsca, w którym wznosi się od ponad tysiąca lat, czy fontanna przywołująca chłód odczuty w miejscu, gdzie niegdyś kontrastowo prażyło słońce... Te topograficzne drobiny są zapamiętanymi oraz wyłączonymi z czasu i przestrzeni nawiasami, które malarz po latach wypełnia treścią w laboratorium wspomnień, jakimi są jego obrazy. Wielo-

> Andrzej
Klimczak-Dobrzaniecki,

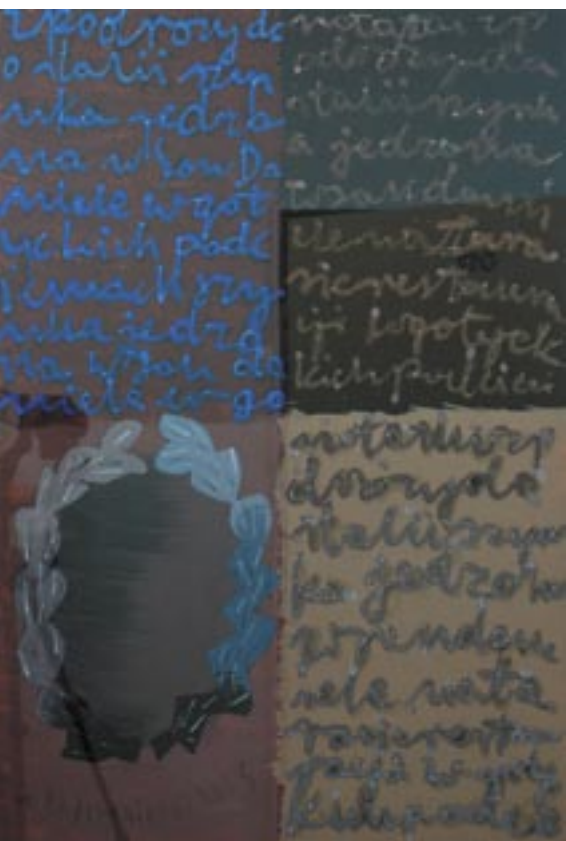
ur. w Prudniku w 1946 roku, studiował we wrocławskiej Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w latach 1965-1971, w pracowni prof. E. Gepperta

Brał udział w licznych wystawach krajowych i zagranicznych. Autor 50 wystaw indywidualnych. Laureat wielu nagród - m. in. Indywidualnej Nagrody Ministra Kultury i Sztuki (1993), Pierwszej Złotej Palmy na XXVII Międzynarodowym Festiwalu Malarstwa w Cagnes sur Mer we Francji (1995). Jego prace znajdują się w zbiorach muzealnych oraz kolekcjach prywatnych w Polsce i za granicą.

Artysta prowadzi pracownię malarstwa i rysunku w akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu i pracownię malarstwa na Wydziale Artystycznym w Instytucie Sztuk Pięknych Uniwersytetu Zielonogórskiego.

> FOT. MAREK LALKO

ANDRZEJ KLIMCZAK-DOBZANIECKI, ... z Italii ... 2005, GWAŚL, FORMAT 100 X 70 CM,
FOT. MAREK LALKO

nia, jakie wywołują wynikają z ich specyficznej sensualności. Nie tyle samoistnej, co płynącej z przeżycia jakiegoś oryginału i zrekonstruowania go na płaszczyźnie obrazu.

To tak, jakby wyobrazić sobie coś, co jest jednocześnie prawdziwe i zawiera w sobie wartość... preparatu. Jakości oczyszczone, wydestylowane z pierwszego wzruszenia i pamięci, wyrwane z czasu przeszłego i wtrącone w delikatnie drżącą, ciągle stającą się terazniejszość obrazu.

Tak oto zmaterializowane wspomnienia i odczucia artysty prezentują się widzowi uszeregowane frontalnie, bezpośrednio; komponowane prosto i czytelnie.

Ale czy na niego czekają? Wyczuwa się przecież jakiś dystans - może trzeba trzymać się od tych płócien w „bezpiecznej” odległości? Może wcale nie chodzi o to, by też „lubić je od pierwszego spojrzenia”? Pewna bezkompromisowość formalna wyzierająca z obrazów Dobrzanieckiego zdaje się umacniać wrażenie, że nie będą one kokietować widza, a tym bardziej ułatwiać mu zadanie ich zrozumienia i akceptacji. Czasami wręcz nastawiają się do patrzącego swoimi „ostrzejszymi” krawędziami.

Obwiedzione delikatną, ale zdecydowaną kreską, „lancetowate” kształty składające się na oparcia krzesel i nogi stolików, nasycone zdecydowaną czerwienią (albo innym mocno natężonym kolorem, choć nie idzie tu o ekspresjonistyczne nawarstwienie materii, a raczej intensywność wyabstrahowanej barwy), odcinające się od raczej naturalnego tła, nie wywołują bynajmniej odprężenia czy zadowolenia, wynikających z samego faktu obcowania z obrazem. Zbyt konkretne by były abstrakcjami, zbyt abstrakcyjne, by o nich mówić, że są tylko przedstawiające. Być może obrazy Dobrzanieckiego celowo malowane i budowane są na pograniczu tych dwóch tendencji? Nieustannie próbujące wznieść się ponad ten stan poprzez dążenie

krotnie owe pamiątki odbytych podróży (faktycznych, literackich, muzycznych) są drobniejsze niż zobaczone pejzaże: drzewa, skały lub wyjęte z realnych pasm pojedyncze góry sprowadzone są na obrazach do swoistych znaków. Mogą być nimi także pojedyncze przedmioty, pozostające jednak w nadrzędnych związkach z całym płótnem. Wraże-

do jakości wyższego rzędu: znaków, a później symboli? Nie twierdzę, że dzieje się tak zawsze i zawsze się to udaje. Jest to próba i stale uruchamiany przez malarza proces dochodzenia do... Jakiego nabierze on tempa, jakiej dynamiki - zależy od specyfiki warunków determinujących każdy obraz z osobna. Wrocławski artysta szuka bowiem znaków, które tłumaczyć będzie przede wszystkim kontekst jego osobistego doświadczenia.

Widząc na obrazach celowo eksponowane motywy, takie jak: „stół”, „krzesło”, „drzewo”, warto zastanowić się, jakie jest ich znaczenie. Nadrzędną ich funkcją wydaje się symboliczna hipertrofia autoportretu, który u Dobrzanieckiego nie przejawia się przecież w jakiejkolwiek innej „podobiznie” - nie jest ewokowany poprzez konfrontację z figurami ludzkimi. Zresztą na próżno ich szukać w jego obrazach. Być może właśnie dlatego wszystkie prace tworzą stylistycznie spójną całość. Nie wyczuwa się w jego płótnach pęknięć, jakichś dramatycznych wahań, choć malarz deklaruje, że nie obce są mu ucieczki od tak skryształizowanej formy.

Traktując z całą powagą wyrażane przez artystę wątpliwości i unikanie ostatecznych deklaracji, które mogłyby przemienić jego poszukiwania w osobistą doktrynę, warto ze wzmoczoną uwagą rozważyć emocjonalne powody jego działań. Być może żywienie własnej pamięci wizualnej strzępkami odczuć, zapamiętanymi kadrami natury, nieokreślonymi klimatami, których odczuwanie jest równoznaczne z symbolicznym wyczuleniem na to, co dzieje się w świecie, ma na celu zdawanie sprawy z nieustannego, indukcyjnego snucia myśli artysty. Taki „strumień świadomości” bez ostatecznych podsumowań. Być może jest to sposób na metaforyzację własnego życia, jego drobnych przejawów i zachęta do obejrzenia uważnie i z bliska każdego ziarenka piasku spadającego do dolnej komory klepsydry, współtworzącego tym samym czas miniony?

Nie wiem, w którym momencie obrazy Andrzeja Klimczaka-Dobrzanieckiego zezwalają na pojęcie ich sensu, kiedy pojawia się ich zrozumienie? Czy to w ogóle jest możliwe i konieczne? Sądzę, że podobnie jak pojawiają się na tym świecie - raczej mozolnie i nieprzypadkowo - tak widz musi poradzić sobie z nimi stopniowo, z niemałym wysiłkiem... „Oswoić je” Na własne ryzyko. Co niekoniecznie bywa łatwe.

Przedruk z katalogu, Andrzej Klimczak-Dobrzaniecki, Malarstwo, Muzeum Architektury we Wrocławiu, Wrocław 2005, s. 3-4.

G A L E R I A g r a f i k i
B i b l i o t e k i S z t u k i

7 października o godz. 17.00 w ramach wystaw Stowarzyszenia Międzynarodowe Triennale Grafiki, Kraków 2009, w Galerii Uniwersytetu Zielonogórskiego przy ul. Licealnej 9 odbędzie się prezentacja prac najwybitniejszych twórców polskiej grafiki współczesnej i zagranicznej z Kolekcji Artoteki Grafiki Biblioteki Sztuki. Patronat nad wystawą obejmuje JM Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. Czesław Osękowski.

Janina Wallis

>> INSTYTUT SZTUK PIĘKNYCH

LIDIA GŁUCHOWSKA

> JA? -TAK!/ ICH? - JA! Berlin-Poczdam-Frankfurt nad Odrą i Słubice - sztuka, kultura i historia, czyli o wyprawie stypendialnej studentów Wydziału Artystycznego

Zielona Góra leży zaledwie dwieście kilometrów od Berlina - bliżej niż Wrocław czy Poznań - a do granicy dotrzeć można jeszcze szybciej, a jednak nauka, kultura i sztuka niemieckich sąsiadów zielonogórczanom znane są często tylko pośrednio - z mediów i książek. Inaczej, bo naocznie, mogli je poznać choćby studenci grafiki, architektury wnętrz i edukacji artystycznej z Wydziału Artystycznego podczas wyjątkowego programu wyjazdowego zorganizowanego w ramach stypendium grupowego Niemieckiej Centrali Wymiany Akademickiej DAAD w dniach 22-28 kwietnia 2008 roku pod kierunkiem dr Lidii Głuchowskiej z Instytutu Sztuk Pięknych.

Artystycznym echem tej wyprawy były zdjęcia, filmy, plakaty i kolaże prezentowane w ramach dwóch istotnych imprez naukowo-kulturalnych w naszym mieście. Pierwsza z nich - wystawa w Teatrze Lubuskim (Salon Stańczyk) w dniach 6-30 czerwca 2008 roku - zorganizowana została w ramach Dni Nauki na Uniwersytecie Zielonogórskim. Druga odbyła się podczas festiwalu sztuki ZONART czyli Miejska Strefa Ar-

tystyczna przygotowanego przez Fundację Kombinat Kultury w dniach 27-29 czerwca 2008 roku. Tę wielką akcję, która na 48 godzin non stop opanowała centrum Zielonej Góry i na którą złożyły się także koncerty, happeningi, performace, projekcje czy występy teatralne koordynowali m.in. Anna Kraśko i Adrian Nejman z Wydziału Artystycznego.

Z inspiracji stypendialnych wynikała także kolejna, niedawna wyprawa, w ramach której studenci uczestniczyli w imprezach towarzyszących prezentacji w ramach sekcji Awangarda wystawy „My, berlińczycy. Historia polsko-niemieckiego sąsiedztwa” w dniu 17. kwietnia br. Tym razem echem wyjazdu stał się autorski film Anny Kraśko i Lidii Głuchowskiej, którego prapremiera odbyła się 20 czerwca br. w galerii i centrum kultury Fabryka przy ul. Fabrycznej w Zielonej Górze. Niebawem będzie go można obejrzeć na internetowym forum Centrum Sztuki Współczesnej „Obieg”. Przy realizacji filmu współpracowali również Aleka Polis z „Obiegu” i Marek Lalko z Wydziału Artystycznego.

Wszystkie te realizacje nie byłyby możliwe gdyby nie zaproszenia i ogromne zaangażowanie w projekt ze strony partnerów z Niemiec. Całego przedsięwzięcia nie sposób oczywiście szczegółowo opisać. W Berlinie, gdzie oprócz dawnej i najnowocześniejszej architektury na program złożyły się praktyczne zajęcia w licznych muzeach i galeriach, w tym m.in. na ekspozycjach V Berlińskiego Biennale Sztuki Współczesnej. Z kolei w tamtejszej Galerii Zero jej współzałożycielka Anna Krenz oraz Ewa Maria Ślaska - przewodnicząca Polsko-Niemieckiego Towarzystwa Literackiego WIR, wydającego od lat dwujęzyczne czasopismo o tej samej nazwie - udzieliły studentom wielu wskazówek z zakresu organizacji projektów i wystaw międzynarodowych oraz historii polskie-

J.BERLIN, HAMBURGER BAHNHOF

>1

>3

>5

>6

>7

>9

>10

go życia artystycznego w Berlinie ostatnich dwudziestu lat.

Z kolei na pobyt na Uniwersytecie Sztuki (Universität der Künste), koordynowany na miejscu przez profesorów Uwe Vocka i Ulricha Schwarza złożyło się choćby zwiedzanie Wydziału Wzornictwa (Fakultät Gestaltung) pod opieką profesora Gerharda Diela z Instytutu Wzornictwa Transmedialnego (Institut für Transmediale Gestaltung), gdzie atrakcją stał się choćby pokaz eksperymentalnej kinetycznej realizacji dyplomowej Markusa Kisona. Ta praca z pogranicza psychologii i sztuki za pomocą nadmuchanej, czerwonej gumowej formy unaocznia uczucia internautów czytających blogi. Kolejnym punktem programu były zajęcia na Wydziale Sztuk Pięknych, po którym oprowadzała nas pani Angelika Theuss. Tu, w Instytucie Rzeźby zaprzyjaźniony z częścią studentów naszego Wydziału Artystycznego Japończyk Yuji Mori prezentował swe prace rzeźbiarskie przygotowane na wystawę końcoworoczną.

Nieco bardziej kameralny charakter miał pobyt w Poczdamie zorganizowany przez Poczdzamskie Towarzystwo Sztuki (Potsdamer Kunstverein). Pani Angela Müller wykładająca

teorię barw (Farblehre) na tamtejszej politechnice (Fachhochschule Potsdam) przygotowała dla nas wyjątkowo bogaty program, na który złożyły się m.in. spotkanie z dziekanem Wydziału Projektowania (Fakultät Design) – profesorem Reinerem Granem i profesorem Lexem Drewińskim – światowej sławy plakacistą i grafiką polskiego pochodzenia – , którego niezwykle interesujące felietony studenci grafiki znali już z kwartalnika „2 plus 3D”, a także wizyta na Wydziale Projektowania i Konserwacji (Design und Restaurierung), w tym udział w kilku zajęciach w pracowniach edytorskich.

W Poczdamie studencki Klub Casino, mieszczący się w byłych kasynach żołnierzy radzieckich, okazał się nie mniejszą atrakcją niż tamtejsze historyczne pałace i parki, będące sceną naszych praktycznych ćwiczeń z historii sztuki i kultury w ciągu kolejnych dwóch dni.

Przewodniczący Poczdzamskiego Towarzystwa Sztuki (Potsdamer Kunstverein), pan dr Andreas Hüneke zaprezentował nam wówczas poczdamski Belweder słynnego architekta Karla Friedricha Schinkla, a pan Thomas Kumlehn kurator oraz wystawy Stefana Eisermanna w świątyni Pomony/Pfingstenberg nie tylko udzielił wskazówek na temat ich specyficznej ewolucji stylistycznej, lecz również na temat specyficznych uwarunkowań politycznych wpływających na ich charakter. Ekspozycja ta, a także późniejsze spotkanie z udziałem pani Saskii Hünecke, kuratorki działu rzeźby pałacu poczdamskiego (Kustodin der Skulpturensammlung, Stiftung Preußische Schlösser und Gärten Potsdam), służyły natomiast oświeceniu realiów polityki kulturalnej NRD i nowych wyzwań, z którymi borykają się wywodzący się stamtąd artyści i działacze kultury po upadku Muru Berlińskiego. Pani Saskia Hüneke przygotowała dla naszych studentów szczególną atrakcję w postaci zwiedzania dziedzińca pałacu Sanssouci oraz zajęć z zakresu konserwatorstwa zabytków). Dotyczyły one problemów rekonstrukcji Pałacu Miejskiego (Stadtpalais) w Poczdamie oraz historycznego centrum miasta zburzonych po II wojnie światowej. Lapidarium pałacowe pełne rzeźb było interesującym kontrapunktem wobec wieży Ericha Mendelssohna, którą podziwialiśmy kilka godzin później.

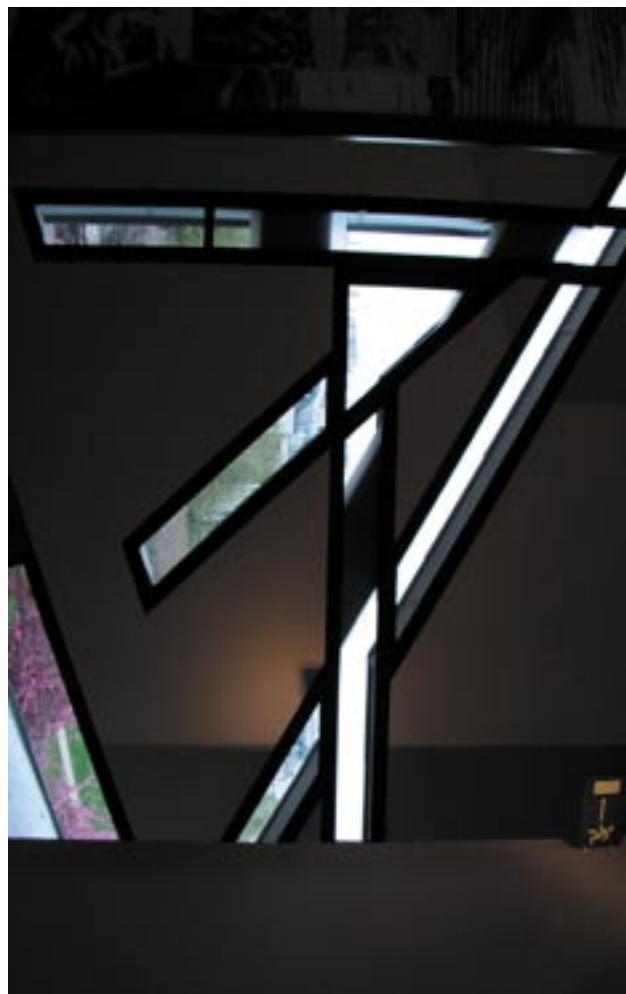
Trzecim istotnym etapem wyprawy był pobyt we Frankfur-

> 1 BERLIN, JEDNA ZE STACJI METRA; 2 BERLIN, SONY CENTER; 3 POCDZAM, WIEŻA MENDELSSOHA; 4 FRANKFURT NAD ODRĄ, KOŚCIÓŁ MARIACKI, WYSTAWA RZEZBY; 5 MUZEUM ŻYDOWSKIE DANIELA LIEBESKINDA; 6 GALERIE ZERO; 7 ŚLUBICE, BIBLIOTEKA COLLEGIUM POLONICUM; 8 PRZED EAST SIDE GALERY NA POZOSTAŁOŚCIACH MURU BERLIŃSKIEGO; 9 BERLIN, UNIVERSITÄT DER KÜNSTE; 10 POCDZAM, LAPIDARIUM Z POZOSTAŁOŚCIAMI PAŁACU MIEJSKIEGO

cie nad Odrą i w Słubicach, realizowany dzięki zaproszeniu ze strony pana dyrektora Centrum Biblioteczno-Informacyjnego Uniwersytetu Europejskiego Viadrina (Leitender Direktor des Bibliotheks- und Informationszentrums der Europa-Universität Viadrina Frankfurt (Oder)), dr Hansa-Gerda Happela. Cały tamtejszy program perfekcyjnie i w nadrobniejszym detalu przygotowała i koordynowała pani Beate Steinberg z tamtejszej Biblioteki Uniwersyteckiej (Universitätsbibliothek). Powitał nas tam zastępca dyrektora, pan dr Hennig Klauf, który wygłosił także bardzo interesujący wykład poświęcony strukturze i organizacji kierowanej przez niego instytucji. Praktyczną część zajęć w poszczególnych działach biblioteki poprowadziła pani Renate Berthold, kierowniczka działu udostępniania zbiorów (Benutzungsabteilung). O tam, jak wyglądają studia na Viadrinie mogliśmy dokładnie dowiedzieć się zarówno od studentki piątego roku - Doroty Stróżyńskiej, jak i pani Agnieszki Szmid z działu współpracy z zagranicą odpowiedzialnej za polskich studentów (Beratung polnischer Studienbewerber der Abteilung für Internationale Angelegenheiten). Z kolei odbyło się spotkanie z profesorem historii sztuki, Christphem Asendorffem (Lehrstuhl für Kunst und Kunsttheorie der Fakultät für Kulturwissenschaften). We Frankfurcie zwiedzaliśmy także Muzeum Nowej Sztuki (Museum für Junge Kunst), gdzie zastępca dyrektora, pan Armin Hauer, niezwykle sugestywnie przybliżył nam dzieje i dokonania trzech pokoleń artystów niemieckich. Choć nazwiska większości twórców słyszeliśmy po raz pierwszy, wymowa ich dzieł miała charakter uniwersalny. Zafascynowała nas także inna, nietypowa wystawa rzeźby we wnętrzu frankfurckiego kościoła mariackiego.

Po drugiej stronie Odry, w Słubicach, zwiedzaliśmy z kolei Collegium Polonicum, wspólną instytucję Uniwersytetu Europejskiego Viadrina i Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu. Tu przywitał i oprowadził nas zastępca dyrektora, pan Marek Kłodnicki. Na nasze pytania odpowiadał także pan Adam Czernerko, bibliotekarz będący absolwentem studiów magisterskich na specjalności fotografia na naszym wydziale. Tak wyłoniła się perspektywa zorganizowania w Collegium naszych zrealizowanych w związku z wyjazdem do Berlina, Poczdamu, Frankfurtu nad Odrą i Słubic. Z kolei od kierownika biblioteki, pani Grażyny Twardak dowiedzieliśmy się o wyjątkowych warunkach pracy w czytelni w Collegium Polonicum. Szczególnie warto skorzystać z jedynych w swoim rodzaju indywidualnych pracowni-czytelni z dostępem do komputera i internetu, przygotowanych zwłaszcza z myślą o magistrantach, którzy mogą je wynajmować na czas pisania prac. Pani Grażyna Twardak i pokazała nam także wystawę dotyczącą życia i dokonań Janusza Korczaka, stworzoną na postawie zbiorów prof. Ericha Dauzenrotha. Nie mniej fascynująca była wizyta w Archiwum Karla Dedeciusa, po którym oprowadzał nas jego kierownik, pan Błażej Kaźmierczak. Tu zapoznaliśmy się m.in. ze spuścizną po wybitnym tłumaczu literatury polskiej na język niemiecki, Henryka Bereski.

Panorama zjawisk artystycznych oraz instytucji kultury i nauki, z którymi zapoznaliśmy się w trakcie naszego wyjazdu studyjnego była bardzo różnorodna. Odwiedzając najśłynniejsze berlińskie muzea i galerie, zobaczyliśmy dzieła z całej historii ludzkości - od antycznych posągów w Pergamonmuseum i obrazów Rembrandta po Potsdamer Platz. Te przeżycia i doświadczenia są wspaniałym zwieńczeniem naszych studiów. Tak intensywnej i przekonującej lekcji historii kultury i stosunków polsko-niemieckich nie sposób zrealizować nawet w ramach kilku wykładów i ćwiczeń w murach uniwersytetu.

BERLIN, MUZEUM ZYDOWSKIE DANIELA LIEBESKINDA

Serdecznie dziękujemy DAAD za umożliwienie wyjazdu i sfinansowanie naszego projektu. Szczególne wyrazy wdzięczności za wyjątkowe zaangażowanie organizacyjne, profesjonalne i staranne przygotowanie naszego pobytu oraz serdeczne przyjęcie i poświęcony nam czas składamy wszystkim naszym partnerom w Berlinie, Poczdamie, Frankfurcie nad Odrą i Słubicach, bez których realizacja naszego projektu studyjnego byłaby niemożliwa.

Serdecznie zapraszamy Państwa także do nas, do Zielonej Góry!

Wir bedanken uns herzlich beim DAAD für die Unterstützung und Finanzierung unseres Vorhabens. Unser besonderer Dank für das außerordentliche organisatorische Engagement, eine professionelle und sorgfältige Vorbereitung unseres Aufenthalts sowie einen herzlichen Empfang und die uns gewidmete Zeit gilt allen unseren Kooperationspartnern in Berlin, Potsdam, Frankfurt/Oder und Słubice, ohne die die Umsetzung unseres Projektes unmöglich gewesen wäre.

Wir laden Sie herzlich ein auch zu uns, nach Zielona Góra!

UCZESTNICY PROGRAMU/TEILNEHMER DES PROGRAMMS:

Justyna Czerhoniak, Paulina Frankowska, Monika Jędraszczyk, Paulina Klapetek, Anna Kraśko, Dawid Król, Grzegorz Marcinkiewicz, Magdalena Młynarska, Anna Nowak, Elżbieta Ryżlewicz, Paulina Sawicka, Martyna Wasiak, Marta Ziemiak, Małgorzata Zimniak.

Kierownik projektu/Projektleiterin: dr Lidia Głuchowska.

>> KATEDRA SZTUKI I KULTURY PLASTYCZNEJ

HELENA KARDASZ

> Studium martwej natury

Przedmioty martwe są zawsze w porządku i nic im, niestety, nie można zarzucić. Nie udało mi się nigdy zauważyć krzesła, które przestępuje z nogi na nogę, ani łóżka, które staje dęba. Także stoły, nawet kiedy są zmęczone, nie odważą się przykłęknąć. Podejrzewam, że przedmioty robią to ze względów wychowawczych, aby wciąż nam wypominać naszą niestałość.

Zbigniew Herbert, *Przedmioty*

„Po fotografii nie pozostaje zapisany wizerunek, lecz to, co w nim dostrzeżliśmy. Dokonaj (wybór): wizualnego przeistoczenia wybranej/proponowanej przedmiotowości (rzeczywistości realnej) w wyobrażenie fantastyczne, antropomorficzne; poprzez sposób przedstawienia stwórz własny światobraz. W odniesieniu do sytuacji, kiedy przedmioty w obrazie wydają się rzeczywiste (są symulacją rzeczywistych obiektów) dokonaj wizualnej analizy: statyczny kadr - „żywa” ruchliwość świata. Interpretacja tematu powinna odnosić się do procesu przekształcania świata w obraz: **fotografia i podróż, fragment - notatnik, przedmiot i podmiot.**”

Temat do realizacji dla studentów kierunku Edukacja Artystyczna w Zakresie Sztuk Plastycznych (Pracownia Fotografii KSiKP) w ramach tegorocznego pleneru proponował zastanowienie się nad terminem „martwa natura” w odniesieniu do fotografii. Sam termin sytuuje się w obszarze

tradycji malarskiej: *martwa natura* – gatunek malarski obejmujący kompozycje, zwykle malarskie lub rysunkowe, składające się ze stosunkowo niewielkich, nieruchomych, najczęściej nieożywionych przedmiotów, dobranych ze względów kompozycyjno-estetycznych lub symbolicznych, (...) ok. 1650 r. w holenderskich inwentarzach dzieł sztuki pojawił się termin *stil-leven* (dosł. „ciche, nieruchome życie” w sensie „nieruchomy model”), na oznaczenie obrazu martwej natury; w pocz. XVIII w. termin ten stosował holenderski historyograf sztuki Arnold Houbraken; z języka niderlandzkiego powstały później m.in. niemieckie *stilleben* oraz angielskie *still life*.¹

„Zatrzymane życie” sugeruje zatem nieruchomość i zastygnięcie, w odróżnieniu od znaczenia słowa „kadr”, które nie odnosi się do zatrzymania czasu, a „zatrzymania - uchwycenia” przestrzeni w fotograficzny kadr,

MARZENA GAWROŃSKA, „STUDIUM MARTWEJ NATURY” / ZAPIS ANALOGOWY, WIELOKROTNA EKSPOZYCJA

CLÉMENT RIOU, „STUDIUM MARTWEJ NATURY” / KADR, ANIMACJA POKŁATKOWA

„klatkę”.² Różnorodność znaczeń proponowanych przez uczestników pleneru wzbogaca nasze rozumienie „uchwycenia” przestrzeni, tej, która „towarzyszy” podróży i tej, która zawsze będzie fascynacją przestrzeni wyobrażonej.

Realizacja Elżbiety Wrony stanowi reminiscencję widzenia otaczającej rzeczywistości, poprzez wybrane fragmenty przestrzeni odnosi się również do „przemijania miejsc”. Specyficzny sposób „widzenia” wynika z posłużenia się aparatem fotograficznym pradziadka, współcześnie już bardzo archaicznym Zeiss Ikon'em na negatywy zwojowe 6x9. Stary, niepozorny aparat odsyła nas w przeszłość, nakazuje wręcz notację jakby „przeszłych” zdarzeń: monumentalny, zniszczony podczas II wojny światowej most nad Odrą, domy i uliczki miejscowości plenerowej, które sprawiają wrażenie „niezmienionych” od kilkudziesięciu lat. Autorka interpretuje odnalezione miejsca poprzez postać - „przemieszczająca się” w kadrze osoba pozwala nam na odczytanie fotografii jako *fragment - notatnik*. Refleksja *fragment - notatnik* funkcjonuje również w pracy Marie Pététin. Umieszczenie w oknie wcześniej zarejestrowanego obrazu-negatywu odzwierciedla „podwójność” znaczenia: kadr-rama. Kadr, który stanowi ramę dla obrazu i kadr - filtr, warstwa w innym czasie zapisanej rzeczywistości.

Inscenizacje w wybranej przestrzeni przed obiektywem kreują prace Katarzyny Bodnar, Marzeny Gawrońskiej, Moniki Kamińskiej, Adama Kiszy i Anny Ruks. Autorzy interpretowali temat z proponowanego obszaru znaczeń *przedmiot - podmiot* przy użyciu m.in. wielokrotnej ekspozycji, zapisów świetlnych, fotografii otworkowej. Interesujące wydają się działania przed kamerą-pudełkiem (camera obscura) Moniki Kamińskiej: postać wędrująca z krzyżem zaznacza swoją obecność w odniesieniu do „oka” kamery, a zapisane obrazy sytuują się w porządku czasu fotograficznego, wyraźniej podkreślają kontekst sytuacyjny.

Formę twórczego dialogu z przestrzenią-miejscem i jej znaczeniami podejmują fotomontaże Michała Talarczyka. Moment wyostrenia naszej uważności poprzez znaki, symbole informujące o zatrzymaniu-unieruchomieniu (znak drogowy - przystanek autobusowy) bądź „uważaj, zwolnij” - zwierzę. Zwielokrotnienie i umieszczenie w kadrze szablonowego rysunku zwierzęcia potęguje odczucie „uchwycenia ruchu” w klatkę. Obraz-ikona pozornie „przemieszczająca się” z punktu widzenia patrzącego zdaje się informować: *masz mnie w klatce, ale zasadniczą istotą zatrzymania czasu w fotografii jest jego „niezatrzymanie”*. W ramach pleneru powstały również prace zrealizowane przy użyciu animacji poklatkowej (Beata Kot, Lise Pennec, Kinsy Panettier, Clément Riou) - realizacje, które w sposób szczególnie budują refleksję o fotografii i podróży.

PRZYPISY:

¹ http://pl.wikipedia.org/wiki/Martwa_natura

² Marianna Michałowska, „Obraz utajony. Szkice o fotografii i pamięci”, Galeria f5 & Księgarnia Fotograficzna, Kraków 2007, s. 133

Plener dla studentów Pracowni Fotografii Katedry Sztuki i Kultury Plastycznej - Kłopot 4.05 - 10.05.2009, Muzeum Bociana Białego
opiekun: ad. Helena Kardasz

UCZESTNICY:

Katarzyna Bodnar EAwZSP III rok I stopnia Marzena Gawrońska EAwZSP II rok II stopnia Monika Kamińska EAwZSP I rok II stopnia Adam Kiszka EAwZSP III rok I stopnia Beata Kot EAwZSP I rok II stopnia Aleksandra Kwiatkowska EAwZSP II rok I stopnia Kinsy Panettier ERASMUS Lise Pennec ERASMUS Marie Pététin ERASMUS Clément Riou ERASMUS Anna Ruks EAwZSP II rok II stopnia Michał Talarczyk EAwZSP I rok II stopnia Paulina Wachelko EAwZSP II rok I stopnia Elżbieta Wrona EAwZSP II rok II stopnia

ANNA RUKS, „STUDIUM MARTWEJ NATURY” / ZAPIS CYFROWY

ELŻBIETA WRONA, „STUDIUM MARTWEJ NATURY” / ZAPIS ANALOGOWY

MARIE PÉTÉTIN, „STUDIUM MARTWEJ NATURY” / ZAPIS CYFROWY

MICHAŁ TALARCZYK, „STUDIUM MARTWEJ NATURY” / ZAPIS CYFROWY, FOTOMONTAŻ

MICHAŁ TALARCZYK, „STUDIUM MARTWEJ NATURY” / ZAPIS CYFROWY, FOTOMONTAŻ

WYDZIAŁ EKONOMII I ZARZĄDZANIA

Seminaria Wydziałowe

6 maja 2009 r. odbyło się Seminarium Wydziałowe z planowanego cyklu seminariów prodziekana ds. nauki Wydziału Ekonomii i Zarządzania prof. Daniela Fica. Głównym prelegentem była dr inż. Karolina Mazur z Zakładu Mikroekonomii i Polityki Społecznej. W nowoczesnych organizacjach wzrasta znaczenie zasobów, przepływów i wartości niematerialnych. Wynika to zarówno ze zmiany charakteru procesów biznesowych (od materialnych-produkcyjnych do niematerialnych-usługowych i opartych na wiedzy). Przykładem takiego zjawiska może być silnie zdematerializowana organizacja funkcjonująca z gospodarcze opartej na wiedzy. Wynagrodzenie w postaci pensji nie jest już jedynym czynnikiem, który różnicuje oferty pracy. Możliwości szkolenia, atmosfera w pracy, inne niematerialne korzyści stanowią dopełnienie oferty pracodawcy. Na taki stan rzeczy wpływają takie czynniki, jak rozwój nauki o społecznej odpowiedzialności biznesu, ewolucja prawa pracy, otwarty rynek pracy i inne. Dzisiaj pracownik nie świadczy pracy za gotówkę ale jest partnerem w układzie transakcyjnym opartym na różnorodnych przepływach i pośrednikach. Wzajemne oczekiwania mogą przybrać formę niepisanej umowy, zwanej w nauce o zarządzaniu kontraktem psychologicznym.

W kolejnym seminarium, 13 maja 2009 r. głównym prelegentem był dr inż. Piotr Kułyk z Katedry Zarządzania Potencjałem Społecznym Organizacji. Wystąpienie na temat „Mechanizmów retransferu nadwyżki ekonomicznej w polityce wsparcia sektora rolnego” było wynikiem badań inspirowanych poszukiwaniem nowej koncepcji systemu wsparcia w warunkach globalizacji i toczącą się w ośrodkach akademickich i instytucjach skupiających decydentów polityki gospodarczej nad kierunkiem przekształceń tego sektora gospodarki w perspektywie światowej. Zmiany zachodzące w gospodarce światowej i występowanie coraz to nowych zjawisk prowadzą do ciągłego poszukiwania modeli, które precyzyjnie opisywałyby aktywność gospodarczą. Przyjęcie w myśl ekonomii ortodoksyjnej za podstawę alokacji zasobów mechanizmu cenowego powoduje częściową utratę znaczenia wpływu państwa i powiązań na arenie międzynarodowej. Takie podejście jest szczególnie ułomne w odniesieniu do sektora rolnego, gdzie mamy do czynienia ze znacznym poziomem redystrybucji dochodów za pośrednictwem instytucji państwowych i to w różnych systemach gospodarczych. W konsekwencji pojawiają się trudności oceny polityki stymulacji rozwoju tego obszaru gospodarki. Z drugiej strony mechanizmy interwencjonizmu są bardzo zróżnicowane a także trudne do agregacji przy porównaniu i ewaluacji w zakresie skutków oddziaływania i stymulowanych procesów dostosowawczych w podmiotach gospodarczych. Ponadto uzyskiwane efekty są dodatkowo uzależnione od uwarunkowań zewnętrznych, pozostających poza polityką rolną a także w jakimś stopniu, implikowane osiągniętym stopniem zaawansowania przekształceń. Prowadzone badania nie przyniosły jednoznacznej odpowiedzi w zakresie czynników determinujących rozwój sektora rolnego w zróżnicowanych pod względem gospodarczym krajach.

DR INŻ. KAROLINA MAZUR

Istniejące dysproporcje w stopniu rozwoju i uzyskiwanych efektach ekonomicznych uległy dalszemu pogłębieniu pomiędzy najbardziej rozwiniętymi krajami a państwami zaliczonymi do grupy rozwijających się. Można zatem wskazać na występowanie barier hamujących możliwości adaptacyjne w zależności od uzyskanego stopnia rozwoju, tak że występowania procesów konwergencji jedynie w wybranych obszarach i ograniczonej skali zjawiska, a zatem jego regionalizacji. Przekształcenia w polityce wsparcia wydają się być elementem swoistej „gry” pomiędzy uczestnikami systemu globalnego, w której istotna staje się nie tylko umiejętność uwzględnienia czynników wewnętrznych i zmian zachodzących w otoczeniu zewnętrznym, ale także reakcja innych partnerów rynku światowego w zakresie stosowanych rozwiązań. Należy także zwrócić uwagę na wzrost znacznie trudniejszych do kwantyfikacji czynników o charakterze jakościowym związanych m.in. z postępem technicznym, biologicznymi przekształceniami w infrastrukturze oraz innych elementów otoczenia zewnętrznego kształtującymi warunki rozwoju w samym rolnictwie. W analizie porównawczej pomiędzy poszczególnymi systemami zachodzi również problem porównywalności działań prowadzonych w ramach polityki wsparcia rolnictwa. Stosowane metodologie są nadal przekształcane i nie są doskonałe. Pozostaje zatem konieczność określenia modelu w nowych warunkach ekonomicznych rozwoju sektora rolnego ze szczególnym uwzględnieniem ingerencji państwa poprzez wyodrębnienie uniwersaliów występujących w różnych systemach gospodarczych. Trzeba także wskazać na możliwości oceny stosowanych systemów wsparcia i określenie warunków brzegowych dla ukształtowanego modelu na podstawie stwierdzonych osłabiwości związanych tylko z niektórymi obszarami. Wskazane dylematy były przyczynkiem do dyskusji w trakcie seminarium wydziałowego.

*Ilona Politowicz
Krzysztof Witkowski*

> „Zielone oczy, zielone uszy - zostań ekologicznym torbaczem”

7 czerwca 2009 r. w ramach Festiwalu Nauki organizowanego przez Uniwersytet Zielonogórski, Zakłady: Zarządzania Środowiskiem i Gospodarką Publiczną oraz Komunikacji Wizualnej z Wydziału Ekonomii i Zarządzania przeprowadziły akcję: „Zielone oczy, zielone uszy - zostań ekologicznym torbaczem”. Miejscem akcji był zielonogórski deptak oraz supermarket Auchan, który również był współorganizatorem. Opiekunem całej akcji były Panie Profesor Magdalena Graczyk i Ilona Politowicz. W Komitecie organizacyjnym nie zabrakło także pracowników naukowo-dydaktycznych obu zakładów wraz z rodzinami oraz studentów koła naukowego Ekozarządzanie, którego opiekunem jest mgr inż. Leszek Kaźmierczak

można jednak jednoznacznie stwierdzić, że wszyscy napotkani konsumenci korzystali z toreb wielokrotnego użytku, dokonując zakupów, ale znakomita większość deklarowała, że dostrzegają potrzebę ich posiadania i chętnie przystąpią do „klubu torbacza”.

Mając nadzieję, że w wyniku przeprowadzenia akcji „Zielone oczy, zielone uszy” wielu zielonogórskich konsumentów zostanie ekologicznymi „torbaczkami” i tym samym zmniejszy się góra odpadów opakowaniowych na składowiskach, organizatorzy dziękują serdecznie wszystkim zaangażowanym w akcję.

Janusz Adamczyk

Akcja spotkała się z szerokim zainteresowaniem społeczeństwa Zielonej Góry. Mieszkańcy chętnie wymieniali torby plastikowe na torby wielokrotnego użytku, oznakowane symbolem „zielonego torbacza”. Celem akcji było przede wszystkim podwyższenie świadomości ekologicznej konsumentów w zakresie rozpoznawalności produktów i opakowań oznakowanych znakiem ekologicznym, jak również selektywnego gromadzenia odpadów opakowaniowych. Na stoiskach w supermarkecie Auchan oraz na deptaku, przeprowadzano konkursy-zabawy, które miały na celu uświadamianie najmłodszej części społeczeństwa w jaki sposób należy postępować z odpadami opakowaniowymi.

Akcja wykazała, iż mieszkańcy Zielonej Góry posiadają wiedzę na temat selektywnego gromadzenia odpadów opakowaniowych i stosują ją w praktyce, co udowodnili we wspólnej zabawie w „ekologicznego torbacza”. Nie

PRACOWNICY ZAKŁADU CONTROLLINGU I INFORMATYKI EKONOMICZNEJ

* * *

W ramach tegorocznego Festiwalu Nauki Zakład Controllingu i Informatyki Ekonomicznej przedstawił stan badań własnych oraz ofertę studiów podyplomowych *Controlling w zarządzaniu przedsiębiorstwem*. Oferta studiów spotkała się z szerokim zainteresowaniem zgromadzonego audytorium. Bliski koniec roku akademickiego sprzyja wszelkiego rodzaju podsumowaniom. Podczas wystąpienia została zaprezentowana realizacja celów stawianych przy założeniu zakładu, do których można zaliczyć pomoc dla rozwoju i wykorzystania instrumentów controllingu w typowych przedsiębiorstwach i instytucjach regionu oraz wykorzystanie przy tym standardowego oprogramowania dla przedsiębiorstw. Przedstawione zostały również osiągnięcia Zakładu Controllingu i Informatyki Ekonomicznej, m.in. nawiązanie współpracy z Uniwersytetem Technicznym w Kaiserslautern, Uniwersytetem Ekonomicznym we Wrocławiu, z licznymi partnerami gospodarczymi, a także uzyskanie w latach 2005-2009 czterech promocji doktorskich.

Ilona Politowicz
Krzysztof Witkowski

dr inż. Patrycji Łychmus

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci matki

Składają:

Rada Wydziału oraz współpracownicy
Wydziału Ekonomii i Zarządzania Uniwersytetu Zielonogórskiego

**Prodziekanowi ds. Nauki
Wydziału Ekonomii i Zarządzania
prof. UZ, dr hab. inż. Danielowi Ficowi
i
prof. UZ, dr hab. inż. Marii Fic**

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci ojca i teścia

Składają:

Rada Wydziału oraz współpracownicy
Wydziału Ekonomii i Zarządzania Uniwersytetu Zielonogórskiego

> WYDZIAŁ ELEKTROTECHNIKI, INFORMATYKI I TELEKOMUNIKACJI

> Podwójne polsko-niemieckie dyplomy dla absolwentów Wydziału Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji Uniwersytetu Zielonogórskiego

Kolejny rocznik absolwentów tzw. Zintegrowanych Studiów Zagranicznych Uniwersytetu Zielonogórskiego i Fachhochschule Giessen-Friedberg (ZSZ UZ - FH) otrzymał dyplomy ukończenia obydwu uczelni. Tym razem uroczystość wręczenia tzw. podwójnych dyplomów, zorganizowana przez władze dziekańskie WELiT, odbyła się w sali seminaryjnej Wydziału i składała się z dwóch części. Podczas pierwszej części, 14 marca 2009 r. dyplomy odebrali dwaj absolwenci kierunku *elektrotechnika*: Łukasz Chelminiak i Grzegorz Tadra. Druga część odbyła się 14 maja, a dyplomy tym razem otrzymali studenci kierunku *informatyka*: Sebastian Bergandy i Filip Zawada. Dyplomy ukończenia uczelni niemieckiej wręczali prof. Axel Schumann-Luck, wiceprezydent FH Giessen-Fiedberg oraz prof. Marius Klytta, koordynujący współpracą obydwu partnerskich uczelni. Równocześnie dyplomy ukończenia Uniwersytetu Zielonogórskiego absolwenci otrzymali z rąk prof. Wielisławy Osmańskiej-Furmanek, prorektor UZ ds. jakości kształcenia oraz prof. Andrzeja Pieczyńskiego, dziekana WELiT (fot.). Należy dodać, że wszyscy absolwenci ukończyli studia z wynikiem bardzo dobrym. Wśród zaproszonych na uroczystość gości byli m.in. dyrektorzy instytutów oraz promotorzy prac dyplomowych wymienionych absolwentów: prof. Grzegorz Benysek, prof. Zbigniew Fedyczak oraz dr. hab. inż. Sławomir Nikiel. Promotorami prac ze strony FH byli, wspomniany już prof. Marius Klytta oraz nieobecny podczas uroczystości, prof. Bodo Igler. W uroczystości udział wzięli również studenci, uczestnicy Zintegrowanych Studiów Zagranicznych, aktualnie studiujący na swoim macierzystym wydziale w Zielonej Górze. W swoich wypowiedziach podczas uroczystości zarówno prorektor UZ jak i wiceprezydent FH, obok gratulacji kierowanych do absolwentów, podkreślali ważną rolę takich przedsięwzięć, które sprzyjają m.in. zwiększaniu mobilności studentów, integracji programów nauczania, wpisując się tym samym w główne postulaty związane z realizacją Procesu Bolońskiego. Ponadto można dodać, że tego rodzaju studia dzięki temu, że pozwalają poznać język i kulturę sąsiedniego kraju, dobrze przygotowują absolwentów do funkcjonowania w obszarze obydwu krajów, co znalazło już potwierdzenie w karierach zawodowych większości dotychczasowych absolwentów ZSZ UZ - FH.

W tym miejscu warto przypomnieć, że realizowany z powodzeniem przez obydwie uczelnie od roku 2001 projekt Zintegrowane Studia Zagraniczne UZ - FH, charakteryzujący się m.in. pełną integracją programów studiów na odpowiednich kierunkach obydwu uczelni oraz dający po ich ukończeniu tzw. „podwójne dyplomy”

> OD LEWEJ: GRZEGORZ TADRA, PROF. W. OSMAŃSKA-FURMANIEK, PROF. M. KUTTA, PROF. A. PIECZYŃSKI

> OD LEWEJ: FILIP ZAWADA, PROF. A. SCHUMANN-LUCK, PROF. A. PIECZYŃSKI

jest przedsięwzięciem unikalnym w skali krajowej. W projekcie uczestniczyło dotychczas i dalej uczestniczy 43 studentów WEliT. Studia ukończyło 30 uczestników, 9 osób kontynuuje studia, w tym 3 studentów przebywa aktualnie w Giessen. Większość z absolwentów znalazła z łatwością bardzo ciekawe miejsca pracy, a co najmniej 17 podjęło pracę w firmach niemieckich lub polsko-niemieckich działających w zachodniej Polsce. Należy również podkreślić, że obok dużego wysiłku organizacyjnego związanego z uruchomieniem i prowadzeniem tych studiów, przedsięwzięcie to nie byłoby możliwe bez solidnych podstaw finansowych. Ważne jest przy tym, że środki pokrywające koszty pobytu i stypendia studentów uczestniczących w projekcie nie obciążają budżetu żadnej z uczelni. Pochodzą one w głównej części od firm niemieckich, Fundacji Współpracy Polsko - Niemieckiej w Warszawie oraz z programu Erasmus.

Uroczystość wręczenia dyplomów stanowiła część programu tradycyjnie organizowanego w maju w Zielonej Górze, roboczego spotkania przedstawicieli obydwu partnerskich uczelni. Spotkanie to poświęcone było ocenie aktualnego stanu współpracy oraz planom na najbliższą przyszłość w zakresie wspólnie prowadzonych projektów dydaktycznych i badawczych. Jednym z ważniejszych rezultatów rozmów były ustalenia dotyczące modyfikacji dotychczas funkcjonującego modelu ZSZ. W związku z przejściem obydwu uczelni na dwustopniowy system kształcenia ustalono, że projekt będzie w przyszłości realizowany w ramach studiów drugiego stopnia. Pierwsi uczestnicy tak

zmodyfikowanych ZSZ rozpoczęły studia w FH w roku akademickim 2010/2011.

W czasie swojego pobytu goście z FH spotkali się również z JM Rektorem UZ prof. Czesławem Osękowskim.

Ryszard Rybski

> Dzień elektryka

27 czerwca 1985 roku Zarząd Główny SEP ogłosił dzień 10 czerwca *Dniem Elektryka*. Dzień ten symbolicznie upamiętnia w 1986 r. 150-tą rocznicę śmierci André Marie Ampère'a, uczonego, odkrywcy praw rządzących elektryką. Od 2001 roku dzięki staraniom SEP ten dzień jest obchodzony we wszystkich krajach zrzeszonych w EUREL - Europejskiej Konwencji Narodowych Stowarzyszeń Elektryków, jako **Międzynarodowy Dzień Elektryka**.

W internecie można znaleźć kilka stron zawierających życiorys Ampera. Jedna z nich <http://pl.wikipedia.org/> podała, że bohater biografii nie posiadał żadnego formalnego wykształcenia (nie uczęszczał do szkół), a mimo to był nauczycielem, profesorem *College De France* i z rąk Napoleona otrzymał stanowisko generalnego inspektora francuskich wyższych uczelni. J.C. Maxwell porównał go w 1879 r. do Newtona, a jego pracę *Mémoire sur la théorie mathématique des phénomènes électrodynamiques uniquement déduite de*

> ANDRÉ MARIE AMPÈRE (20.I.1775 - 10.VI.1836)

l'expérience określił mianem jednego z najbłyszotliwszych osiągnięć nauki. Talent do nauki wystarczył. Newton elektryki - to jeszcze inne określenie zachwytu samego Maxwella nad intelektem Ampera. Dlatego z okazji *Dnia Elektryka* Dziekan oraz elektrycy Wydziału Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji życzą sobie i Wszystkim Pracownikom Uniwersytetu Zielonogórskiego **Wszystkiego Najlepszego** w pracy zawodowej i życiu prywatnym.

Sławomir Piontek

WYDZIAŁ FIZYKI I ASTRONOMII

> FESTIWAL NAUKI

Tegoroczny Festiwal Nauki przebiegał pod hasłem *Środowisko a cywilizacja*, co oczywiście dało duże pole do popisu Wydziałowi Fizyki i Astronomii UZ. Oprócz tradycyjnych niedzielnych pokazów doświadczalnych, w części wydziałowej (poniedziałek) odbył się cykl interesujących wykładów.

W niedzielę 7 czerwca na zielonogórskim Deptaku zaprezentowane przez nasz Wydział zostały:

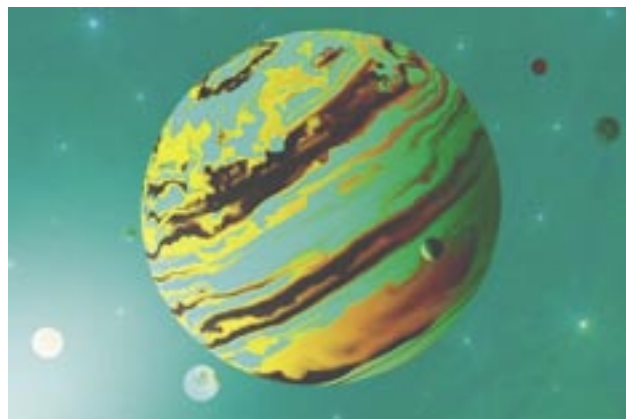
- > *Triki fizyki* czyli pokazy kierowane do szerokiego grona publiczności o różnym poziomie wiedzy z zakresu fizyki. Pokazane zostały ciekawe eksperymenty i doświadczenia, w których wykorzystano ciśnienie atmosferyczne, próżnię, ciekły azot i hel. Sztuczki fizyki dotyczą niezwykłych zjawisk - niespotykanych w codziennym życiu - takich jak przemiany fazowe gazu w ciecz, gwałtowne zmiany objętości, sprężystości i oporu elektrycznego, a także eksplozje kriogeniczne i mówienie głosem „kaczora Donalda”. Koordynatorem projektu był dr inż. Marian Olszowy, pełniący również funkcję koordynatora wydziałowego.
- > *Doświadczenia i eksperymenty z fizyki - pokazy szkół* przygotowane przez uczniów i nauczycieli z sześciu szkół (gimnazjalnych i ogólnokształcących) z terenu województwa lubuskiego, pod patronatem Instytutu Fizyki UZ i Oddziału Zielonogórskiego Polskiego Towarzystwa Fizycznego, przy merytorycznej pomocy koordynatora projektu, dr inż. Mariana Olszowego. Zaprezentowane zostały szkolne doświadczenia i eksperymenty obejmujące praktycznie wszystkie działy fizyki omawiane w programach nauczania. Dla każdej szkoły przewidziano w programie Festiwalu Nauki po 45 minut.
- > *Pokaz plam słonecznych oraz Niebo nad Zieloną Górą* przygotowane pod kierownictwem prof. Janusza Gila. Wprawdzie przed południem aura nie sprzyjała obserwacjom astronomicznym, niemniej na deptaku można było obejrzeć „na żywo” niewielki teleskop zwierciadłowy oraz inne profesjonalne urządzenia. Pracownicy Instytutu Astronomii chętnie tłumaczyli zasadę ich działania oraz opowiadali między innymi o aktywności Słońca i o powstawaniu plam słonecznych. *Publiczne obserwacje nieba* odbyły się po zapadnięciu zmroku w obserwatorium astronomicznym znajdującym się na Wieży Braniborskiej.
- > *Konkursy fizyczne z nagrodami* adresowane głównie do najmłodszych, a przygotowane przez studentów pod kierownictwem dr. Stefana Jerzyniaka.
- > *Jak można grać zimnym w dotyku* czyli pokaz

MGR SEBASTIAN KRUK PODCZAS POKAZÓW NIEDZIELNYCH PREZENTUJE DOŚWIADCZENIA FIZYCZNE

WSPÓŁCZESNA WERSJA TELESKOPU ZWIERCIADŁOWEGO, KTÓREGO PIERWSZY PROTOTYP WYKONAŁ ISAAC NEWTON.

CZYŻEBY JOWISZ NAD ZIELONĄ GÓRĄ? NIE, TO TYLKO GRAFIKA.

DR HAB. ANDRZEJ DRZEWIŃSKI, PROF. UZ, DR SYLVIA KONDEJ ORAZ DR HAB. MIROSLAW DUDEK, PROF. UZ.

DR BOGDAN GRABIEC, DR BARTOSZ BRZOSTOWSKI ORAZ DR HAB. VAN CAO LONG.

doświadczalny przygotowany przez dr. Stefana Jerzyniaka i mgr. Sebastiana Kruka.

- > *Nauki ścisłe, komputer i sztuka - miniwystawa grafik autorskich o tematyce S-F* czyli projekt interdyscyplinarny prezentujący grafikę komputerową, przygotowany przez dr Joannę Borgensztajn. Motywem przewodnim miniwystawy był Wszechświat widziany przez pryzmat fantazji. Ciekawostką tego projektu jest fakt, że wszystkie prezentowane grafiki nie zostały narysowane standardowymi „pociągnięciami pędzla”, stworzono je natomiast w oparciu o funkcje matematyczne (powszechnie zresztą spotykane w przyrodzie, która preferuje niektóre kształty opisywane za pomocą mniej lub bardziej skomplikowanych wzorów matematycznych np. kształt kuli czy spirali).

W poniedziałek 8 czerwca w budynku Instytutu Fizyki odbyły się następujące wykłady, adresowane do osób niezwiązanych zawodowo z fizyką, w tym głównie do młodzieży szkolnej:

- > *Magnetyzm magnetyzmu, czyli jak pociąga to, co przyciąga* - prof. Andrzej Drzewiński opowiedział historię zjawisk i odkryć związanych z magnetyzmem, począwszy od odkrycia właściwości magnetytu przez starożytnych Greków, poprzez równania Maxwella wiążące przepływ prądu z istnieniem pola magnetycznego (równania te z kolei „natchnęły” Einsteina) aż do współczesnego magnetyzmu molekularnego, który być może zawędruje wkrótce do komputerów kwantowych. Przedstawione zostały również związki elektromagnetyzmu z optyką, a konkretnie z istnieniem światła.

- > *Na tropie kota Schroedingera* - dr Sylwia Kondej i prof. Mirosław Dudek podjęli się wspólnie polemiki na temat podstawowych problemów mechaniki kwantowej, dotycząc fundamentalnych (choć wciąż budzących kontrowersje) zagadnień jak pomiar, realizm czy lokalność. Całość wykładu zaprezentowana została w formie opowieści o niezwykłych regułach rządzących mikroświatem, rozgrywającej się na scenie mechaniki kwantowej. Głównymi bohaterami tej historii miały być cząstki i fale, niemniej jednak ta sprawa pozornie się skomplikowała, choćby ze względu na ich podwójną naturę opisaną przez teorię dualizmu korpuskularno-falowego.

- > *Quo Vadis energetyka jądrowa w Polsce?* (dr hab. Van Cao Long), *Fizyczne podstawy działania reaktora jądrowego* (dr Bogdan Grabiec) oraz *Działanie elektrowni atomowej* (dr Bartosz Brzostowski) czyli tematyczny blok wykładów poświęcony perspektywom energetyki jądrowej w Polsce. Autorzy podjęli próbę opisanie nieszczęścia energetyki jądrowej, polegającego na tym, że od narodzin nosi ona piętno przypadkowego dziecka urodzonego z ojca - badań naukowych i matki - technologii wojennej. Planowanym dzieckiem tego związku była bomba atomowa, a przypadkowym (kilkanaście lat później) energetyka jądrowa. W publicznej dyskusji poruszono istniejący od wielu lat w Polsce dylemat: czy energetyka jądrowa jest potrzebna czy nie? Jakie zagrożenia niesie za sobą ulokowanie elektrowni w kraju? Omówiono również następujące zagadnienia:

- niedobór energii elektrycznej spowodowany szybkim wzrostem gospodarki a (w niedalekiej przyszłości) widmo kryzysu energetycznego,
- degradacja środowiska naturalnego spowodowana spalaniem węgla,
- groźba wyczerpania źródeł konwencjonalnych surowców. dramatycznie wymuszająca na nas budowę elektrowni jądrowych najpóźniej do 2020 roku.

Również w poniedziałek w sali wykładowej Instytutu Fizyki UZ dr hab. Marian Olszowy we współpracy z mgr Sebastianem Krukiem i Henrykiem Adamkiem zaprezentował doświadczenia i eksperymenty fizyczne, wyselekcjonowane odpowiednio dla uczniów ze szkół gimnazjalnych i licealnych, które nie są możliwe do wykonania w laboratoriach szkolnych. Większość tych eksperymentów była związana z elektrycznością i magnetyzmem. Część z nich wywodzi się ze „świata niskich temperatur.” Pokazane zostało również działanie lewitronu, zachowanie się „sprytnej plasteliny” czy też unoszenie się ciał wypełnionych helem.

Joanna Borgensztajn

> WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY

- > *Dar studentów filozofii dla Czytelni Instytutów Filozofii i Socjologii*

Studenci *filozofii* Uniwersytetu Zielonogórskiego zorganizowali „Filozoficzny Kiermasz”. Przygotowali na tę okazję wiele atrakcji, które można było wówczas nabyć. Z zebranych funduszy zakupiono książki do *Czytelni IFiS*. Są to pozycje na ogół trudno dostępne, a przydatne do studiowania filozofii. Dotychczas przekazano *Czytelni IFiS* następujące książki:

- > Bednarowski, Władysław *Descartes i cogito* słowo wstępne Jan Woleński, Kraków: wydaw. Aureus 2001.

- > Jadacki, Jacek Juliusz *Spór o granice poznania. Prolegomena do epistemologii* Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe 1985.
- > Joachimowicz, Leon *Sceptycyzm grecki. Wybrane zagadnienia* seria: Myśli i Ludzie - Filozofia starożytna i średniowieczna, Warszawa: Wiedza Powszechna 1972.
- > Kuderowicz, Zbigniew *Filozofia nowożytnej Europy* Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe 1989
- > Kuderowicz, Zbigniew *Przegląd metod historii filozofii* seria: Nauka dla wszystkich, nr 293, Wrocław et al.: Zakład Narodowy im. Ossolińskich 1978.
- > Lazari-Pawłowska, Ija wybór i red. *Metaetyka* Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe 1975.
- > Nowicki, Andrzej wybór, wstęp i przypisy *Filozofowie o religii. Przekłady t. 2* (Sekstus Empiryk, Giordano Bruno, Giulio Cesare Vanini, Tomasso Campanella, Sylvain Maréchal, Jan Wincenty Smoniewski, Hans Vaihinger) se-

- ria: Polskie Towarzystwo Religioznawcze. Rozprawy i Materiały nr 7, Warszawa: Wydaw. Książka i Wiedza 1963.
- > Popper, Karl Raimund *W poszukiwaniu lepszego świata. Wykłady i rozprawy z trzydziestu lat* tł. z niemieckiego i angielskiego oraz przypisy Antoni Malinowski, Warszawa: Wydaw. Książka i Wiedza 1997.
 - > Quine Willard Van Orman *Logika matematyczna* tł. Leon Koj, Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe 1974.
 - > Szymańska, Beata *Berkeley znany i nieznany* seria: Nauka dla wszystkich, nr 407, Wrocław et al.: Zakład Narodowy im. Ossolińskich 1987.
 - > *Literatura na Świecie* (Literatura irlandzka) Warszawa: Maj 1984, miesięcznik nr 5 (154); (tom zawiera m.in.

teksty Quine'a: „Pięć kamieni milowych empiryzmu”, „Epistemologia znaturalizowana”, „O prostych teoriach skomplikowanego świata”, „Granice wiedzy” oraz „O naturze wartości moralnych”).

Planuje się zakupienie i podarowanie *Czytelni IFiS* dalších prac. Ten skromny wkład studentów w powiększanie księgozbioru Biblioteki naszej uczelni niech będzie zachętą dla innych studentów oraz pracowników UZ do przekazywania Bibliotece potrzebnych książek do studiowania i pracy naukowej, zwłaszcza starszych tekstów, które niekiedy bardzo trudno zdobyć.

Stanisław Hanuszewicz

WYDZIAŁ INŻYNIERII LĄDOWEJ I ŚRODOWISKA

> Konferencja

13-15 maja na Politechnice Krakowskiej odbyła się Konferencja Naukowo-Techniczna ZESPOŁONE KONSTRUKCJE MOSTOWE. Teoria, badania, projektowanie, realizacja, utrzymanie, wzmacnianie.

Konferencja zbiegła się z jubileuszem 70-lecia urodzin prof. Kazimierza Flagi, wybitnego mostowca zaangażowanego w rozwój polskiego mostownictwa. Do Krakowa wybrali się przedstawiciele Instytutu Budownictwa Uniwersytetu Zielonogórskiego w osobach prof. Tadeusza Bielińskiego, oraz kadry profesorskiej Zakładu Dróg i Mostów: Adama Wysokowskiego i Janusza Szelki, którzy jednocześnie zasiadali w Komitecie naukowym Konferencji.

Dodatkowo swoją obecność zaakcentowali wygłaszając referaty: prof. Janusz Szelka, dr Zbigniew Kamyk „*Koncepcja zastosowania mostów zespolonych w warunkach wojskowych*”; prof. Adam Wysokowski, mgr Jerzy Howis, mgr Jerzy Wagner „*Przykład praktycznego uwzględniania zjawisk korozji i zmęczenia dla zabytkowego mostu zespolonego*”.

Artur Juszczak

> Wycieczka Naukowego Koła Mostowego UZ

27 maja 2009 roku odbyła się wycieczka techniczna Naukowego Koła Mostowego UZ pod hasłem „*Nowatorska technologia produkcji betonowych elementów odwodnień infrastruktury komunikacyjnej*” do Prusic k/Wrocławia, gdzie znajduje się jeden z zakładów produkcyjnych firmy ZPB Kaczmarek. Firma ta od lat jest znanym producentem galanterii betonowej dla budownictwa drogowego.

Uczestnikami wyjazdu byli przede wszystkim członkowie Naukowego Koła Mostowego UZ, a więc studenci IV i V roku budownictwa o specjalności: drogi i mosty. Nie zabrakło też sympatyków koła z III roku. Opiekunami wycieczki byli: prof. Adam Wysokowski, mgr Anna Staszczuk oraz mgr Artur Juszczak.

Wszyscy zostali bardzo ciepło i życzliwie przywitani w siedzibie firmy przez jej Prezesa Krzysztofa Kaczmarka oraz współpracowników. Zwiedzanie zakładu produkcyjnego poprzedzone zostało bardzo ciekawymi wystąpieniami seminaryjnymi wygłoszonymi przez przedstawicieli Politechnik Wrocławskiej i Gliwickiej, podczas których zaprezentowano firmę oraz nowoczesną technologię produkcji betonowych elementów odwodnień oraz zagadnienia trwałościowe.

Od 2 lat asortyment produkcyjny firmy ZPB Kaczmarek został poszerzony o produkcję nowoczesnych elementów do odwodnień infrastruktury komunikacyjnej, która odbywa się w zwiedzanym zakładzie w Prusicach. Technologia produkcji jest unikalna w skali europejskiej. Linia produkcyjna jest w pełni skomputeryzowana i zautomatyzowana.

Po pysznym obiedzie, na który wszyscy uczestnicy wycieczki zostali zaproszeni przez prezesa Krzysztofa Kaczmarka oraz dyrektora Marka Kalisza, odbyła się II część wycieczki.

W zacisznym, uroczym otoczeniu Szkółki Leśnej w Czarnym Lesie (Natura 2000) dzięki uprzejmości nadleśnictwa Żmigród odbyło się posiedzenie Naukowego Koła Mostowego.

go UZ podsumowujące działalność koła w roku akademickim 2008/2009.

Profesor Adam Wysokowski złożył serdeczne podziękowania dla zarządu w osobach przewodniczącego Koła (*Roman Mikulski*), zastępcy (*Sebastian Kasperowicz*) i sekretarza oraz opiekunów za sprawną i efektywną działalność na rzecz Koła. Na zakończenie wycieczki po trwających ponad godzinę owocnych obradach nastąpiła najbardziej chyba wyczekiwana przez nas, biesiadna część wyjazdu. Zimne piwo, pyszne zakąski po pracowicie spędzonym dniu znakomicie wkomponowały się w cały wyjazd.

Uczestnicy wyjazdu powrócili do Zielonej Góry zadowoleni i z ogromnymi wrażeniami. Dla naszych studentów konfrontacja wiedzy teoretycznej, uzyskiwanej podczas studiów z wiedzą praktyczną, uzyskaną podczas wycieczki to nowe, bardzo cenne doświadczenie, które z całą pewnością zapoczątkuje w przyszłości, znajdując odzwierciedlenie w ich praktyce inżynierskiej.

Anna Staszczuk
Adam Wysokowski

> Zajęcia studenckie w Krakowie

Studenci z grupy 42 specjalności *renowacja budynków i modernizacja obszarów zabudowanych* przenieśli się z zajęciami na kilka dni do Krakowa. Od 13-go do 15-go maja trwały tam zajęcia terenowe pod kierunkiem dr. inż. Wojciecha Eckerta, dr inż. Beaty Nowogońskiej, dr. inż. arch. Sławomira Łotysza i mgr. inż. Artura Frątczaka.

Warsztaty dotyczyły metod renowacji budowli zabytkowych oraz sposobów modernizacji obszarów zabudowanych, a wszystko na przepięknych przykładach obiektów Krakowa. W ramach zajęć studenci zapoznali się z problemami architektoniczno-budowlanymi i konserwatorskimi wielu obiektów, między innymi Sukiennic, Ratusza, Barbakanu i całego zespołu fortyfikacyjnego, kamienic gotyckich, kościoła Piotra i Pawła, Bożego Ciała, modernizacją układu urbanistycznego Starego Miasta. Studenci wybrali się także do Nowej Huty (gdzie poznali zespół urbanistyczny w stylu realizmu socjalistycznego), a także do żydow-

UCZESTNICY WARSZTATÓW NA STARYM RYNKU W KRAKOWIE

skiej dzielnicy - Kazimierz. Oprócz prezentacji, zgodnych z programem zajęć, studenci zobaczyli także przykłady zrealizowanych adaptacji i modernizacji obiektów mieszkalno-usługowych. Program warsztatów był bardzo ciekawy i obszerny, a wizyta u smoka wawelskiego możliwa była dopiero nocą.

Marek Dankowski

> Prezentacje

25 maja, na Wydziale Inżynierii Lądowej i Środowiska odbyła się prezentacja oprogramowania dla budownictwa.

Szeroką gamę programów obliczeniowych z dziedziny obliczeń konstrukcji, programów CAD dla architektów, inżynierów konstruktorów oraz branży instalacji sanitarnych prezentowała firma **Intersoft sp.z.o. z Łodzi**, wyłączny dystrybutor oprogramowania **ArCADiasoft**. Jest to jedna z największych firm polskich, która opracowuje profesjonalne oprogramowanie wspomagające procesy obliczeniowe w analizie i projektowaniu konstrukcji oraz oprogramowanie graficzne.

Prezentacja została zorganizowana dla studentów Wydziału, przedstawiono i omówiono działanie szeregu programów m.in. **IntelliCAD**, który stanowi doskonałą alternatywę dla programów typu **Autocad** czy **Archicad**, a jest jednocześnie zintegrowany z wieloma innymi programami specjalistycznymi firmy. Inne z prezentowanych programów to **Konstruktor**, **Rama3D**, **Allplan Architektura**, **Arcadia Termo**.

Studenci z kierunków budowlanych i instalacyjnych mogą w ramach programu **Partner-Student**, po zgłoszeniu się w firmie i bezpłatnym zarejestrowaniu, otrzymać bezpłatne licencje na cały pakiet oprogramowania oferowanego przez firmę **Intersoft**. Oprogramowanie jest w wersjach edukacyjnych, lecz są to wersje w pełni funkcjonalne.

W tym samym dniu firma również zorganizowała prezentację - szkolenie dla pracowników Wydziału, na którym przedstawiono i omówiono oprogramowanie do obliczeń konstrukcyjnych, przydatne w wielu aspektach pracy in-

żynierskiej oraz wykorzystywane do prac naukowych i w dydaktyce.

Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska na podstawie podpisanej umowy z firmą ma prawo do korzystania w pracowniach komputerowych z pełnych wersji oprogramowania firmy Intersoft.

Marek Dankowski

> Seminaria wydziałowe

6 maja odbyło się Seminarium Wydziałowe poświęcone praktycznemu wykorzystaniu systemu komputerowego CARD/1 w projektowaniu dróg oraz kanałów rurowych. Prelegentem był przedstawiciel firmy CardPol Pan Tomasz Przypaśniak.

Seminaria w Instytucie Inżynierii Środowiska

- > 06.05. - mgr Tomasz Warężak przedstawił temat *Hydrogeologiczne aspekty budowy roślinno-stawowych oczyszczalni ścieków*.
- > 21.05. - dr Monika Suchowska-Kisielewicz wygłosiła wykład na temat *Skład chemiczny odcieków z odpadów przed i po mechaniczno-biologicznym przetworzeniu*. Wystąpienie zorganizowane zostało w ramach „The Balic University Programme”

Marek Dankowski

> Koło Naukowe Historii Techniki rozpoczęło działalność

Decyzją JM Rektora, 13 maja 2009 roku do Rejestru Uczelnianych Organizacji Studenckich działających na Uniwersytecie Zielonogórskim zostało wpisane Koło Naukowe Historii Techniki. Inicjatorem powstania tego koła i jego opiekunem naukowym jest, piszący te słowa, dr inż. arch. Sławomir Łotysz, który stopień doktorski w dziedzinie historii techniki uzyskał w Instytucie Historii Nauki Polskiej Akademii Nauk w Warszawie w 2005 roku.

Jako dziedzina nauki, historia techniki wciąż w Polsce raczkuje. Na Zachodzie - przeciwnie. W Niemczech, Holandii, Finlandii czy Stanach Zjednoczonych Ameryki kierunek ten można studiować na wyższych uczelniach. Organizowane są warsztaty i szkoły letnie. Co roku odbywa się kilkanaście konferencji poświęconych tej dziedzinie. Oprócz profesorów i doświadczonych badaczy uczestniczą w nich młodzi ludzie z całego świata, bardzo rzadko z Polski.

Wśród historyków techniki spotkać można ludzi wywodzących się zarówno z kierunków historycznych i społecznych, jak również inżynierskich. Historia techniki to dziedzina interdyscyplinarna, nic dziwnego, że efekty takich studiów mogą być całkiem zaskakujące i fascynujące.

Nowe koło naukowe jest otwarte dla wszystkich studentów Uniwersytetu Zielonogórskiego. Równie gorąco zapraszamy tych, którzy studiują na kierunkach technicznych, a choć trochę interesują się historią, jak i tych, którzy studiują kierunki humanistyczne, a na co dzień korzystają z urządzeń technicznych. Zaraz, zaraz... czyżby chodziło o wszystkich studentów UZ?!

Choć od dnia zarejestrowania Koła Naukowego Historii Techniki upłynęło zaledwie kilka tygodni, mamy już pierw-

szy efekt jego działalności. W dniach 28-29 maja dwóch reprezentantów KNHT Uniwersytetu Zielonogórskiego uczestniczyło w VI Międzynarodowych Warsztatach Studentów w Dzierżoniowie. Imprezę organizuje co roku prof. Stanisław Januszewski z Politechniki Wrocławskiej. W ramach działalności tamtejszego Międzywydziałowego Studenckiego Koła Naukowego PWr „Ochrona zabytków techniki HP Nadbór” i założonej przez Profesora Fundacji Otwartego Muzeum Techniki, spotykają się młodzi ludzie z Polski, Niemiec, Holandii i Czech. W tym roku do Dzierżoniowa przyjechały ekipy z Krakowa, Łodzi i oczywiście studenci Profesora Januszewskiego z Wrocławia. Z gości zagranicznych było w tym roku trzech studentów z politechniki w Bordeaux. Francuzi prezentowali wizualizacje trójwymiarowych modeli maszyn parowych. Inni uczestnicy wygłaszali referaty dwojakiego rodzaju - były to zarówno prace z dziedziny rewitalizacji obiektów architektury obronnej i przemysłowej oparte na projektach semestralnych, jak i artykuły wykorzystujące literaturę patentową jako źródło informacji.

Obydwaj uczestnicy reprezentujący KNHT wygłosili swoje referaty w piątek. Opiekun koła, dr inż. arch. Sławomir Łotysz z Instytutu Budownictwa mówił o działalności pewnego amerykańskiego lotnika balonowego, założyciela pierwszej w dziejach powietrznej jednostki lotnictwa wojskowego. Artykuł zatytułowany po prostu *Thaddeus Sobieski Lowe* został już wydrukowany w wydawnictwie konferencyjnym *Technika w dziejach cywilizacji - z myślą o przyszłości*. Nie znalazł się tam niestety referat Jakuba Werkowskiego, studenta I roku budownictwa, a zarazem przewodniczącego KNHT. Artykuł pt.: *Kolej magnetyczna - pierwsze sto lat idei* zgłoszony został do programu konferencji już po druku wydawnictwa konferencyjnego, ale nic straconego! Znajdzie się w tomie przyszłorocznym. Jak zapewniali nas organizatorzy, referaty z Zielonej Góry zawsze są mile widziane w Dzierżoniowie. I właśnie uczestnictwo w Kole Naukowym Historii Techniki daje możliwość skorzystania z tego zaproszenia w przyszłym roku. Można tu liczyć i na merytoryczną pomoc w opracowaniu takiego referatu, i na finansowanie kosztów uczestnictwa.

Formuła spotkań Międzynarodowych Warsztatów Studentów obejmuje również wycieczki szlakiem zabytków techniki. W tym roku były to przede wszystkim działające zakłady: cukrownia „Świdnica”, fabryka liczników elek-

STUDENT I ROKU BUDOWNICTWA, JAKUB WERKOWSKI PRZEDSTAWIA SWÓJ REFERAT. STUDENCI Z FRANCJI, JAK NA PRYMUSÓW PRZYSTALO, SIEDZĄ W PIERWSZYM RZĘDZIE.

LOKOMOTYWA DIESLOWSKA LS-40 Z 1956 ROKU PRZEJAZD DŁUGĄ MŁODŹCĄ DZIĘKI WROCZNEJ PRACY STUDENTÓW PROFESORA STANISŁAWA JANUSZEW-SKIEGO.

trycznych „Pafal” i elektrownia wodna „Lubachów.” Niestety, deszcz uniemożliwił nam zaplanowaną na czwartkowe popołudnie wyprawę szlakiem budowy inżynieryjnych „Kolei Bystrzyckiej.”

W ramach warsztatów odbywają się też imprezy towarzyskie w stylu „piknik na szynach”. Chętni mogą pojeździć drewną, lokomotywą spalinową (to już w towarzystwie maszynisty), a w przerwach zjeść kielbasę z rożna.

Murowanym punktem działalności każdego koła naukowego są wycieczki. W planach mamy odwiedzić miejsc ważnych w historii techniki, przede wszystkim zabytkowe budowle inżynieryjne i zabytki architektury przemysłowej.

Czynna jest już strona internetowa nowego koła naukowego. Pod adresem www.knht.ib.uz.zgora.pl można znaleźć nasz statut, zapoznać się z planami na przyszłość i relacjami z dotychczasowej działalności. Jest tam także parę linków do ciekawych witryn związanych z historią techniki. Chętni mogą też zamówić subskrypcję rozsyłanego drogą e-mail biuletynu, w którym na bieżąco będziemy informować zainteresowanych o tym, co się u nas dzieje. Jeszcze bardziej chętnych i jeszcze bardziej zainteresowanych zapraszamy do sekcji pod wymownym tytułem „zapisz się!”.

Sławomir Łotysz

WYDZIAŁ MATEMATYKI, INFORMATYKI I EKONOMETRII

NASZ NOWY DOKTOR

Dr Tomasz Małolepszy urodził się w Sulęcinie, tam też ukończył Liceum Ogólnokształcące. W roku 1998 rozpoczął studia na (jeszcze wtedy) Politechnice Zielonogórskiej, kierunek matematyka. Po czwartym semestrze wybrał specjalność informatyka matematyczna. W czerwcu 2003 roku obronił pracę magisterską zatytułowaną *Metody badania stabilności schematów różnic skończonych*, pisaną pod kierunkiem prof. Wojciecha Okraśińskiego i ukończył studia z wynikiem bardzo dobry (średnia ocen ze studiów 5.0). W czasie studiów m.in. był stypendystą Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, wziął udział w XV Międzynarodowym Tygodniu Modelowania Matematycznego w Klagenfurcie oraz wygłosił pierwszy w historii wykład organizowany przez Koło Naukowe mUZg (notabene, wraz z żoną jest twórcą tego skrótu) zatytułowany *Pierwsza wśród doskonałych, czyli jak znaleźć przyjaciela wśród liczb*. W październiku 2003 roku został mianowany na stanowisko asystenta i rozpoczął pracę na Wydziale Matematyki, Informatyki i Ekonometrii UZ. Wraz z pracą dydaktyczną (m.in. opublikował skrypt *Metody badania stabilności schematów różnic skończonych dla jednowymiarowego równania przewodnictwa cieplnego*) kontynuował badania naukowe, skupiając się na badaniu tzw. rozwiązań wybuchających dla pewnej klasy nieliniowych równań

całkowych Volterry z jądrem typu splotowego. Osiągnięte na tym polu rezultaty (wspólnie z opiekunem naukowym, prof. Wojciechem Okraśińskim) zaowocowały jak dotąd dwoma artykułami opublikowanymi w czasopismach z tzw. listy filadelfijskiej oraz otwarciem i przeprowadzeniem przewodu doktorskiego, który został zamknięty 1 kwietnia br. publiczną obroną dysertacji *O nieprzedłużalności rozwiązań pewnej klasy nieliniowych równań całkowych typu Volterry*.

Dorota Krassowska

AKTUALNOŚCI

> 16 - 23 maja gościem Wydziału był znakomity matematyk i informatyk węgierski profesor Antal Járai (Eötvös Loránd University Budapest). Prof. Járai jest specjalistą w zakresie równań funkcyjnych, w szczególności uzyskał wiele cennych rezultatów poprawiających regularność rozwiązań badanych równań. Z kolei łącząc obie dyscypliny - matematykę i informatykę - jest „rekordzistą świata” w wyścigu ustalającym wielkie pary liczb pierwszych bliźniaczych.

> 3 czerwca odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. Macieja Niedzieli

Tytuł rozprawy: *Nietrywialne rozwiązania równań całkowych typu Volterry*

Promotorem był prof. Wojciech Okraśiński (Politechnika Wrocławska), recenzentami - prof. Ireneusz Kubiacyk (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza) oraz prof. Tadeusz Nadziejka (Uniwersytet Opolski).

> SEMINARIUM WYDZIAŁOWE

W ramach działalności seminarium, przy współpracy z Polskim Towarzystwem Matematycznym, zorganizowano następujące referaty:

- > 20 maja, *Twin prime records, computational number theory and high performance computing on the IBM Cell processor*, prof. dr. Antal Járai (Eötvös Loránd University Budapest)
- > 27 maja, *Permanent, doskonałe dopasowania i wielokrotna całka Wienera-Itô*, prof. dr hab. Jacek Wesolowski (Politechnika Warszawska)
- > 27 maja, *Centra zbiorów wypukłych*, mgr Joanna Śpitalniak (studia doktoranckie UZ)
- > 28 maja, *On a cancellation property of sigma-finite measures with applications to inverse problems for regular variation, linear filters, and stable processes*, prof. Jan Rosiński (University of Tennessee)
- > 3 czerwca, *Socjologia a matematyka*, prof. Tadeusz Krauze (Uniwersytet Hofstry, Nowy Jork)
- > 10 czerwca, *Teoria potencjału stabilnego ruchu Lévy'ego*, prof. Tomasz Byczkowski (Politechnika Wrocławska)

> XXVIII INTERNATIONAL SEMINAR ON STABILITY PROBLEMS FOR STOCHASTIC MODELS

Międzynarodowe konferencje z tego cyklu mają długą tradycję - zapoczątkowane zostały przez profesora V.M. Zolotariewa w roku 1974. Tematyka pierwszych konferencji była ściśle związana z zainteresowaniami inicjatora seminariów, tj. twierdzeniami granicznymi, metrykami probabilistycznymi, problemami związanymi ze stabilnością modeli probabilistycznych oraz rozkładami stabilnymi. Początkowo odbywały się bytym Związku Radzieckim, z czasem jednak spotkania nabrały charakteru spotkań międzynarodowych, w których zaczęli uczestniczyć członkowie probabiliści z całego świata. Konferencje z tego cyklu odbyły się również w Bułgarii, Hiszpanii, Izraelu, Łotwie, Polsce, Rumunii, Włoszech oraz na Węgrzech.

W tym roku konferencja odbyła się w Zakopanem w dniach 31 maja - 5 czerwca. Głównym organizatorem była profesor Jolanta Misiewicz z Wydziału Matematyki, Infor-

matyki i Ekonometrii Uniwersytetu Zielonogórskiego przy współpracy z profesorem Jackiem Wesolowskim z Wydziału Matematyki i Nauk Informacyjnych Politechniki Warszawskiej. Organizatorami instytucjonalnymi były Uniwersytet Zielonogórski, Międzynarodowe Centrum Matematyczne Stefana Banacha oraz Politechnika Warszawska. Udział w tegorocznej konferencji wzięło blisko 100 uczestników z 15 krajów świata (Australia, Belgia, Finlandia, Hiszpania, Irlandia, Izrael, Japonia, Litwa, Meksyk, Norwegia, Polska, Rosja, Szwajcaria, USA, Węgry). Przedstawione referaty dotyczyły stabilności i twierdzeń granicznych, asymptotyki procesów stochastycznych, rozkładów i procesów stabilnych, teorii kolejek i modelowania systemów komunikacyjnych, dyskretnych modeli probabilistycznych, uogólnionej stabilności i splotów uogólnionych oraz problemów statystyki matematycznej. Zaproszonymi gośćmi byli Tomasz Kozubowski, John Nolan, Jan Rosiński, Łukasz Stettner, Dominik Szynal, Shigeo Takenaka i Ryszard Zieliński.

Przy organizacji konferencji pomagali pracownicy Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii: Grzegorz Arkit, Jacek Bojarski, Marta Borowiecka-Olszewska, Grażyna Mazurkiewicz i Alina Szelecka.

Jolanta Misiewicz

> NASZ UDZIAŁ W FESTIWALU NAUKI

Wzorem lat ubiegłych, również i w tym roku, Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii w sposób widoczny zaznaczył swoją obecność podczas minionego Festiwalu Nauki. Na niedzielną część imprezy, która miała miejsce w centrum miasta, matematycy przygotowali trzy duże projekty adresowane do szerokiej grupy odbiorców, począwszy od najmłodszych przedszkolaków, poprzez uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, młodzież studencką i tę nieco starszą młodzież, aż po seniorów naszego grodu i regionu.

Z powodzeniem udało się zrealizować założenia i cele projektów, takie jak m.in. popularyzowanie matematyki wśród mieszkańców miasta oraz przekonanie ich, że matematyką można się także bawić. Młodzi pracownicy naszego wydziału wraz ze studentami pokazali, w jaki sposób problemy rozwiązywane w matematyce prowadzą do fascynujących gier, a z drugiej strony jak różnego rodzaju gry stają się motywacją do badania ciekawych zagadnień matematycznych. Znalazło się mnóstwo chętnych, którzy osobiście zmierzili się z różnymi grami, czemu towarzyszyło dużo dobrej zabawy i wiele fajnych emocji.

Nie mniejszym zainteresowaniem cieszyła się kolejna matematyczna propozycja, czyli pasjonująca wyprawa liczbowo-etnograficzna, podczas której uczestnicy zostali wprowadzeni w *Świat liczby malowanej czasem*. Przy okazji tej fascynującej wycieczki chętni brali udział w rozgrywkach cyfrowo-liczbowych, czyli rozmaitych konkursach, łamigłówkach, zagadkach i grach logicznych. Zwycięzcy wrócili do domów nie tylko z dobrymi wrażeniami, ale i z miłymi niespodziankami.

Trzeci niedzielny projekt naszego wydziału również przyciągnął wielu zainteresowanych, którzy chcieli poznać nietypowy, bo naukowy rodowód zielonogórskich matematyków. Okazało się, że w tej naukowej genealogii wykładowców Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii

pojawiały się nazwiska wielu wybitnych polskich jak i europejskich matematyków. Można wspomnieć takie postaci jak Hugo Steinhaus, Władysław Orlicz, Wacław Sierpiński, Mikołaj Kopernik, Carl Gauss, Jean-Baptist Fourier, Joseph Lagrange, Leonhard Euler, Johann i Jacob Bernoulli. Prezentowane drzewo genealogiczne zostało oparte na relacjach promotor - doktorant, zawiera ponad 260 osób, a jego korzenie sięgają XIV wieku.

Liczba mieszkańców, którzy odwiedzili w niedzielę nasz matematyczny zakątek na zielonogórskim deptaku, wskazuje, że przygotowane projekty pod kierownictwem pani dr Aleksandry Arkit, pani dr Krystyny Białek i pana mgr. Sebastiana Czerwińskiego, cieszyły się ogromnym zainteresowaniem wszystkich odbiorców.

Natomiast w drugim dniu Festiwalu Nauki tj. w poniedziałek 8 czerwca budynek naszego wydziału odwiedziła licznie młodzież szkolna. Na wszystkich gości czekały kolejne atrakcje i ciekawostki, w tym okazja by jeszcze raz pobawić się matematycznymi grami i wyruszyć z naszymi studentami na poszukiwanie cyfrowego Gralla, a także wysłuchać ciekawego wykładu pana dr. Bogdana Roszaka pt. „Pozytywne myślenie, różne źródła informacji, trochę obliczeń i można cieszyć się piękną przyrodą”.

Ponadto w poniedziałek odbyła się kolejna edycja Wielkiego Szlema Matematycznego, czyli turnieju międzyklasowego przeznaczonego dla uczniów III klas Gimnazjów i I klas Liceów Ogólnokształcących.

W tym roku w naszym programie poniedziałkowym znalazła się także propozycja dla osób, dla których być może doznania artystyczne były nie mniej ważne niż wrażenia matematyczne. Z myślą o takich uczniach studenci kierunku matematyka, wspierani przez studentów innych wydziałów, przygotowali warsztaty matematyczno-artystyczne, podczas których zaprezentowali zabawną inscenizację przekazującą jednak poważne treści matematyczne. Pomysłodawczynią i realizatorką całego przedsięwzięcia była pani dr Anna Laskowska.

Na koniec poniedziałkowej przygody z matematyką odbyło się uroczyste spotkanie podsumowujące XX Międzynarodowy Konkurs „Matematyka bez granic” w Regionie Lubusko-Zachodniopomorskim. Po wręczeniu nagród pan dr Jacek Bojarski wygłosił wykład „Jeżeli nie Nobel, to może Oscar?” na temat obecności matematyki w filmie.

Ewa Sylwestrzak

> DZIEŃ BEZ GRANIC na WMiE

Kolejny, długo oczekiwany piknik odbył się 6 maja br. na Wydziale Matematyki, Informatyki i Ekonometrii. Mimo obfitych opadów deszczu, frekwencja dopisała. Z powodu niesprzyjającej aury większość konkurencji odbyła się w budynku wydziału i w hali sportowej Uniwersytetu Zielonogórskiego. Kiedy wybiła godzina 11.00 główny organizator - Łukasz Krysiński, student V roku matematyki, uroczystie przywitał przybyłych gości. Pierwszą konkurencją, którą poprowadził Marcin Olech, student V roku informatyki i ekonometrii, były kalambury. W zmaganiach tych rywalizowały ze sobą trzy zespoły. Po raz kolejny drużyna złożona z pracowników wydziału okazała się najlepsza. W tym czasie na pobliskiej hali odbywały się konkurencje sportowe prowadzone przez Barbarę Kasperowicz z III roku informatyki i ekonometrii. Najwięcej emocji wzbudził mecz w koszykówkę: *pracownicy kontra studenci*.

Mimo zaciętej walki, w ostatnich minutach pracownicy zdeklasowali swoich rywali, wygrywając tym samym cały mecz. Oczywiście wśród konkurencji nie mogło zabraknąć rywalizacji o nagrodę dziekana i prodziekana, jednak największym powodzeniem cieszyło się karaoke. Była to wyśmienita okazja do zaprezentowania swoich umiejętności wokalnych. Podczas trwania całego pikniku Olga Tomys, studentka II roku matematyki, zapraszała uczestników do upieczenia na grillu przyniesionych ze sobą kiełbasek. W takiej właśnie wesołej atmosferze do historii przeszedł kolejny już **DZIEŃ BEZ GRANIC**.

Łukasz Krysiński

> WYSTAWA FOTOGRAFICZNA

W budynku Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii można obejrzeć wystawę fotograficzną *Taką Cię widzę, gdy na Ciebie patrzę*. Autorem prac jest Piotr „Kędzior” Gonia, student III roku kierunku matematyka.

> MATEMATYKA BEZ GRANIC

Mathématiques
sans Frontières
en Pologne

Międzynarodowy Konkurs „Mathématiques sans Frontières” (Matematyka bez Granic) po raz siódmy w Regionie Lubusko-Zachodniopomorskim.

Od dwudziestu lat w krajach Europy Zachodniej organizowany jest Międzynarodowy Konkurs Matematyczny „Mathématiques sans Frontières” (MK „MsF”). Pierwsza edycja tego konkursu została zorganizowana w roku 1989 przez grupę francuskich matematyków, przy wsparciu przez Akademię w Strasburgu.

Polska uczestniczy w Konkursie od 1993 roku. Konkurs bardzo szybko zyskał dużą popularność w krajach Europy Zachodniej. W ostatnich latach brała w nim udział młodzież z ponad 40 krajów świata, w tym uczniowie z krajów Unii Europejskiej oraz z krajów ubiegających się o przyjęcie do Unii, a także młodzież z USA, Meksyku i Kanady.

Od 2000 roku odbywa się międzynarodowe podsumowanie kolejnych edycji konkursu. W bieżącym roku takie podsumowanie odbyło się we Francji podczas Międzynarodowej Konferencji „Assemblée Internationale 2009 à Strasbourg” (28 - 31 maja 2009 roku). Organizatorem konferencji był Międzynarodowy Komitet Organizacyjny „Mathématiques sans Frontières” w Strasburgu..

„Assemblée Internationale 2009 à Strasbourg” była poświęcona podsumowaniu wyników XX edycji MK „MsF”, wymianie doświadczeń koordynatorów KKO MK „MsF” oraz popularyzowaniu matematyki wśród młodzieży szkolnej wszystkich typów szkół (publicznych i niepublicznych) w Europie Zachodniej.

W edycji (2008/2009) MK „MsF” („MbG”) uczestniczyło 167 919 uczniów z 6 314 klas. Największa liczba uczestników konkursu rekrutowała się z Francji (56550 uczniów z 2248 klas), na drugim miejscu pod względem liczby uczestników konkursu uplasowały się Włochy (40400 uc-

niów z 1491 klas), a na trzecim miejscu Polska (22 506 uczniów z 798 klas).

W bieżącym roku, Konkurs ten obchodzi swoje dwudziestolecie. W dwudziestu edycjach Konkursu uczestniczyło ponad 1 800 000 uczniów.

W 2004 roku ta sama ekipa organizacyjna (grupa francuskich matematyków) przy wsparciu Akademii w Strasburgu utworzyła Międzynarodowy Konkurs Matematyczny „Matematyka bez Granic” Junior (MK „MsF” Junior) skierowany do uczniów piątych i szóstych klas ze szkół podstawowych wszystkich typów (publicznych i niepublicznych). Konkurs ten z roku na rok wzbudza duże zainteresowanie wśród uczniów, nauczycieli matematyki i dyrektorów szkół.

W 2004 roku w konkursie uczestniczyło 2600 uczniów (106 klas). Po czterech latach liczba uczestników konkursu wzrosła do 4100 uczniów (165 klas).

Polska była reprezentowana w MK „MsF” Junior od 2006 roku (na zasadzie eksperymentu) przez uczniów z województwa dolnośląskiego. W bieżącej edycji tego Konkursu uczestniczyli po raz pierwszy uczniowie z lubuskich i mazowieckich szkół (pilotaż).

Patronat honorowy nad MK „MbG” w Polsce sprawuje Polskie Towarzystwo Matematyczne, które przy współpracy z MEN organizuje i propaguje idee tego konkursu w poszczególnych regionach kraju.

Koordinacja przebiegu MK „MsF” (Matematyka bez Granic) na terenie Polski odbywa się na poziomie Krajowego Komitetu Organizacyjnego Międzynarodowego Konkursu „Matematyka bez Granic” (KKO MK „MbG”) przy współpracy (w bieżącej edycji) z 12 Regionalnymi Komitetami Organizacyjnymi Międzynarodowego Konkursu „MBG” w Polsce (RKO MK „MBG”).

Działania KKO MK „MbG” z siedzibą (od dwóch lat) na WMIiE UZ wspierają: Ministerstwo Edukacji Narodowej, Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego, Dziekan Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii UZ.

W imieniu wszystkich wolontariuszy działających na rzecz MK „MbG” pragniemy serdecznie podziękować Rektorowi prof. Czesławowi Osękowskiemu oraz Dziekanowi Wydziału Matematyki Informatyki i Ekonometrii prof. Andrzejowi Cegielskiemu za zrozumienie i szerokie wsparcie naszych działań jako KKO MK „MbG”. Miło nam również zauważyć, że trud, jaki zdecydowaliśmy się podjąć został zauważony i doceniony nie tylko w kraju, ale i poza jego granicami.

„Matematyka Bez Granic” to bezpłatny konkurs międzyklasowy. Udział w tym konkursie zgłaszany jest w październiku przez całą klasę za zgodą nauczyciela matematyki i

dyrektora szkoły. Finał Konkursu odbywa się w tym samym dniu i o tej samej godzinie we wszystkich szkołach, do których uczęszczają klasy - uczestnicy konkursu. W trakcie finału uczniowie rozwiązują, w zależności od kategorii wiekowej, 10 lub 13 zadań, z czego pierwsze zadanie podane jest w językach obcych (angielskim, niemieckim, francuskim, włoskim i hiszpańskim). Należy przetłumaczyć treść zadania i zapisać rozwiązanie w jednym z podanych języków obcych. Na tych samych zasadach odbywa się konkurs „Matematyka Bez Granic” - Junior. W trakcie jego finału uczniowie rozwiązują, w zależności od kategorii wiekowej, 8 lub 9 zadań. Celem konkursu „Matematyka Bez Granic” jest zbliżenie między krajami i miastami Unii Europejskiej, szkołami publicznymi i niepublicznymi, matematyką i językami obcymi. Konkurs ten ma za zadanie zwiększenie zainteresowania matematyką poprzez pokazanie jej zastosowań w życiu codziennym. Pozwala on na wykorzystanie własnej inicjatywy w rozwiązywaniu zadań oraz na rozwijaniu twórczej aktywności uczniów. Ponadto wyrabia on umiejętność pracy w zespole i zachęca do nauki języków obcych. Daje on również możliwość sprawdzenia swojej wiedzy oraz porównanie jej z wiedzą swoich rówieśników z Europy oraz zachęca do pokonywania barier językowych w nawiązywaniu kontaktów z rówieśnikami z krajów Unii Europejskiej. W bieżącej XX edycji (2008/2009) MK „MBG” w Polsce, której finał odbył się 10 lutego 2009 roku w godzinach od 10:00 do 11:30 w szkołach objętych konkursem, uczestniczyło 798 klas (22 506 uczniów w tym 2 613 z Regionu Lubusko-Zachodniopomorskiego) z 365 szkół w tym (327 klas - 8 295 uczniów z 172 szkół gimnazjalnych i 471 klas - 14 211 uczniów z 193 szkół ponadgimnazjalnych). W edycji (2008/2009) MK „MBG” - Junior, którego finał odbył się 31 marca 2009 roku w godzinach od 10:00 do 10:50 w szkołach objętych konkursem, uczestniczyło 674 uczniów, 29 klas (w tym 16 klas szóstych i 18 klas piątych) z 10 szkół podstawowych z Zielonej Góry i Nowej Soli (pilotaż).

Uroczyste spotkanie podsumowujące wyniki finału XX edycji Międzynarodowego Konkursu „Matematyka bez Granic” w Regionie Lubusko-Zachodniopomorskim odbyło się 8 czerwca 2009 roku o godzinie 15⁰⁰ w auli Uniwersytetu Zielonogórskiego w Zielonej Górze przy ulicy Podgórznej 50) w ramach Festiwalu Nauki na Wydziale Matematyki, Informatyki i Ekonometrii UZ pod patronatem honorowym: Marszałka Województwa Lubuskiego, Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego, Starosty Powiatu Nowosolskiego, Prezydenta Miasta Gorzowa Wlkp., Prezydenta Miasta Koszalin, Prezydenta Miasta Świnoujście, Prezydenta Miasta Zielona Góra, Burmistrza Miasta Sulechów, Bur-

mistrza Miasta Świebodzin, Burmistrza Miasta Szprotawy, Burmistrza Miasta Żary, Lubuskiego Kuratora Oświaty, Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty, Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Na uroczyste spotkanie podsumowujące finał XX MK „MBG” przybyli zaproszeni goście, sympatycy konkursu, wszyscy laureaci i ich nauczyciele matematyki oraz dyrektorzy szkół. Gościliśmy laureatów - klasy ze szkół ponadgimnazjalnych: klasę Ib z I LO im. E. Dembowskiego w Zielonej Górze (1. miejsce w Polsce, nauczyciel matematyki - Zbigniew Griesse, dyrektor - Ewa Habich); klasę Ia ze Społecznego Liceum Ogólnokształcącego w Żarach (3. miejsce w Polsce, nauczyciel matematyki - Maria Paduszyńska, dyrektor - Witold Polakowski); klasę Ia, z LO im. K.K. Baczyńskiego w Nowej Soli (3. miejsce w Polsce, nauczyciel matematyki - Bolesław Białek, dyrektor - Wiesław Krukowski); klasę Ib z I Liceum Ogólnokształcącego w Gorzowie Wlkp. (18. miejsce w Polsce, nauczyciel matematyki - Robert Malenkowski, dyrektor - Ewa Szmit); klasę Im z II Liceum Ogólnokształcącego w Koszalinie (18. miejsce w Polsce, nauczyciel matematyki - Lucyna Niestuchowska, dyrektor - Wiktor Kamieniarz), jak również laureatów - klasy ze szkół gimnazjalnych: klasę 3 f z Gimnazjum nr 6 w Zielonej Górze (4. miejsce w Polsce, nauczyciel matematyki - Maria Pawelec, dyrektor - Jerzy Dalecki); klasę 3c z Gimnazjum nr 20 w Gorzowie Wlkp. (10. miejsce w Polsce, nauczyciel matematyki - Lucyna Bandur, dyrektor - Jerzy Koziura); klasę 3h z Publicznego Gimnazjum nr 1 w Świebodzinie (10. miejsce w Polsce, nauczyciel matematyki - Tomasz Szyłko, dyrektor - Ewa Chodkiewicz); klasę 3b z Gimnazjum nr 1 w Zielonej Górze (10. miejsce w Polsce, nauczyciel matematyki - Danuta Przybyszewska, dyrektor - Roman Łuczkiwicz); klasę 3a z Gimnazjum Publicznego nr 2 w Świnoujściu (13. miejsce w Polsce, nauczyciel matematyki - Sebastian Iwaniuk, dyrektor - Edyta Tomaszek); klasę 3d z Gimnazjum nr 1 w Szprotawie (13. miejsce w Polsce, nauczyciel matematyki - Bogumiła Habowska, dyrektor - Stefan Gólek); klasę 3a z Gimnazjum nr 3 w Sulechowie (13. miejsce w Polsce, nauczyciel matematyki - Iwona Kucharska, dyrektor - Roman Rakowski).

W kategorii szkół ponadgimnazjalnych w XX MK „MBG” uczestniczyło 471 klas w Polsce, w tym 44 klasy z Regionu Lubusko-Zachodniopomorskiego. W kategorii szkół gimnazjalnych w XX MK „MBG” uczestniczyło 327 klas w Polsce, w tym 57 klasy z Regionu Lubusko-Zachodniopomorskiego.

Swoją obecnością zaszczylicili organizatorów spotkania również wszyscy laureaci - klasy Międzynarodowego Konkursu „Matematyka bez Granic” - Junior i ich nauczyciele

matematyki oraz dyrektorzy szkół. Laureaci Konkursu Junior, to uczniowie z lubuskich szkół podstawowych: klasa 6e ze Szkoły Podstawowej nr 11 w Zielonej Górze (1. miejsce w regionie, nauczyciel matematyki - Lilia Filipiak, dyrektor - Lidia Dubniewska); klasa 6a ze Szkoły Podstawowej nr 14 w Zielonej Górze (2. miejsce w regionie, nauczyciel matematyki - Jolanta Owoc, dyrektor - Marek Olczyk); klasa 6e ze Szkoły Podstawowej nr 18 w Zielonej Górze (2. miejsce w regionie, nauczyciel matematyki - Jarosław Stankiewicz, dyrektor - Małgorzata Dmuch); klasa 6c ze Szkoły Podstawowej nr 11 w Zielonej Górze (3. miejsce w regionie, nauczyciel matematyki - Lilia Filipiak, dyrektor - Lidia Dubniewska); klasa 6a ze Szkoły Podstawowej nr 15 w Zielonej Górze (3. miejsce w regionie, nauczyciel matematyki - Ewa Chrystowicz, dyrektor - Bożena Szymańska) oraz uczniowie klas piątych szkół podstawowych: klasa 5c ze Szkoły Podstawowej nr 15 w Zielonej Górze (1. miejsce w regionie, nauczyciel matematyki - Izabela Chmielewska, dyrektor - Bożena Szymańska); klasa 5e ze Szkoły Podstawowej nr 18 w Zielonej Górze (2. miejsce w regionie, nauczyciel matematyki - Alina Smreda, dyrektor - Małgorzata Dmuch) oraz klasa 5a z Publicznej Szkoły Podstawowej nr 6 w Nowej Soli (3. miejsce w regionie, nauczyciel matematyki - Zdzisława Mazurek, dyrektor - Artur Mielczarek).

Pula nagród (dla 20 nagrodzonych klas) wynosiła blisko 45 000 zł dzięki szczodrości fundatorów: Marszałka Województwa Lubuskiego Marcina Jabłońskiego; Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego Władysława Husejko; Prezydenta Miasta Gorzów Wlkp. Tadeusza Jędrzejczaka; Prezydenta Miasta Koszalin Mirosława Mikietyńskiego; Prezydenta Miasta Świnoujście Janusza Żmurkiewicza; Prezydenta Miasta Zielona Góra Janusza Krzysztofa Kubickiego; Starosty Powiatu Nowosolskiego Małgorzaty Lachowicz-Murawskiej; Burmistrza Miasta Sulechów Ignacego Odważnego; Burmistrza Miasta Świebodzin Dariusza Beki-

szą; Burmistrza Miasta Szprotawa Franciszka Sitko; Burmistrza Miasta Żary Romana Pogorzela; Lubuskiego Kuratora Oświaty Romana Spondeja; Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty Artura Gałęskiego; Dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Metodycznego w Gorzowie Wlkp. Jerzego Kaliszana; Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego Jego Magnificencji prof. Czesława Osękowskiego; Dziekana WMLiE UZ dr hab. Andrzeja Cegielskiego, prof. UZ; Prezesa Oddziału Zielonogórskiego Polskiego Towarzystwa Matematycznego dr hab. Krzysztofa Przestawskiego, prof. UZ; Dyrektora INSTAL-PLASTU w Zielonej Górze Janusza Głowackiego; Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych Leszka Banacha; Karla Chretien z „Mathematiques sans Frontieres” (France) sector de MULHOUSE; Macieja Czekalskiego ze Studia Reklamowego w Sulechowie i Marcina Aleksandrowicza ze Sound Vision w Zielonej Górze.

Dzięki mądrym i serdecznym życzeniom poszczególnych fundatorów, składanym młodzieży w trakcie wręczania nagród, laureaci zostali w należyty sposób uhonorowani.

Uwieńczeniem uroczystości był wykład wygłoszony przez dr Jacka Bojarskiego pt: „Jeżeli nie Nobel, to może Oscar?”.

W imieniu Zarządu Oddziału Zielonogórskiego Polskiego Towarzystwa Matematycznego i Regionalnego Komitetu Organizacyjnego MK „MbG” serdecznie dziękujemy wszystkim sympatykom konkursu za życzliwość i docenienie znaczącej roli matematyki w edukacji młodzieży oraz ufundowanie atrakcyjnych nagród dla laureatów MK „MbG” w Regionie Lubusko-Zachodniopomorskim.

Informacje na temat Konkursu można znaleźć na stronie: <http://www.mbg.uz.zgora.pl>.

Organizatorzy spotkania: Aleksandra Arkit, Krystyna Białek, Robert Dylewski

Krystyna Białek

> WYDZIAŁ MECHANICZNY

> Zjazd na byle czym

12 maja 2009 roku Koło Naukowe 3P działające w Zakładzie Projektowania i Konstrukcji Maszyn zorganizowało imprezę bachanaliową *Zjazd na Byle Czym*. W tym dniu ulica Prof. Z. Szafrana zappełniła się oryginalnymi pojazdami, wymyślonymi i stworzonymi przez studentów oraz młodzież ze szkół średnich. Pomysłodawcą zorganizowania imprezy był dr inż. Roman Sobczak, natomiast koordynacją prac zajęli się dr inż. Tomasz Belica oraz Szymon Jurczyn. Projekt udało się zrealizować dzięki zaangażowaniu wszystkich studentów KN 3P. Celem projektu, oprócz dobrej zabawy, była promocja Wydziału Mechanicznego i Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz praktyczna nauka studentów radzenia sobie z postawionymi problemami. Przygotowania do imprezy trwały dwa miesiące. Można tutaj wyróżnić prace związane z poszukiwaniem sponsorów, promocją imprezy

i Wydziału Mechanicznego w okolicznych szkołach średnich, dodatkowymi imprezami towarzyszącymi oraz całą organizacją. Ilość kibiców i zespołów biorących udział w Zjeździe nawet nas organizatorów pozytywnie zaskoczyła, nie mówiąc już nawet o pomysłowości uczestników. Mogliśmy zobaczyć samolot odrzutowy, czołgi, bolid formuły 1, beczkowiec, akademik i wiele innych zadziwiająco ciekawych konstrukcji. Relacje z tego wydarzenia, które pojawiły się w wielu mediach, utwierdziły nas w przekonaniu że trud który włożyliśmy w przygotowanie imprezy zdecydowanie się opłacił. Mamy również nadzieję że ta impreza stanie się cykliczną i w przyszłym roku spotkamy się ponownie.

Chcieliśmy podziękować Parlamentowi Studenckiemu za wsparcie finansowe umożliwiające zorganizowanie imprezy, wszystkim uczestnikom, Ochotniczej Straży Pożarnej z Przylepu za zorganizowanie pokazu ratownictwa drogowego, Panu R. Espenschiedowi za wypożyczenie stomy, umożliwiającej zabezpieczenie trasy, oraz wszystkim osobom i firmom mającym swój wkład w organizację ZnBC. Jednocześnie chcieliśmy przeprosić za wszelkie niedogodności wynikające z wyłączenia ulicy z ruchu. Więcej informacji o imprezie oraz działalności KN znajdziecie Państwo na naszej stronie internetowej www.kolo3p.pl.

T.B.

> Naukowcy i pacjenci razem w walce z rakiem

18-23 kwietnia 2009 r. prof. Elżbieta Krasicka-Cydzik, kierownik Zakładu Bioinżynierii Uniwersytetu Zielonogórskiego, uczestniczyła w 100 Dorocznej Konferencji Amerykańskiego Stowarzyszenia Badań nad Rakiem (American Association of Cancer Research - AACR) odbywającej się w tym roku w Denver (Colorado). Podczas konferencji ponad 17000 jej uczestników prezentowało najnowsze osiągnięcia medycyny i techniki w walce z nowotworami, oraz technologie, które wspomagać będą lekarzy i kliniki w ciągu najbliższych miesięcy oraz lat. Prof. Krasicka-Cydzik była zaproszonym przez stronę amerykańską członkiem 50 osobowej grupy na-

ukowców-pacjentów z całego świata (tylko 4 osoby z Europy). Program Scientist-Survivor jest integralną częścią dorocznych konferencji i ma na celu przybliżenie osiągnięć nauki osobom niosącym pomoc innym pacjentom, przekazanie własnych spostrzeżeń na temat choroby grupie lekarzy-naukowców i wymianę doświadczeń z działania stowarzyszeń wspierających pacjentów. Dzięki osobistemu zaangażowaniu prof. Anny Barker, dyrektora National Cancer Institute (USA), poza programem głównej konferencji, grupie tej przedstawiono dodatkowy cykl niezwykle interesujących seminariów prowadzonych między innymi np. przez prof. Taylora, Prezydenta AACR, prof. Horwitz wynalazcę Taxolu, czy prof. Holland pionierkę psychonekologii. Bardzo inspirujące były dyskusje z innymi członkami grupy oraz wzajemna wymiana doświadczeń. Bogaty materiał konferencyjny prof. Krasicka-Cydzik wykorzysta w dalszych działaniach naukowych, między innymi w Centrum Innowacji „Technologie dla zdrowia” Uniwersytetu Zielonogórskiego, a w najbliższej przyszłości planowane jest także spotkanie z bardzo aktywną grupą Zielonogórskiego Stowarzyszenia Amazonek.

Elżbieta Krasicka-Cydzik

> **Seminarium naukowe na Inżynierii Biomedycznej - 'Usługi telemedyczne'**

6.05.2009 odbyło się kolejne seminarium naukowe kierunku inżynieria biomedyczna. Wykład pt. *Usługi telemedyczne* przedstawił prof. Wiesław Miczulski, pracownik Zakładu Metrologii Elektrycznej na wydziale WEIT UZ.

Wykład rozpoczął się od podania powodów, dlaczego telemedycyna, składająca się z 4 podobszarów: telekomunikacji, informatyki, elektroniki oraz pomiarów i sterowania, jest tak ważnym kierunkiem rozwoju. Główną zaletą jest możliwość funkcjonowania osób chorych w domu. Innym walorem jest elektroniczna karta zdrowia, która umożliwia wyeliminowanie pokrywających się danych oraz ciągły do niej dostęp. W dalszej części wykładu przedstawione zostały przyczyny rozwoju telemedycyny (jak np. rozwój informatyki, czy powszechność komputerów), rodzaje usług telemedycznych (*real-time*, czyli na bieżąco oraz *store-and-forward*, czyli gromadź i wysyłaj), medyczne systemy informacyjne (np. systemy wspomagające podejmowanie decyzji), istniejące portale medyczne. Zwrócono uwagę na zagadnienie teleedukacji (w tym kształcenie na odległość, multimedia), wideokonferencji opartych na systemach transmisji wizyjnej oraz problem zdalnego monitorowania funkcji życiowych. Korzyści płynące z wdrożeń rozwiązań telemedycznych to przede wszystkim oszczędności finansowe, ale jak podkreślił prof. W. Miczulski, jest to inwestowanie długoterminowe, w którym korzyści widzimy dopiero po kilku latach od wdrożenia nowego rozwiązania. Wykład zakończył się podsumowaniem w postaci 4 zalet: telemedycyna oferuje bezpieczeństwo, wyższą jakość leczenia, niższe koszty oraz większą dostępność do lekarzy specjalistów.

Jest też niestety i gorzkie oblicze - do tak nowoczesnych wdrożeń potrzebne są nie tylko chętne jednostki medyczne, ale zorganizowana strategia władz lokalnych, czego niestety brak.

> **Inżynieria Biomedyczna: wyjazdowe seminarium naukowe w Lubiatowie**

W dniach 15-17 maja 2009 roku, w Lubiatowie, zorganizowane zostało I Plenerowe Seminarium Bioinżynierii pt. *Krok w przyszłość*, w której udział wzięli wykładowcy oraz studenci I i II roku inżynierii biomedycznej. Podczas dwóch sesji zarówno studenci jak i pracownicy Zakładu Bioinżynierii wymieniali się własnymi poglądami na temat

kierunku studiów, prezentowali własne badania naukowe i ustalali program działań na najbliższy okres. Pierwszą, owocną w wiele pomysłów i spostrzeżeń, dyskusję rozpoczęła **prof. Elżbieta Krasicka-Cydzik**.

Po tej części sesję dydaktyczną rozpoczęła również Pani Profesor swoim wystąpieniem na temat *Czy tytan może być tańszy?*. Omawiając wiele metod wytwarzania, procesów produkcji, czynników ekonomicznych wprowadziła wszystkich uczestników w nową erę tytanu.

Następnie swoje badania naukowe prezentowały studentki drugiego roku inżynierii biomedycznej: **Magdalena Kokoszka** - *Mutacje sprzężone wśród inhibitorów proteiny typu Kunitza i Kazala* charakteryzując jeden z algorytmów stosowanych przy wykrywaniu mutacji genowych oraz **Jowita Łoń** prezentując znaczenie biosensorów w ochronie środowiska. Swoim doświadczeniem zdobytym na Uniwersytecie w Erlangen podczas wymiany w ramach programu Erasmus podzieliła się ze wszystkimi **Agnieszka Kaczmarek**. Sesję zakończyło wystąpienie opiekuna Koła Naukowego „Biomeduz”, **dr inż. Tomasz Klekiel**, który z olbrzymim zaangażowaniem opowiadał o sztucznym życiu.

Po jakże udanych, ale i wyczerpujących sesjach wszyscy uczestnicy wyjazdu wspólnie zgromadzili się wokół ogniska. Śpiewy, tańce, pokazy zdjęć okazały się kolejną, równie ważną, korzyścią seminarium - integracja zarówno studentów jak i wykładowców.

>

* * *

Miło nam donieść, że dr inż. Władysław PAPACZ z Wydziału Mechanicznego został zaproszony do udziału w sesji plenarnej międzynarodowej konferencji *The European Biomethane Fuel Conference* dotyczącej opracowania scenariusza rozwoju biogazu jako paliwa silnikowego w Europie i regionie Lubuskim. Tym samym został doceniony jego wkład w prace międzynarodowego zespołu badawczego. Od trzech lat Zakład Pojazdów Wydziału Mechanicznego uczestniczy w projekcie „Biogasmax” którego celem jest prowadzenie badań umożliwiających wykorzystanie biometanu powstającego podczas beztlenowej fermentacji odpadów organicznych do zasilania silników pojazdów. Prace Pana dr inż. W. Papacza dotyczą analiz efektów ekologicznych i ekonomicznych które

powstaną w wyniku zamiany tradycyjnego paliwa stosowanego do napędu autobusów miejskich na biometan. W projekcie uczestniczy 26 partnerów z całej Europy.

Inicjatywy międzynarodowej współpracy są szczególnie cenne dla naszej uczelni i wydziału. Mijamy nadzieję, że zapoczątkowana współpraca rozwinie się i doprowadzi do powstania na Wydziale Mechanicznym krajowego centrum doświadczalnego, zajmującego się wdrażaniem biometanu jako paliwa silnikowego. Dr inż. Władysław Papacz powiedział, że powołanie takiego centrum na Wydziale Mechanicznym jest jego priorytetowym celem. Czas pokaże czy ta inicjatywa się powiedzie.

Zapraszamy do odwiedzenia oficjalnej strony projektu:
<http://www.biogasmx.eu>

T. B.

PARTNERZY BIOGASMAXU

> WYDZIAŁ NAUK BIOLOGICZNYCH

> WARSZTATY SKNCh WNB UZ - Jezioro Ślawskie '09

23 i 24 maja 2009 roku w ośrodku Uniwersytetu Zielonogórskiego w Lubiatowie odbyły się I WARSZTATY SKNCh WNB UZ - Jezioro Ślawskie '09: *Wpływ zakwitów sinicowych na jakość wód*. Organizatorem warsztatów było Studenckie Koło Naukowe Chemików (SKNCh) działające na Wydziale Nauk Biologicznych. Organizacja seminarium to pierwszy w historii Koła projekt, bowiem SKNCh rozpoczęło swoją działalność w październiku ubiegłego roku.

Tematyka i forma seminarium stanowiła podsumowanie przygotowania członków SKNCh do podjęcia badań nad zastosowaniem niestandardowych metod analitycznych (chromatografia cieczowa, spektrofлуorymetria) w ocenie jakości wód. Członkowie SKNCh przygotowują projekt badawczy dla realizacji którego, będą zabiegać o środki finansowe.

Pierwszy dzień warsztatów miał formę seminaryjną. Zostały zaprezentowane cztery referaty w których trzech autorami byli studenci. Dr Jerzy Tonder przedstawił: *Program ochrony i rekultywacji Jeziora Ślawskiego, charakterystyki sinic* w swojej prezentacji dokonały pp. Bankiewicz i Wypasek (II OS),

Weronika Krawczyk (III OS) omówiła zastosowanie techniki HPLC w zagadnieniach analitycznych, a Grzegorz Krawczyk (II OS) omówił podstawy spektrofлуorymetrii w aspekcie planowanej analityki sinic. Opiekę merytoryczną nad tą częścią Warsztatów sprawowali: prof. Michał Stosik, prof. Jacek J. Koziół, dr Agnieszka Mironczyk oraz dr Jerzy Tonder.

Tego samego dnia, w godzinach popołudniowych, uczestnicy Warsztatów wzięli udział w zwiedzaniu i prezentacji badań Stacji Hydrologicznej Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej im. prof. Zbigniewa Paślawskiego w Radziniu k/Ślawy. Szczególne zainteresowanie towarzyszyło analizie wód Jeziora Ślawskiego.

Drugi dzień Warsztatów to dyskusja nad strategią i harmonogramem badań zakwitów sinicowych w okresie ich wegetacji oraz przyjęcie ramowego planu działalności SKNCh w następnym roku akademickim.

Program Warsztatów zamknęła eksploracja wód Jeziora Ślawskiego pod kątem lokalizacji miejsc poboru prób od badań analitycznych.

Jacek J. Koziół

European Committee
for Home-based Priority
Action for the Child
and the Family
EUROCEF - Strasbourg

www.atd.org.pl

> WYDZIAŁ PEDAGOGIKI, SOCJOLOGII I NAUK O ZDROWIU

> Kreatywność i Innowacje, czyli pierwsze spotkanie studentów w polskiej stolicy. 19-20 maja, 2009

W Warszawie odbyło się pierwsze spotkanie dla polskich studentów w ramach międzynarodowego programu: **Innowacje Społeczno - Wychowawcze we Wspieraniu Rodzicielstwa i Walce z Wykluczeniem**. Jest to projekt, który łączy ludzi na różnym poziomie kształcenia uniwersyteckiego i doświadczenia zawodowego. To połączenie sił studentów z Polski, Francji, Niemiec i Belgii. W stolicy oprócz nas pojawili się studenci z Kielc, Torunia oraz Warszawy. My, zielonogórzanie, znaleźliśmy się tam dzięki pomocy i wsparciu dr Grażyny Gajewskiej z Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu, Zakładu Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej w Zielonej Górze.

Spotkaniu przewodniczył Pierre Klein z ruchu ATD Czwarty Świat. Człowiek niezwykle uprzejmy, wesoły i w pełni oddany temu co robi. Byli także obecni: Masha Join - Lambert, która należy do Stowarzyszenia Haus Neudorf w Brandenburgii, Florian Carravata z Instytutu ATD we Francji, Joanna Staręga-Piasek - dyrektor Instytutu Rozwoju Służb Społecznych, Barbara Orzełowska z Eurocefu, a także wolontariusze ATD. Odwiedziła nas również pani Maria Kolankiewicz.

Spotkanie rozpoczęło się od wzajemnego zapoznania się wszystkich uczestników. W tym celu zostały przeprowadzone zabawy integracyjne, przy których było

wiele radości. Między pracą umysłową był również czas na wypicie wspólnej kawy, co również sprzyjało integracji, a także rozluźnianiu atmosfery, która na początku była dość napięta.

Kolejnym punktem spotkania było przedstawienie przez panią Mascha Join - Lambert celów podjęcia programu. Mianowicie stworzono go po to, żeby:

- 1) **stać się partnerami jako obywatele** - nacisk położony na partnerskie relacje pomiędzy pracownikami socjalnymi, pedagogami a całym społeczeństwem.
- 2) **odnaleźć samych siebie** - wielkie wyzwania, które nas czekają będą wyzwały pytania: kim jesteśmy? i co robimy? W naszej pracy będziemy spotykać się z różnymi problemami, które będą przypominały nam problemy w naszych własnych rodzinach. Dlatego należy umiejętnie wykorzystać te nasze osobiste doświadczenia po to, aby lepiej słuchać i rozumieć ludzi.
- 3) **podtrzymać ideały praw człowieka** - praca społeczna to kwestia posiadania ideałów praw człowieka, o których nie należy zapominać. Musimy pamiętać o sytuacjach, w których bardzo często spotkamy się z rozczarowaniem i niesprawiedliwością. Ważne są osobiste doświadczenia wspomniane w punkcie drugim, z których trzeba stworzyć praktyczne, konstruktywne metody działania.
- 4) **stresy codziennego życia nie były wymówką, żeby nic nie robić** - chodzi tutaj o pokłady sił, które tkwią w człowieku. Na naszej drodze często będziemy spotykać przeszkody i ważne jest, aby się im nie poddać. Należy stawiać opór sytuacjom i budować pewność siebie.
- 5) **współpracować i stworzyć sieć wzajemnego zachęcania się do działania** - kontakt i współdziałanie z innymi ludźmi to podstawa. Świadomość tego, że możemy liczyć na siebie i wymieniać się doświadczeniami.

Podkreśliła także, że tym czego nie możemy utracić w naszej pracy jest entuzjazm i współczucie.

Po przerwie nadszedł czas na tzw. „burzę mózgów”, czyli wspólnymi siłami określaliśmy, z czym

kojarzą nam się pojęcia: innowacja i walka z ubóstwem, w celu wypracowania konkretnych działań. Jak wiadomo rok 2010 będzie Europejskim Rokiem Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym. W związku z tym zostały wyróżnione do zrealizowania cele. Na poziomie UE są nimi:

- > Uznanie praw człowieka - uznanie podstawowego prawa osób dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym do godnego życia i do pełnego uczestnictwa w życiu społeczeństwa.
- > Wspólna odpowiedzialność i uczestnictwo - konsultowanie tego, co robi się na rzecz osób biednych.
- > Spójność - uświadomienie sobie korzyści płynących dla całego społeczeństwa z pomocy biednym.
- > Zaangażowanie i konkretne działania - podkreślenie silnego zaangażowania politycznego UE i państw członkowskich na rzecz wywarcia decydującego wpływu na likwidację ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz propagowania tego zaangażowania i działań na wszystkich szczeblach sprawowania władzy.

Działania, jakie należy podjąć na poziomie narodowym, to przede wszystkim:

- > Kraj ma wybrać osoby, które będą odpowiedzialne za rok 2010.
- > Należy stworzyć strategię działania (Ministerstwo pracy i Polityki Społecznej).
- > Główne priorytety to pomoc dzieciom i osobom starszym.

Kolejnym punktem było przedstawienie przez wolontariuszki ATD projektu „Bądźmy tym pokoleniem, które położy kres nędzy w Europie i na całym świecie”. Program ten jest przeznaczony dla pokolenia między 20 a 30 rokiem życia. Zamierzeniem jego jest, aby dorastająca młodzież wyszła na spotkanie dzieci (wolontariat, biblioteki uliczne). W trzech grupach pracowaliśmy nad konkretnymi działaniami, które mogłyby posłużyć do walki z ubóstwem. Na koniec obejrzelśmy bardzo ciekawy film pt.: *50 lat walki z nędzą*, który przedsta-

wiał historię powstania ATD i założyciela tego stowarzyszenia Ojca Józefa Wrześińskiego.

Po dniu pełnym wrażeń i ciężkiej pracy, nadszedł czas na odpoczynek. Każdy z nas spał u warszawskich studentów, którzy zaproponowali swoją gościnę. Wieczorem wspólnie wybraliśmy się na spacer po Warszawie. Mimo zmęczenia, które zaczęło nam doskwierać nie odmówiliśmy sobie przechadzki po starym mieście.

Następnego dnia pracę zaczęliśmy od wypisania osób, które naszym zdaniem wprowadziły innowacje w nasze życie, wśród nich byli m.in. Jan Paweł II, Marek Kotański, czy Ghandi, ale także Jarosław Przeperski, Jurek Owsiak czy Walt Disney.

Po tym zadaniu odbyło się spotkanie z panią Joanną Starą - Piasek, która w swoim wystąpieniu zwróciła uwagę na trzy istotne poziomy wprowadzenia innowacji. Po pierwsze - państwo jako całość, po drugie - różne grupy społeczne i zawodowe i po trzecie - człowiek, czyli ja sam.

W dalszej części były przedstawiane przykłady współczesnych polskich innowacji. Jako pierwszy wystąpił Tomasz Zdrojewski, należący do Grupy Pedagogiki i Animacji Społecznej Praga Północ (www.gpas.org.pl). Opowiadał on o działalności pedagoga ulicy, którego głównym zadaniem jest wchodzenie w środowisko dzieci ubogich i wyprowadzanie ich do społeczeństwa. Praca pedagoga ulicy polega na możliwie częstej obecności w danym środowisku, zabawa z dziećmi, mediacja z rodziną dziecka, uczenie umiejętności życia w społeczeństwie poprzez wyjścia do kina, teatru itp.

Kolejnym przykładem innowacji była Konferencja Grupy Rodzinnej, o której opowiedziała Angelika Bartkowiak z Fundacji Nadzieja Dla Rodzin działającej w Toruniu (www.kgr.org.pl). KGR jest to spotkanie jak największej liczby członków rodziny, która spotyka się po to, aby we własnym gronie podjąć próbę rozwiązania problemu jaki się w niej pojawił. Głównym celem KGR jest stworzenie planu, który ma doprowadzić do rozwiązania problemu. Organizacja spotkania jest wspierana przez koordynatora, który nie jest powiązany z

rodziną zawodowo i prywatnie. Jego zadaniem jest pomoc rodzinie, ale tylko i wyłącznie w sytuacjach, kiedy rodzina nie jest w stanie samodzielnie poradzić sobie w danej sytuacji. Koordynator musi przyjąć postawę służby wobec rodziny i jednocześnie pozwolić jej na jak najbardziej samodzielne działanie.

Trzecim przykładem był Ośrodek Wsparcia Rodziny w Warszawie (www.reintegracja.pl). O jego działalności i zadaniach opowiedziała pani Maria Dymek. W skład Ośrodka wchodzi Dom Dziecka i Ośrodek Reintegracji Rodziny. Główną istotą jest zrealizowanie rocznego programu powrotu dziecka do rodziny. Składa się on z 6 punktów:

- 1) Rozmowa z rodzicami na temat tego, czym są zmiany.
- 2) Zbadanie historii rodziny i stworzenie genogramu rodziny.
- 3) Opracowanie planu dotyczącego zmiany siebie.
- 4) Realizacja planu.
- 5) Rozwijanie u rodziców umiejętności społecznych i wychowawczych.
- 6) Wspólny wyjazd rodziców i dzieci.

W tym celu Ośrodek prowadzi następujące działania:

- a) Psychoedukacja i szkolenia w zakresie pracy z rodziną.
- b) Psychoedukacja dla rodziców i wychowawców w zakresie rozwoju dziecka i trudności wychowawczych.
- c) Warsztaty Rozwoju Osobistego.
- d) Konsultacje i Superwizje pracy z rodziną.
- e) Wyjazdy terapeutyczne dla rodziców z dziećmi.
- f) Mediacje rodzinne.
- g) Konsultacje i poradnictwo psychologiczne.
- h) Terapia rodzinna.

To byłoby wszystko - w skróconej wersji tego, co działo się na pierwszym spotkaniu w ramach projektu. Kolejne odbędą się na początku października również w Warszawie. Następne odbędą się w Poczdamie w Niemczech oraz Nanterre we Francji. Mamy nadzieję, że ta współpraca przyniesie owocne skutki i przyczyni się do zmniejszenia ubóstwa w naszym kraju. Wszystko przed nami!

Sylvia Bartczak

(Wraz ze mną byli tam obecni: Anita Dudek, Klaudia Felińska, Rafał Gałka z OiPNS)

> IV edycja Programu Profilaktycznego „Słoneczniej”

Po raz czwarty zrealizowano z inicjatywy Prof. Grażyny Miłkowskiej - Kierownika Zakładu Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej - **Program Profilaktyczny Słoneczniej** adresowany do młodzieży szkół gimnazjalnych, jej rodziców i nauczycieli. Do inicjatywy również dołączyły: Komenda Miejska Policji, Fundacja „Bezpieczne Miasto”, Urząd Miasta w Zielonej Górze oraz gimnazja zielonogórskie.

Cele programu profilaktycznego *Słoneczniej* obejmują:

- > tworzenie środowiskowego programu profilaktyki w zakresie przeciwdziałania zachowaniom agresywnym młodzieży i innym formom patologii społecznej w okresie dorastania,

- > podnoszenie wiedzy i kompetencji nauczycieli, uczniów, rodziców oraz studentów w zakresie przeciwdziałania podejmowaniu czynników ryzyka przez młodzież w okresie dorastania,

- > wskazanie szkołom możliwości korzystania z zasobów uczelni (ludzkich i programowych) w opracowaniu i realizowaniu programów profilaktycznych,

- > włączanie pracowników i studentów Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Zielonogórskiego w tworzenie środowiskowego systemu profilaktycznego,

- > rozwijanie współpracy między Władzami Miasta, Policją, szkołami gimnazjalnymi a Uniwersytetem; podejmowanie wspólnych działań na rzecz zapobiegania niedostosowaniu społecznemu młodzieży (szczególnie zachowaniom agresywnym),

- > wskazanie szkołom propozycji działań wzbogacających szkolne programy profilaktyki,

- > integracja środowiska lokalnego na rzecz zapobiegania agresji,

- > wyłanianie liderów środowiskowych do pracy nad przeciwdziałaniem agresji,

- > wdrażanie studentów do podejmowania działalności profilaktycznej w środowisku lokalnym.

W poprzednich latach (2006-2008) w ramach programu przeprowadzono szereg działań: zrealizowano warsztaty dla młodzieży dotyczące kształcenia umiejętności psychospołecznych, zaproponowano wykłady dla nauczycieli i rodziców skoncentrowane na przeciwdziałaniu problemom wychowawczym oraz zaburzeniom zachowania - na które zaproszono specjalistów z zakresu profilaktyki - Prof. dr hab. Joannę Danilewską, Joannę Szymańską, Bożenę Gwizdek oraz Teresę Soltys. Wykłady były również realizowane przez pracowników Uniwersytetu Zielonogórskiego. W ramach współpracy z Gazetą Lubuską ukazywały się cotygodniowe artykuły prasowe - dotyczące problematyki wychowawczej i profilaktycznej, przygotowane przez pracowników Zakładu Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej.

Od ubiegłego roku zmieniono konwencję programu - włączając w jego organizację poszczególne gimnazja, co spowodowało większą aktywizację i integrację nauczycieli, uczniów oraz przedstawicieli różnych instytucji w Zielonej Górze.

Tegoroczna IV edycja Programu Profilaktycznego „Słoneczniej” objęła comiesięczne wykłady dla mieszkańców Zielonej Góry - rodziców młodzieży w okresie adolescencji, a tematyka wykładów związana była z problemami wieku dorastania, czynnikami ryzyka, uwarunkowaniami agresji nastolatków, sposobami rozpoznawania zaburzeń w zachowaniu młodzieży, pomocy dziecku i rodzinie. Wykłady odbyły się w ramach corocznej **Akademii dla rodziców** prowadzonej przez prof. Grażynę Miłkowską (dodatkowo - konsultacje dla rodziców w ramach punktu konsultacyjnego).

Zostały również przeprowadzone przez studentów Opieki i Profilaktyki Niedostosowania Społecznego - zajęcia warsztatowe w gimnazjach, poświęcone kształceniu umiejętności gimnazjalistów w zakresie: radzenia sobie z własną agresją, rozpoznawania zachowań agresywnych oraz kształcenia umiejętności intrapersonalnych i interpersonalnych.

Nową inicjatywą było przeprowadzenie przez Andrzeja Kołodziejczyka (trenera Polskiego Towarzystwa Psychologicznego) szkolenia młodzieżowych liderów ds. profilaktyki, skoncentrowane na przygotowaniu gimnazjalistów do włączania się i podejmowania działań profilaktycznych w swoich szkołach przy współpracy pedagogów szkolnych.

W programie zrealizowano też szereg zadań o charakterze poznawczym i sprawnościowym, w których realizację i przygotowanie zaangażowane były same gimnazja. W miesiącach marzec- maj odbyły się: **gimnazjalne zawody pływackie** (organizator: Gimnazjum nr 1), **zawody rowerowe połączone z wiedzą o ruchu drogowym** (organizator: Gimnazjum nr 1), **Mówię: NIE, czyli konkurs antypatologiczny**, **rozgrywki w piłkę siatkową** (organizator: Gimnazjum nr 6), **turniej strzelecki** (organizator: Komenda Miejska Policji) oraz **bieg patrolowy** (organizator: Gimnazjum nr 2), który odbył się w Parku Piastowskim.

Po raz drugi zorganizowano **Festiwal Profilaktycznych Form Teatralnych** (organizator: Gimnazjum nr 5) - gdzie widzowie mogli zobaczyć następujące spektakle profilaktyczne: *Biało - czarne* Gimnazjum nr 1, *Pozycja kaczk* Gimnazjum nr 2, *Czerwona kartka* Gimnazjum nr 3, *Dzieci z żelaza* Gimnazjum nr 4, *List Beaty* Gimnazjum nr 5, *Historia pewnej znajomości* Gimnazjum nr 6, *Mam marzenia więc nie biorę* Gimnazjum nr 7, *Wyliczanka* Gimnazjum nr 8. Tematyka prezentacji młodzieży koncentrowała się na różnych zagrożeniach z którymi mogą zmagać się młodzi ludzie.

Całość programu zwieńczono **IV Gimnazjadą 2009, czyli Turniejem Gimnazjów o Puchar Prezydenta Miasta**, który odbył się 22.05.2009 w Auli Uniwersytetu Zielonogórskiego, gdzie podsumowano dokonania zielonogórskich gimnazjów oraz zaprezentowano programy artystyczne promujące daną szkołę. Zwycięska szkoła - **Gimnazjum nr 6** - otrzymała Puchar Prezydenta Miasta, drugie miejsce zajęło Gimnazjum nr 2 i miejsce trzecie Gimnazjum nr 4. Wszystkie gimnazja biorące udział w programie otrzymały nagrody finansowane ze środków Urzędu Miasta w Zielonej Górze.

Niewątpliwie, zrealizowane działania łączą w sobie holistyczne podejście do profilaktyki agresji - uruchamiające niezbędne obszary skoncentrowane na: uczniach gimnazjów oraz włączające studentów, rodziców, kadrę nauczycielską, kadrę naukową i instytucje społeczne. Inicjatywa ta podkreśliła istotę podejścia systemowego w skutecznym zapobieganiu i niwelowaniu zachowań agresywnych.

Programowi przyświecał cel: **Chcemy się wspólnie bawić, uczyć, doskonalić i zwyciężać z poszanowaniem zasad „Fair play”**.

Lidia Wawryk

NOWOŚCI WYDAWNICZE

I. NOWOSAD, AUTONOMIA SZKOŁY PUBLICZNEJ W NIEMCZACH. POSZUKIWANIA – KONTEKSTY – UWARUNKOWANIA, S. 527, B5, OPRAWA BROSZUROWA, OFICyna WYDAWNICZA UZ, 2008;

Wzrastające zainteresowanie publiczne systemami oświatowymi innych państw oraz instytucją szkoły można tłumaczyć widocznym w świecie dążeniem do de-

mokratyzacji szkolnictwa i poprawy jakości edukacji. Ostatnie dziesięciolecie wpłynęły bowiem na zmianę interpretacji funkcji szkoły, jej miejsca oraz roli w społeczeństwie. Nowe wyobrażenie jest kształtowane na podstawie zdobywanych doświadczeń oświatowych ugrupowanych już w świecie teorii, oraz woli polityków, działaczy społecznych i ekonomistów do ich uprawomocnienia. Wprowadzane rozporządzenia zmieniają radykalnie pracę szkół i stwarzają im nowe perspektywy rozwoju. Upowszechnia się współczesne rozumienie rozwoju szkolnictwa, które oznacza przejście od centralnego planowania oświaty do odkrycia „jednostki szkolnej jako jednostki twórczej”. Szkoła jako podstawowy element układu systemowego trafiła w centrum zainteresowania nie tylko z powodów pedagogicznych, ale – co wydaje się bardziej znaczące – z powodu ogólnooświatowego kryzysu kierowania zewnętrznego. Poszukiwanie nowego modelu zarządzania szkołą i systemem szkolnictwa wynika z nieskuteczności dotychczasowych doświadczeń, gdyż wprowadzane dotąd zmiany okazywały się powierzchowne lub niesatysfakcjonujące.

Niniejsza książka wpisuje się w dyskurs oświatowy na temat autonomii szkoły. Na przykładzie Niemiec ukazuje ona tendencje w zarządzaniu oświatą typowe dla państw wysokorozwiniętych. Duże znaczenie ma to, że na przykładzie jednego państwa jest możliwe ukazanie szesnastu różnych podejść i rozwiązań przyjmowanych przez poszczególne kraje związkowe. Daje to okazję do przestudiowania procesów dojrzewania idei autonomii szkoły w debacie oświatowej, poznawania jej praktycznych wdrożeń, przekładających się na nowe przepisy formalno-prawne. Umożliwia śledze-

nie przyczyn ich nowelizacji, często też dalszych poszukiwań doskonalszych strategii. Pozwala zauważyć, jak w Niemczech do 2005 roku ewoluuje podejście i rozumienie tego megatrendu światowego, obserwować, jak zwykła presja polityczna zaczyna ustępować wiedzy opartej na rzetelnych badaniach prowadzonych w różnych ośrodkach naukowo-badawczych. Przyjmowanie nowych rozwiązań ukazuje różne drogi rozwoju i dojrzewania idei autonomii szkoły nie zawsze przekładającej się na praktykę szkolną, ujawnia trudności, swoiste ograniczenia, ale również obrazuje możliwości odzwierciedlone w kategorii sukcesu.

[fragment ze Wstępu]

K. BOBROWSKI, DOKUMENTY, KANCELARIE I OŚRODKI SKRYPCYJNE NA OBSZARZE KSIĘSTWA RUGIJSKIEGO DO 1325 ROKU, S. 396, B5, OPRAWA BROSZUROWA, OFICyna WYDAWNICZA UZ, 2009;

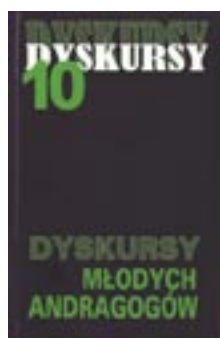
Kancelaria książąt rugijskich (1168-1325) została potraktowana na szerszym tle działalności dyplomatycznej wszystkich pozostałych świeckich i kościelnych wystaw-

ców rugijskich. Metoda taka umożliwia pełne zbadanie wzajemnych wpływów, oddziaływań i powiązań.

Podstawę źródłową niniejszego opracowania stanowią zachowane oryginały oraz druki wszystkich kategorii wystawców rugijskich w okresie panowania rodzimej dynastii słowiańskiej. Analiza ilościowa oraz podział analizowanych dokumentów rugijskich według odbiorców i treści prawnej pozwala na pełniejszą ocenę znaczenia dworu książęcego na Rugii w zakresie praktyki dokumentowania czynności prawnych.

Praca składa się z dwóch zasadniczych części: analitycznej i syntetycznej. W pierwszej, w kolejnych rozdziałach prezentują udział poszczególnych wystawców w tworzeniu dokumentów czynności prawnych w dyktacie i piśmie, zasady i praktyczne rozwiązania e zakresie sigillacji, analiza w kierunku wykazania funkcji świadków oraz ogólna analiza prozopograficzna przedstawicieli rycerstwa rugijskiego, nierzadko odnotowanych w listach testacyjnych dokumentów rugijskich. Część druga zawiera ogólne wnioski wynikające z pierwszej, które pozwalają przynajmniej częściowo uzasadnić wyżej sformułowane funkcje kancelarii książęcej. Ogólne przedstawienie rzeczywistości politycznej, ekonomiczno-ustrojowej i religijno-kulturowej w rozdz. I stanowi kontekst historyczny nieodzowny dla zrozumienia prawidłowości i zjawisk przedstawionych w rozdziałach merytorycznych.

[Ze Wstępu]

> M. OLEJARZ (RED.), DYSKURSY MŁODYCH ANDRAGOGÓW 10, S. 329, B5, OPRAWA BROSZUROWA, OFICyna WYDAWNICZA UZ, 2009;

X Letnia Szkoła Młodych Andragogów po raz kolejny była dla wszystkich jej uczestników niepowtarzalną okazją do naukowych rozważań, dzielenia się własnymi przemyśleniami, odkryciami i wątpliwościami w wyjąt-

kowym gronie, z jednej strony niezwykle serdecznym i przyjaznym, lecz jednocześnie czujnym i krytycznym. Jak co roku młodzi adepci nauki mieli możliwość aktywnego uczestnictwa w niecodziennych dyskusjach w ramach spotkań z wybitnymi polskimi uczonymi, które, jak co roku, prowadzili wybrani przez kierownika Szkoły prof. Józefa Kargula początkujący adepci nauki.

[Jolanta Minta]

Dyskurs andragogiczny

A. Bron, *Biograficzność w badaniach andragogicznych*; N. Sokołowicz, *Niezgoda na siebie jako cecha dorosłości. Andragogiczne odczytanie koncepcji dezintegracji pozytywnej Kazimierza Dąbrowskiego*; M. Malec, *Biograficzne uczenie się osób dorosłych doświadczających niepełnosprawności*; A. Bron, C. Lönnheden, *Opowieść o przebiegu życia jako klucz do uczenia się*; R. Moeschlin, *Punkty krytyczne w biografii prowadzące do procesu uczenia się*; M. Czubak-Koch, *O społecznym uczeniu się w Letniej Szkole Młodych Andragogów*; E. Bochno, *Studenckie konferencje naukowe szansą na rozwijanie wyobraźni socjologicznej studentów*; M. Szumigraj, *„Czym skorupka za młodu nasiąknie, tym na starość trąci”. O strategiach przetrwania uczniów dorosłych*; A. Waliuk, *Edukacja na odległość i kształcenie dorosłych*; E. Woźnicka, *Polski Uniwersytet Wirtualny jako nowa forma dostępu do kształcenia dla emigrantów*.

Dyskurs poradoznawczy

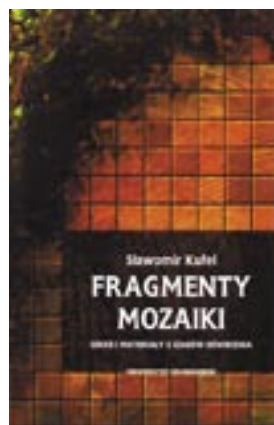
A. Zembrzuska, *Filozoficzne inspiracje w poradnictwie*; A. Czerkawska, *„Strefy cienia” w pracy doradcy*; J. Kłodkowska, *Redefiniowanie standardu funkcjonowania Młodzieżowego Centrum Karier Ochockich Hufców Pracy przez pracowników placówki*; D. Zielińska-Pękał, *Klient w poradnictwie telewizyjnym - między oglądaniem a doświadczaniem*; E. Trębińska-Szumigraj, *Modyfikacja postawy jako sposób radzenia sobie z problemami*.

Dyskurs kulturoznawczy

A. Bilon, *Wokół „wielokulturowości”*; S. Słowińska, *Niemieckie projekty socjokulturalne przestrzeni edukacji dla społeczeństwa wielokulturowego*; M. Gromadzka, *Irlandzki Festiwal Bealtaine jako przykład wspierania twórczej aktywności osób starszych*;

M. M. Pakoński, *Cyberkultura jako przestrzeń działań animacyjnych. O szansach e-animacji*; Ł. Hajduk, *Sieciowe biuletyny informacyjne a rozwój środowisk wiejskich*; E. Lewandowska, *Zielonogórzanie o feminizmie. Komunikat z badań pilotażowych*; T. Maciejewska, *Bigoreksja wśród mężczyzn - problem realny czy wymyślony. Komunikat z badań w zielonogórskich siłowniach*.

[ze Spisu Treści]

> S. KUFEL, FRAGMENTY MOZAIKI. SZKICE I MATERIAŁY Z CZASÓW OŚWIECENIA, S. 186, A5, OPRAWA BROSZUROWA, OFICyna WYDAWNICZA UZ, 2009

W tomie: *Polskie rokoko literackie. Twórczość Tomasza Kajetana Węgierskiego, Wojciecha Miera i Jakuba Jasińskiego*; *Uwagi o przetłomach literackich*; *Wybrane zjawiska sarmatyzmu w poezji polskiej lat 1765-1787*; *Wokół autorstwa >>Przypadków WIPana Hilarego<<*; *Imagujecie sobie Państwo, czyli o wyobraźni oświeconych*; *>>Powązki<< Adama Jerzego Czartoryskiego. U kresu oświeceniowej utopii*; *Kosmologia pocieszenia. Na marginesie traktatu Adama Jerzego Czartoryskiego >>O pocieszeniu<<*.

Trzeba wszakże ustalić „co to jest oświecenie?”. W ostatnich latach dyskusja na ten temat wyraźnie się zagęszcza, więc aby rzecz jakoś rozsupłać, zacznijmy od porządkującego, ale i prowokującego głosu Macieja Parkitnego. W studium *Oświeceniowe typologie* czyli *kłopoty z paralaksą* wychodzi od krytyki dekonstrukcjonizmu, formułując kilka wniosków uzasadniających potrzebę stosowania nazewnictwa. Wniosek pierwszy jest oczywisty - trzeba coś nazwać, by o tym mówić i chodzi nie tylko o praktykę akademicką. Kolejne argumenty Parkitnego budzą jednak pewien niepokój. Stwierdza on bowiem, że „terminy typologiczne konstytuują przedmiot badań. Treść dobrze skonstruowanego pojęcia wyznacza więc program zadań badawczych, określając ich zakres oraz hierarchię celów”. Takie podejście grozi mówieniem o bytach w rzeczywistości nieistniejących, poruszaniem się w wymagowanym świecie zadań badawczych, choć przecież podstawowym celem historii literatury jest wszechstronne badanie dzieła literackiego w kontekście procesów rozwojowych. Poza tym, co znaczy „dobrze skonstruowane pojęcie”?

[fragment Uwag o przetłomach literackich]

» M. MAGDA-ADAMOWICZ, UWARUNKOWANIA EFEKTYWNOŚCI KSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI KLAS I-III W ZAKRESIE TWÓRCZOŚCI PEDAGOGICZNEJ, S. 433, B5, OPRAWA BROSZUROWA, OFICyna WYDAWNICZA UZ, 2009;

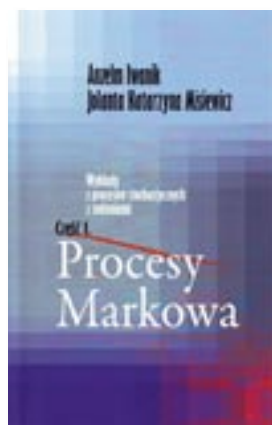
O wyborze tematyki i kierunku rozważań teoretycznych i badań empirycznych zdecydowało osobiste zainteresowanie autorki twórczością pedagogiczną nauczycieli.

(...) Po pierwsze, autorkę rozprawy interesuje ten etap kształcenia oraz wszystkie dotychczasowe jej studia wyłącznie edukacji wczesnoszkolnej. Po drugie, praca z dziećmi młodszoškolnymi, u których rozwinięte jest myślenie synkretyczne, sytuacyjne oraz pamięć mimowolna, wymaga specyficznych metod pracy z nimi i adekwatnego przygotowania nauczycieli.

Pracy tej przyświecają dwa podstawowe cele: teoretyczny i praktyczny. Pierwszy cel realizujemy poprzez teoretyczną systematyzację wiedzy z obranej dziedziny i uzyskanych wyników badań empirycznych o możliwościach, zakresach i obszarach kształcenia nauczycieli klas I-III w zakresie twórczości pedagogicznej. Dzięki temu racjonalnie i skutecznie oceniamy teorię naukową, stanowiącą podstawę praktycznego działania. Natomiast cel praktyczny wynika z uogólnień pozyskanych wyników badań własnych i zastosowania ich w bezpośrednim działaniu pedagogicznym. Rozprawa niniejsza składa się z czterech rozdziałów, poprzedzonych wstępem: dwóch pierwszych - teoretycznych, a następnie metodologicznego i empirycznego. Podstawową kategorią rozdziału I jest twórczość traktowana jako cechy osobowości, proces, zachowania, postawy, wytwór, wartość i styl życia. (...) Interpretację własną twórczości pedagogicznej oraz jej poziomów i zakresów zamieszczono w rozdziale 2. (...) W trzecim rozdziale pracy omówiono założenia metodologiczne badań eksperymentalnych i biograficznych, prowadzonych w latach 1998-2006 na terenie szkół wyższych Zielonej Góry, Legnicy, Łowicza, na 400-osobowej grupie. Badaniami objęto osoby między 20 a 48 rokiem życia, studiujące niestacjonarną zintegrowaną edukację wczesnoszkolną i przedszkolną.

Rozprawę adresowano do studentów i nauczycieli klas młodszych i przedszkoli oraz osób zajmujących się twórczością, a przede wszystkim do nauczycieli akademickich.

[Ze Wstępu]

» A. IWANIK, J. K. MISIEWICZ, WYKŁADY Z PROCESÓW STOCHASTYCZNYCH Z ZADANIAMI. CZĘŚĆ 1. PROCESY MARKOWA, S. 176, B5, OPRAWA BROSZUROWA, OFICyna WYDAWNICZA UZ, 2009;

Książka ta powstała częściowo w oparciu i wykład prowadzony przez prof. Anzelma Iwanika we wczesnych latach dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku na Wydziale Podstawowych Problemów Techniki Politechniki Wrocławskiej, częściowo zaś w

oparciu o moje wykłady na Wydziale Matematyki, Informatyki i Ekonometrii Uniwersytetu Zielonogóskiego i Wydziale Matematyki i Nauk Informatycznych Politechniki Warszawskiej. Do prof. A. Iwanika należy, między innymi, precyzyjne omówienie procesu Poissona razem z uroczym tematem $a = b$ oraz całą wielokrotną (...). Do niego też należy prawie cały rozdział poświęcony procesowi Wienera, a prezentowane w tym rozdziale dowody, mimo, że potencjalnie trudne, cechują się wyjątkową elegancją i prostotą. (...)

Traktujemy tę książkę jako pierwszy, jednosemestralny podręcznik z procesów stochastycznych przeznaczony dla studentów matematyki teoretycznej, zastosowań matematyki, informatyki, ekonometrii i ekonomii. Zawiera w miarę szerokie omówienie problematyki łańcuchów i procesów Markowa wzbogacone o przykłady zastosowań w genetyce, socjologii, matematyce finansowej i teorii ryzyka. Ponieważ jednak ma być pierwszym podręcznikiem z procesów stochastycznych jaki studenci biorą do ręki, to zawiera również wstępne omówienie i klasyfikację procesów, twierdzenie Kołmogorowa o istnieniu procesów o zadanych rozkładach skończenie wymiarowych oraz, niezwykle ważne w zastosowaniach, twierdzenia o istnieniu wersji procesu o ciągłych, czy regularnych trajektoriach.

[fragment Przedmowy]

Andrzej Klimczak-Dobrzański,
z lewej - Z cyklu: Ceskie wiersze - Egon Boddy, gwasz, format 100 x 70 cm;
z prawej - Z cyklu: Ceskie wiersze - Pavel Zajček, gwasz, format 100 x 70 cm fot. Marek Lalko

